

Årsredovisning 2020

Innehållsförteckning

Organisation och övergripande kommentarer

Ordförande har ordet.....	4
Organisation	6
Kommunens nämnder.....	7
Fem år i sammandrag.....	9

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse	13
Styrmodell och uppföljning av den kommunala verksamheten..	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	26
God ekonomisk hushållning.....	28
Balanskravsresultat	28
Förväntad utveckling	29
Koncernen.....	30
Personal.....	31
Driftredovining.....	37
Investeringsredovisning.....	38
Hållbarhet	39

Kommunens verksamhet

Kommunstyrelsen.....	56
- Kommunledningsförvaltningen.....	
- Teknisk förvaltning	
Lokala säkerhetsnämnd	67
Barn- och utbildningsnämnd	68
Socialnämnd	78
Bygg- och miljönämnd	86
Kultur- och fritidsnämnd.....	92

Resultaträkning.....	100
Balansräkning	101
Kassaflödesanalys.....	103
Noter.....	104

Organisation och övergripande kommentar

Ordförande har ordet

Så har ännu ett kommunalt verksamhetsår genomförts. Ett år inte likt något annat, inte som vi som lever nu upplevt i alla fall. Ett provningarnas år för alla enskilda medborgare i vår kommun, liksom för den organisation vi är satta att förvalta på bästa sätt. Många har upplevt individuella provningar. Som sjuk, som den som förlorat en kär anförvant i förtid, som den som tvingats isolera sig i frivillig eller påtvingad karantän eller den som saknar kultur, föreningar och inte minst social gemenskap. Vi människor vill träffa andra för att utvecklas och trivas, men det har vi inte kunnat göra i den utsträckning vi varit vana vid.

Uthålligheten för Sveriges kommuner har också provats ordentligt. Vårt gemensamma välfärds-uppdrag gentemot medborgarna är omfattande minst sagt. Det brukar ibland beskrivas som ett samhällskontrakt mellan medborgare och kommun, präglad av en tydlig förväntan på god kvalitet, i livets alla skeden. Kommunsektorn har lyckats bra med att leverera detta till medborgarna, så också i vår kommun. Vi förtroendevalda är mycket imponerade och tacksamma för att vår organisation hittills klarat krisen så väl. Allt, ifrån omsorgen om våra yngsta upp till våra äldsta, har klarats av föredömligt av kommunens medarbetare på alla nivåer. Jag tror att det kan vara svårt för oss som inte befunnit oss i "stormens öga" att förstå vilka enskilda uppoffringar och med vilket engagemang vi/ni tillsammans arbetat för att lösa krisen. Det har handlat om allt ifrån att skaffa sjukvårdsmateriel till att planera för att täcka upp vid sjukdom

i personalgrupper. Allt för att lösa vårt gemensamma behov av kontinuitet i välfärdstjänsterna. **Ett varmt tack för allas insatser!**

Årsredovisningen för år 2020 har också präglats av pandemin på många sätt. Det har varit mycket svårt att ge relevanta prognoser för såväl kostnader som intäkter. Tidigt, under pandemins första månader fick vi indikationer och prognoser som spådde en stor minskning av skatteunderlaget. Konjunkturen i Sverige och världen såg nattsvart ut, vilket föranledde riksdag och regering att satsa statsbidrag till såväl näringsliv som offentlig sektor. Den förstaeliga ryckigheten i skatteunderlaget, påverkade även vår kommun, vilket skapade en ökad osäkerhet för verksamheten. Trots detta har kommunen ett bruttoresultat på ca + 45 mkr och efter nedskrivningar av fastigheter ett nettoresultat på + 32 mkr, vilket är att anse som ett gott finansiellt resultat. Överskottet kommer att kunna användas för att finansiera delar av våra kommande investeringar. I investeringsbudget för de kommande åren finns mycket stora investeringar planerade. Detta kräver troligen hårda prioriteringar samt nytänkande när det gäller hur dessa ska finansieras. Att pröva möjligheterna för samverkan med den privata och ideella sektorn är här angeläget.

Under 2020 har Östhammars kommuns förvaltning genomgått en omfattande omorganisation. Från fem förvaltningar till en! Detta är ett viktigt steg för att minska "stuprören" och skapa "hängrännor" mellan i alla vår verksamhet.

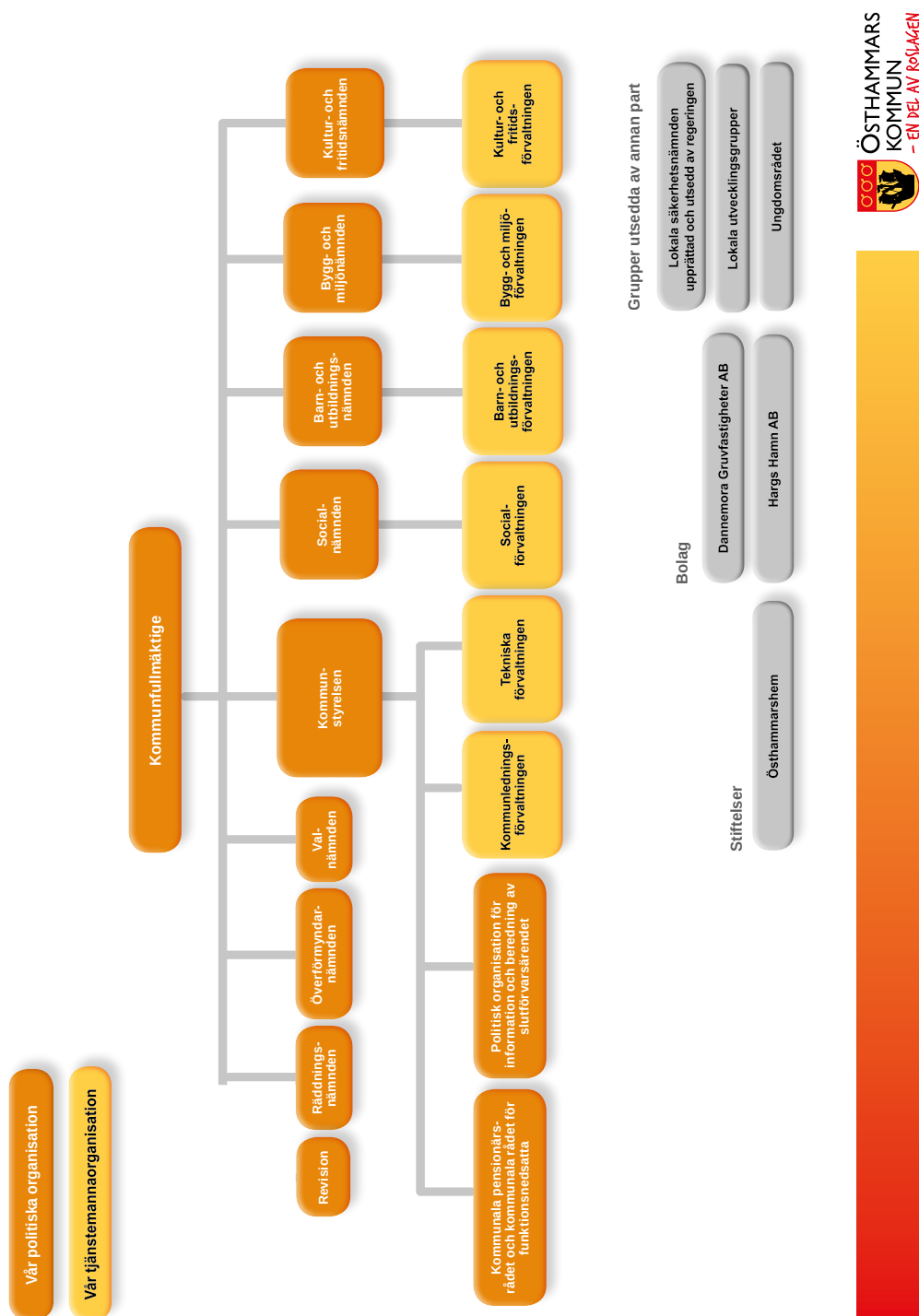
Detta är lite av en revolution i det kommunala arbetet. Grunden för detta förändringsarbete är att skapa ökad medborgarnytta! Politikens roll ska också kunna utvecklas ytterligare när det gäller det strategiska arbetet. Omorganisationen har genomförts på ett föredömligt sätt, vilket krävt mod och engagemang från "golv till tak". Vi har nu skapat en modern organisation som kan möta framtiden på ett bättre sätt.

Till sist: Tack alla medarbetare och förtroendevalda för ert arbete under 2020 och låt oss tillsammans hoppas att 2021 blir vändpunkten då vi har lyckats kämpa ner Coronasmittan.

Jacob Spangenberg (C)
Ordförande i kommunstyrelsen

Organisation

Nämnder och verksamhet

Kommunfullmäktige

Roger Lamell	Ordförande	S
Lisa Landberg	1:e vice ordf.	C
Lennart Owenius	2:e vice ordf.	M
Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S
Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Sanne Lennström	Ledamot	S
Lisa Norén	Ledamot	S
Jonas Lennström	Ledamot	S
Anna Frisk	Ledamot	S
Kristina Woxdahl-Pihl	Ledamot	S
Matts Eriksson	Ledamot	S
Mika Muhonen	Ledamot	S
Suzan Vidén	Ledamot	S
Örjan Mattsson	Ledamot	S
Ann-Charlotte Grehn	Ledamot	S
Tomas Näslund	Ledamot	S
Désirée Mattsson	Ledamot	S
Linus Westin	Ledamot	S
Martin Wahlsten	Ledamot	SD
Ylva Lundin	Ledamot	SD
Bo Persson	Ledamot	SD
Håkan Sjöblom	Ledamot	SD
Sirlis Persson	Ledamot	SD
Lennart Dahlberg	Ledamot	SD
Stefan Larsson	Ledamot	SD
Anna-Lena Söderblom	Ledamot	M
Pär-Olof Olsson	Ledamot	M
Jan Holmberg	Ledamot	M
Fabian Sjöberg	Ledamot	M
Christer Lindström	Ledamot	M
Allan Kruukka	Ledamot	M
Jacob Spangenberg	Ledamot	C
Bertil Alm	Ledamot	C
Inger Abrahamsson	Ledamot	C
Håkan Dannberg	Ledamot	C
Cecilia Bernsten	Ledamot	C
Josefine Nilsson	Ledamot	C
Sabina Stål	Ledamot	KD

Lena Hagman	Ledamot	KD
Madelene Alpsjö	Ledamot	KD
Lars O. Holmgren	Ledamot	BOA
Jan-Olof Ahlinder	Ledamot	BOA
Fredrik Jansson	Ledamot	BOA
Ingeborg Sevastik	Ledamot	V
Mohammad Sabur	Ledamot	V
Julia Carlström	Ledamot	L
Irmeli Bellander	Ledamot	L
Kerstin Dreborg	Ledamot	MP
Mats Olsson	Ledamot	-

Kommunstyrelse

Jacob Spangenberg	Ordförande	C
Margareta Widén-Berggren	1:e vice ordf.	S
Pär-Olof Olsson	2:e vice ordf.	M
Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Roger Lamell	Ledamot	S
Lisa Norén	Ledamot	S
Bertil Alm	Ledamot	C
Lennart Owenius	Ledamot	M
Lars O. Holmgren	Ledamot	BOA
Martin Wahlsten	Ledamot	SD
Ylva Lundin	Ledamot	SD

Nämndernas ordförande och vice ordförande

Barn- och utbildningsnämnden

Josefine Nilsson	Ordförande	C
Matts Eriksson	1:e vice ordf.	S
Christer Lindström	2:e vice ordf.	M

Bygg- och miljönämnden

Tomas Bendiksen	Ordförande	S
Inger Abrahamsson	1:e vice ordf.	C
Lars O Holmgren	2:e vice ordf.	BOA

Kultur- och fritidsnämnden

Jonas Lennström	Ordförande	S
Lisa Landberg	1:e vice ordf.	C
Maria Nyström	2:e vice ordf.	KD

8 | ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE KOMMENTAR

Socialnämnden

Lisa Norén	Ordförande	S
Cecilia Bernsten	1:e vice ordf.	C
Anna-Lena Söderblom	2:e vice ordf.	M

Valnämnden

Camilla Strandman	Ordförande	C
Mika Muhonen	1:e vice ordf.	S
Lennart Owenius	2:e vice ordf.	M

Lokala säkerhetsnämnden

Margareta Widén-Berggren	Ordförande	S
Lennart Owenius	Vice ordf.	M

Gemensam nämnd för Räddningstjänsten i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S
Lennart Owenius	Ledamot	M

Överförmyndarnämnd för Heby, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammars kommuner

Christer Lindström	Ledamot	M
--------------------	---------	---

Gemensam nämnd för IT i Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommuner

Anders Beckman	Ledamot	C
----------------	---------	---

Kommunfullmäktigevalet 2018

	Antal röster	Procent	Mandat
Moderaterna	2167	14,69	7
Centerpartiet	2166	14,68	7
Liberalerna	514	3,48	2
Kristdemokraterna	902	6,11	3
Arbetarepartiet-			
Socialdemokraterna	4596	31,15	16
Vänsterpartiet	589	3,99	2
Miljöpartiet de gröna	354	2,40	1
Sverigedemokraterna	2218	15,03	8
Lokalpartiet BoA	841	5,70	3
Landsbygdspartiet			
Oberoende	263	1,78	0
Feministiskt initiativ	42	0,28	0
Övriga partier	101	0,68	0
Totalt	14 753	100,00	49

Östhammars kommuns ledningsgrupp

Peter Nyberg	kommundirektör
Helen Åsbrink	teknisk chef
Elin Dahm	kultur- o fritidschef
Lisbeth Bodén	barn-o utbildningschef
Lina Edlund	socialchef
Ulf Andersson	samhällsbyggnadschef
Marie Berggren	chefsstrateg
Pauliina Lundberg	hr-chef
Tony Wahlberg	ekonomichef

Fem år i sammandrag

RESULTATRÄKNING MNKR	2016	2017	2018	2019	2020
Intäkter	373,5	350,1	317,7	315,6	337,2
Kostnader	-1 375,7	-1 465,2	-1 489,9	-1 514,9	-1 558,5
Avskrivningar	-60,2	-59,8	-62,2	-63,8	-80,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 062,4	-1 175,0	-1 234,3	-1 263,0	-1 301,4
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 135,4	1 197,8	1 234,2	1 271,7	1 333,1
Verksamhetens resultat	73,0	22,9	-0,1	8,6	31,7
Finansnetto	-1,9	0,6	1,2	2,6	0,9
Resultat efter finansiella poster	71,0	23,5	1,1	11,2	32,6
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	71,0	23,5	1,1	11,2	32,6
NETTOINVESTERINGAR MNKR	77,7	122,3	136,4	122,8	132,2
BALANSRÄKNING MNKR					
Tillgångar	1 470,1	1 506,3	1 486,6	1 498,9	1 616,7
Eget kapital	711,2	734,7	735,8	747,0	779,6
Skulder och avsättningar	758,9	771,6	750,9	752,9	821,9
FINANSIELLA NYCKELTAL					
Resultatets andel av skatteintäkter (%)	6,3%	2,0%	0,1%	0,9%	2,4%
Verksamhetens nettokostnad av skatteintäkter (%)	93,7%	98,0%	99,9%	99,1%	97,6%
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	169%	68%	46%	61%	85%
Soliditet (%)	48%	49%	49%	50 %	48%
Soliditet inklusive pensionsåtaganden (%)	16%	18%	19%	20%	22%
ÖVRIGT					
Antal invånare 20-12-31	21 822	21 927	22 048	22 250	22 251
Utdebitering (kr)	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69
Tillgångar (kr/inv.)	67 367	68 697	67 428	67 365	72 659
Eget kapital (kr/inv.)	32 591	33 506	33 371	33 572	35 035
Skulder/avsättningar (kr/inv.)	34 775	35 190	34 057	33 792	37 623
Antal anställda	1 716	1 770	1 772	1 765	1 744

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

I årsredovisningen redogörs för hur Östhammars kommuns verksamhet har utvecklats under året och hur de mål fullmäktige satt upp för verksamheten har uppfyllts. Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av kommunens resultat och dess ekonomiska ställning. En redogörelse för kommunens finansiella utveckling görs. Det är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningen.

Ett grundläggande syfte med årsredovisningen är att utgöra grund för kommunfullmäktiges ansvarsprövning av kommunstyrelsen. Årsredovisningen ska lämnas till fullmäktige senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Årsredovisningen består av

- En förvaltningsberättelse
- En driftredovisning
- En investeringsredovisning
- En resultaträkning
- En balansräkning
- En kassaflödesanalys

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. En utvärdering av om målen och riktlinjerna i kommunfullmäktiges beslutade budget har uppnåtts och följts. I förvaltningsberättelsen lämnas information om kommunens ekonomi utöver det som framgår av resultat och balansräkning, händelser som är av väsentlig betydelse för kommunen och som inträffat under året, en redogörelse för kommunens framtida utveckling, en redogörelse av kommunens anställda samt annan information som är väsentlig för fullmäktiges styrning och uppföljning av verksamheten.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Den allt annat överskuggande händelsen under året är spridning av Covid-19-viruset och Covid-19 vilket har påverkat all kommunal verksamhet mycket påtagligt. Pandemin har medfört sjukdom bland både personal och brukare. Totalt har Östhammar haft 12 smittade boende på kommunens särskilda boenden. Stora anpassningar har gjorts för att minimera följderna av pandemin. Under vårmånaderna genomfördes rekrytering av ca 60 vikarier inom kommunens omsorgsverksamhet. Många ärenden om arbetsgivaransvar, riskbedömning och akuta arbetsmiljöåtgärder har hanterats.

Under hösten skärpte kommunen sitt ställningstagande och tog beslut om att alla medarbetare som kan också ska arbeta på distans.

För att minimera smittan sker besök enligt överenskommelse med personal på särskilda boenden för att det ska fungera ur smittspridningssynpunkt. Mer skyddsutrustning används i varje arbetsmoment. Även om kommunen haft ett relativt lågt antal smittade måste alla misstänkt smittade betraktas som smittade till provsvar kommit vilket gör arbetet mer resurskrävande och tar längre tid. Många möten med anhöriga görs digitalt vilket upplevs som svårt för både boende och anhöriga.

Inom skolan har undervisningen i vissa skolorformer gått över till distansundervisning och digitala undervisningsmetoder införts. I skolan får inga andra vuxna än de som arbetar där vistas. Alla vårdnadshavare har fått lämna på förskola men helst utomhus. Vårdnadshavare hämtar och lämnar utanför skola och fritids. Förskolan har fått skyddsutrustning som de kan använda om något barn blir sjukt under dagen.

Simundervisningen och hälsoäventyret har varit inställda under en längre tid. Grundskolan hade några skolor som, utifrån pandemilagen, hade undervisning på distans. Föräldramöten har varit på distans eller inställda. Utvecklingssamtal mest på distans eller med avstånd. För övrigt har all verksamhet varit som vanligt.

Det har också inneburit stängda fritidsanläggningar och minskade öppettider på många av kommunens verksamheter.

18 december 2020 överlämnades nycklarna till den nya 4-9 skolan i Östhammar. En skola som skapar förutsättningar med en flexibilitet för ett hållbart lärande. Skolan är byggd som en snäcka med hemvister och specialiserade lärmiljöer runt ett gemensamt nav - trapphuset.

Bygget av en överföringsledning av färskvatten från Örbyhus till Österbybruk och Tierp har påbörjats vilket ger förutsättningar till ökat bostadsbyggande på dessa orter.

Bland viktiga beslut i fullmäktige beslutades att ingen folkomröstning ska hållas angående frågan om om slutförvar i kommunen och att tillåta slutförvar i Forsmark för kärnbränsleavfall. Ett nytt program för krisberedskap har antagits. Programmet visar hur kommunens arbete ska utformas i händelse av kris. Ny livsmedelspolicy har antagits. Den innebär bl a en större andel lokalproducerade livsmedel, en större andel ekologiska livsmedel samt minskat matsvinn. Det beslutades att förtroendevalda får delta i nämndmöten på distans. 2020 var också året då kommunen genomförde en omorganisation som omfattade samtliga delar av kommunen.

STYRMODELL OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Styrmodell

Kommunfullmäktige har antagit en gemensam styrmodell för Östhammars kommun. Modellen finns beskriven i dokumentet "Styrmodell för Östhammars kommun". Här beskrivs övergripande hur kommunen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp samt hur insatser och ansvar fördelas mellan förtroendevalda politiker och förvaltningsorganisationen.

Utveckling av verksamheten

Kommunfullmäktige har med utgångspunkt i Vision 2020 beslutat om fyra strategiska inriktningsområden som ska vara vägledande för all verksamhet i kommunen.

STRATEGISKA INRIKTNINGSOMRÅDEN

1. En attraktiv och växande kommun

2. En hållbar kommun

3. En lärande kommun

4. En öppen kommun

Vi följer årligen utvecklingen genom tolv styrtal, benämnda S1-S12, som är relevanta för vad vi vill uppnå, jämförbara med andra kommuner och som huvudsakligen mäts av andra. Till varje styrtal finns ett diagram som visar styrtalens historiska utveckling, årets måltal och utfall samt en färgad cirkel med en riktningspil.

Pilens riktning anger om utfallet är bättre, på samma nivå eller sämre än föregående år och cirkelns färg visar utfall i relation till måltal där grönt indikerar uppnått, gult indikerar delvis uppnått och rött indikerar ej uppnått.

Måluppfyllelse

Strategiskt inriktningsområde

En attraktiv och växande kommun

Som naturskön kust- och skärgårdskommun i utkanten av den dynamiska och snabbväxande Uppsala/ Stockholm-regionen finns naturliga förutsättningar för kommunen att växa invånarmässigt. Hög kvalitet i de kommunala välfärdstjänsterna och ett välmående näringsliv är nycklar i att kunna attrahera nya invånare.

SI Företagarnas nöjdhet med kommunens service

Det senaste resultatet visar att företagskunder-

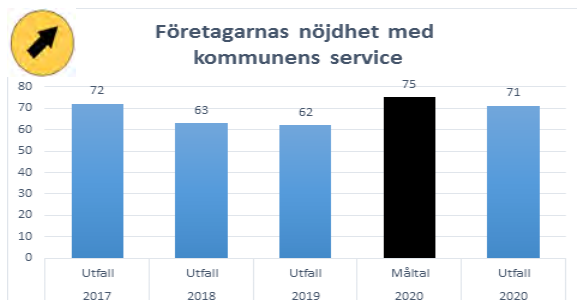
na är avsevärt mer nöjda med sin kontakt med kommunen jämfört med 2018 och 2019.

NKI på aggregerad nivå har förflyttats från låga sextio till låga sjuttio, vilket får anses vara en signifikant förflyttning.

När man tittar på resultatet ska man ha en del fakta med sig. Det är bl.a. att

- Vi saknar värden (hittills) för myndighetsområdet Serveringstillstånd. Detta hänger ihop med att vi – under 2020 flyttat resurser från alkoholtillsynen till den nyttillkomna trängseltillsynen, enligt smittskyddslagen, som kom under våren.
- Resurser har också tagits från livsmedelstillsynen av samma skäl
- En stor förflyttning till det bättre har gjorts inom myndighetsområdet miljötillsyn
- Brandtillsyn och markupplåtelse har ännu inte fått så många svar att något NKI kan uppmätas

Det är ännu för tidigt att med säkerhet säga vad som skapat denna förbättrade upplevelse – men vår förhoppning är att det hänger ihop med vårt arbete kring tillgänglighet, effektivitet och information.

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. Utfallet för 2020 baserar sig på tillgänglig data för januari – november.

Notera att detta är en preliminär notering, per 30/11-2020. Officiell notering för helåret presenteras under första kvartalet 2021.

S2 Kommunens boendeattraktivitet

Östhammars kommun avancerar i listan över attraktiva kommuner att bo i. Förändringarna är visserligen inte stora – men undersökningen, som publiceras i tidningen Fokus, påvisar ändå att kommunens styrkor ligger inom områdena Bostäder, Arbetsmarknad, Socialt och hälsa samt Trygghet.

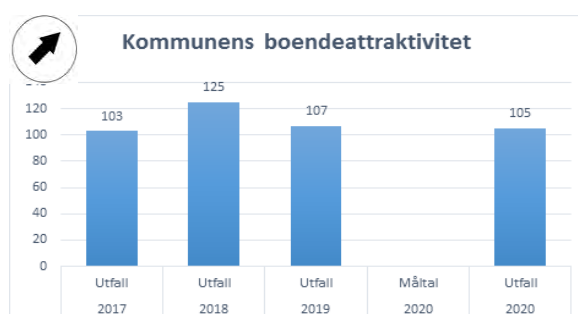
En närmare granskning av just dessa styrkeområden visar att kommunen bl.a. får betalt för ett ökat bostadsbyggande senaste fem åren, den höga sysselsättningen i kommunen, ett jämförelsevis lågt ekonomiskt bistånd samt en generellt lägre förekomst av brott jämfört med övriga svenska kommuner

Områden, som i rankingen, har betydande förbättringspotential för vår kommun är områdena Demokrati och jämställdhet respektive Utbildning. Inom dessa områden jämförs bl.a. löneskillnaden mellan män och kvinnor, mäns uttag av föräldrapenning/vab-dagar samt andel av befolkningen med eftergymnasial utbildning.

Observera att måltal i budgethandling och tidigare mätningar avser kommunens placering bland de 164 kommuner som klassificeras som landsbygdskommuner. Tidningen Fokus har ändrat sin presentation och visar inte längre utfall bland landsbygdskommuner. I grafen nedan visas kommunens placering i jämförelse med alla Sveriges 290 kommuner.

Sedan Fokus' Bäst-att-bo-ranking presenterades har vi fått svaren från den årliga medborgarundersökning som Statistiska Centralbyrån

(SCB) genomför. Vi kan från dessa svar (Nöjd Region Index) göra några iakttagelser kring begreppet boendeattraktivitet:

Ranking bland totalt 290 kommuner där en lägre placering är bättre.

- Överlag en mer positiv bild av Östhammars kommun som plats att bo på (NRI). Förflyttningen tydlig inom frågeområdet "Bostäder"
- Trygghet fortfarande en "paradgren".
- Överlag ger kvinnor en mer positiv bild av Östhammars kommun som plats att bo på.
- Åldersgruppen över 65 år ger ett signifikant högre betyg än t.ex. ungdomar (skillnaden är stor).
- De 190 som bor i någon av våra andra tätorter (inte kommunens centralort) ger också ett högre NRI än genomsnittet av övriga. Det är dessa som ger höga betyg inom frågeområdena Bostäder respektive Trygghet.
- 39 respondenter är födda i ett annat land. Dessa ger en mer positiv bild av Kommunikationerna
- Det är också tydligt att de som bott kortare tid i kommunen är mer nöjda med kommunens som plats att bo på än de som bott i kommunen längre tid än fem år.

- Ungdomarna ger även en mer pessimistisk bild av fritidsmöjligheterna, samtidigt som de är mer positiva till det kommersiella utbudet.
- Kvinnor är mer nöjda med det kommersiella utbudet än män. Särskilt utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd har förbättrats.

S3 Befolkningsutveckling, nettoökning av befolkningen.

Enligt SCB:s folkmängdsstatistik så ökade befolkningen i Östhammars kommun med en person under 2020.

Det finns några intressanta förändringar jämfört med de senaste årens utveckling och jämfört med de första nio månaderna åren 2019. Flytt-nettot har minskat från + 135 till + 38. Förklaringen bakom detta är att antalet utflyttade från kommunen ökat från 651 (första tre kvartalen 2019) till 735, samt att antalet döda under första nio månaderna ökat från 159 till 213

	Döda			Utflyttade		
	2019	2020	%	2019	2020	%
Norrtälje	489	550	61	1964	2008	44
Tierp	154	189	35	946	900	-46
Östhammar	159	213	54	651	735	84
Trosa	80	83	3	543	527	-16

Tabellen visar döda respektive utflyttade under årets första nio månader för 2019 och 2020.

Både Norrtälje och Östhammars kommun har tappat befolkning till följd av att fler dött respektive att fler har flyttat från kommunen under årets första nio månader jämfört med samma period föregående år. I Östhammars fall handlar det om 138 individer.

Trosa och Tierps kommuner har - tvärtom - ökat befolkningen sett till dessa två faktorer.

Befolkningsökning under tidsperioden 2017 – 2020.

EN ATTRAKTIV OCH VÄXANDE KOMMUN en samlad bedömning för 2020

Boendeattraktiviteten är under 2020 oförändrad medan sysselsättning och trygghet är två av de områden där kommunen har fortsatt mycket goda resultat. Även bostadsbyggandet över den senaste femårsperioden är positiv. Dock ser vi en vändning avseende befolkningsutvecklingen under 2020, fler dör än föds samt att flyttnettot minskar. Det kan finnas fler orsaker till detta: fler flyttar ut, minskat bostadsbyggande under året samt pandemin. Det är fortsatt viktigt att vi har en proaktiv hållning och en god beredskap avseende bostadsutveckling, detaljplaner, markanvisning, VA-infrastruktur och kommunal service. Ett område där vi gör en väsentlig resultatförbättring är kommunens service till företagare. Där stiger vi från låga 60 till låga 70, en utveckling som är mycket positiv och som behöver bibehållas eller stärkas ytterligare. Även om några områden har en positiv utveckling nås inte det av kommunfullmäktige uppsatta målet.

Strategiskt inriktningsområde En hållbar kommun

Hållbar utveckling knyter ihop hållbarheten i ekosystemen med de sociala och ekonomiska utmaningar mänskligheten står inför. Det strategiska inriktningsområdet En hållbar kommun ringar in samtliga tre hållbarhetsaspekter. I korthet innebär det att vi strävar efter ett effektivt resursutnyttjande, ej skadar miljön och arbetar långsiktigt för att ta ansvar för kommande generationer; Att utveckla och bevara ska kunna växa tillsammans. Det betyder också att vi vill säkra jämlika och goda möjligheter till delaktighet, sammanhållning och engagemang liksom hälsa, välmående och trygghet genom hela livet.

S4 Långsiktig finansiering av välfärdstjänster

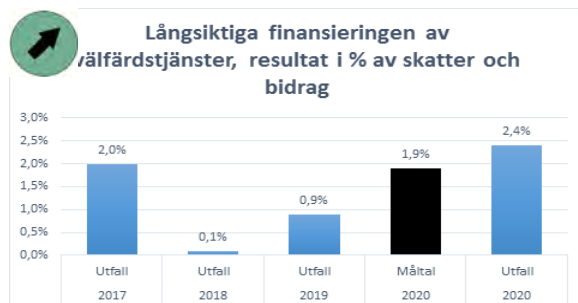
Kommunens långsiktiga resultatmål enligt policyn för god ekonomisk hushållning är att det ska uppgå till minst 2 % av skatter och generella bidrag. Detta för att över tid kunna finansiera större delen av en normal investeringsnivå. Det bidrar till att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet, bibehålls.

Östhammars kommun redovisar för 2020 ett överskott på 32,6 mnkr vilket motsvarar 2,4% av skatter och generella bidrag. Budgeterat resultat var ett överskott på 21,4 mnkr.

I samband med tertialrapport per april fattades beslut om återhållsamhet för inköp och ny- och återanställningar av personal. Beslutet då var baserat på den prognos SKR kom med i början av maj. Pandemin var då relativt ny i Sverige och prognoserna från SKR har varit osäkra under året. Kommunerna har tilldelats extra medel för att kompensera för lägre skatteintäkter och

extra kostnader avseende sjukfrånvaro och inom vård och omsorg i samband med pandemin.

Att kommunen kan redovisa ett överskott beror på positivt utfall för räntenetto 2,5 mnkr. samt skatteintäkter och generella statsbidrag på 13,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnad uppgår till 97,6% av skatter och generella bidrag. Av kommunens nämnder är det endast kommunstyrelsen som visar underskott på 7,7 mnkr. I det resultatet finns det nedskrivningskostnader av engångskaraktär med 14,9 mnkr. Nedskrivningarna avser främst verksamhetslokaler som inte längre kan utnyttjas för sitt ändamål som skola eller förskola av hälsoskäl. Positivt är att övriga nämnder tillsammans visar ett överskott på 2,4 mnkr. samt att alla har vänt ett prognostiserat underskott till ett litet överskott.

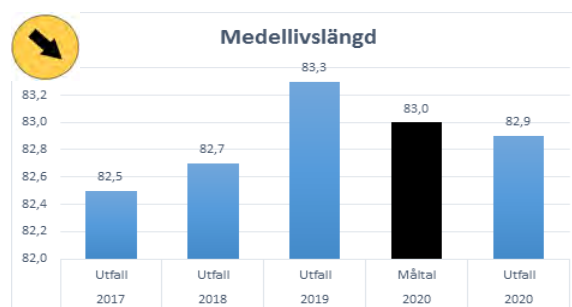

Ekonomiskt resultat som en procentsats av skatteintäkter och generella statsbidrag.

S5 Medellivslängd

Under 2019 så ökade medellivslängden kraftigt i såväl Östhammars kommun som i riket. På riksnivå berodde den stora ökningen delvis på en mild influensasäsong. Under 2020 dog ovanligt många i riket vilket delvis beror på den pågående Corona-pandemin. Detta ledde till att medellivslängden sjönk såväl i Östhammars kommun som på riksnivå. Medellivslängden är dock fortsatt hög i kommunen. Medellivsläng-

den för en kvinna i kommunen är nu 84,8 år (riksgenomsnitt 84,3 år) och för en man 81,1 år (riksgenomsnitt 80,6 år).

Värdet är ett genomsnitt av medellivslängd kvinna och medellivslängd man.

För att öka medellivslängden i kommunen har särskilda satsningar gjorts riktat till kommunens äldre. Gruppen 70+ är en av Kultur- och fritidsnämndens prioriterade grupper. De aktiviteter som planerades för 2020 påverkades starkt av pandemin och en stor del fick ställas in. Många i målgruppen är mindre benägna att ta del av digitala erbjudanden och det krymper möjligheterna att genomföra aktiviteter och nå samma antal.

För att nå ut gör kommunens hälsoutvecklare mejlutskick till alla ordförandena i pensionsföreningarna cirka en gång per kvartal med frågor om hur deras verksamheter sett ut senaste tiden, utmaningar och vad de önskar för aktiviteter. Tips och länkar till hälsopoddar och TV-program samt påminnelser om vilka aktiviteter som är på gång.

Utöver dessa kontakter har hälsoutvecklaren kontinuerlig kontakt med tre ordföranden i kommunens pensionsföreningar där är utbytet ömsesidigt.

Exempel på aktiviteter under 2020 som riktat

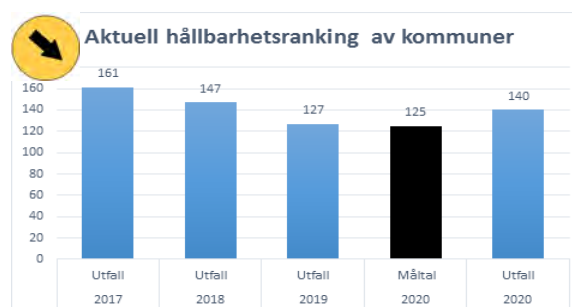
sig till 70+ med syfte att öka invånarnas hälsoläge har varit gratis introduktion på kommunens utegym, utomhuskonserter, öppet hus på gymmen (när de varit öppna), sömnföreläsning, yogaföreläsningar etc.

S6 Aktuell hållbarhets ranking

Årets resultat i Aktuell Hållbarhet visar en nedgång för Östhammars kommun från plats 127 till 140. Rankningen baseras på Aktuell Hållbarhets egen kommunenkät där flera verksamheter i kommunen berörs samt på data från 11 andra källor där kommunen antingen rapporterar in årligen eller som samlats in på annat sätt. Det rör bland annat statistik från Naturvårdsverket, Vattenmyndigheten, SCB, Kolada och Avfall Sverige. För utvärderingen av år 2019 som 2020 års ranking gäller, ingick också en helt ny del kopplad till klimatdata. Enkätdelen motsvarar 40 % av rankingen, kommunstatistik från externa datakällor 40 % och klimatdata 20 %.

Det finns flera områden där Östhammars kommun har en del att jobba vidare med i jämförelse med andra kommuner och där det bör vara möjligt att stärka arbetet för att stiga i rankingen till nästa år. Dessa områden är avfallshantering i kommunala verksamheter, utåtriktade aktiviteter inom avfallsområdet, kemikaliehantering i den kommunala verksamheten utöver lokalvården som redan arbetar med frågan, miljö- och återvinningskrav vid byggande, hantering av dagvatten, hållbarhetskrav på placeringar samt samarbete med företagare/näringslivet om cirkulär ekonomi. Dessa områden finns representerade både i den enkät kommunen svarar på men också i den statistik som samlas in från externa datakällor. Genom större eller mindre insatser inom dessa områden kan kommunen ta kliv framåt som påverkar rankingen.

Det finns också ett par områden där Östhammars kommun kan ha svårare att stärka arbe-

Ranking kommuner. En lägre placering är bättre

tet, där det krävs stora insatser för en mindre kommun att utveckla sitt hållbarhetsarbete. Ett sådant område är koldioxidbudget, som kräver en hel del analys och implementering för att fungera. Här bedöms Östhammars kommun ha svårare att göra en snabb förbättring.

Östhammars kommun ligger på samma nivå eller har förbättrat sig inom andra delar av rankingen. Det aktiva arbetet inom samtliga dessa områden behöver fortgå för att hålla kursen mot styrtalet. Det gäller samverkansprojekt inom klimat och energi, minskade koldioxidutsläpp från samhällsbetalda transporter och kommunens fordonsflotta, livsmedelsstrategi, naturvård och friluftsliv samt medborgarnas bedömning av kommunens miljöarbete. Det genomförda arbetet tillsammans med Gästrike vatten AB med att ta fram en kommunal vattenförsörjningsplan och det pågående arbetet med att ta fram en VA-plan påverkar rankingen i positiv riktning, liksom kommunens övriga arbete med dricksvatten och förbättrad vattenkvalitet. Det är viktigt att arbeta vidare med vattenfrågor i ett brett perspektiv.

EN HÅLLBAR KOMMUN

en samlad bedömning för 2020:

Kommunstyrelsen konstaterar att det finansiella 2% målet, 2% i överskott på skatter och bidrag, kommer att uppnås. Årets resultat skall ses genom det filter som Covid-19pandemin utgör. Ökade kostnader och väsentligen ökade intäkter har gjort prognosarbetet till kvalificerade gissningar med stor osäkerhetsgrad. Kommunstyrelsen konstaterar samtidigt att verksamhetens kostnader avsevärt överstiger budget samtidigt som skatteintäkter och bidrag kommer att minskas under nästkommande år. Det är fortfarande angeläget att fortsätta arbetet med att minska verksamhetens kostnader. När det gäller tidskriften Aktuell Hållbarhets ranking om vårt ekologiska avtryck faller vi något i årets resultat. Målet avseende social hållbarhet, medellivslängd, är inte helt relevant under detta år. Kommunstyrelsen konstaterar att målet inte nås.

Strategiskt inriktningsområde En lärande kommun

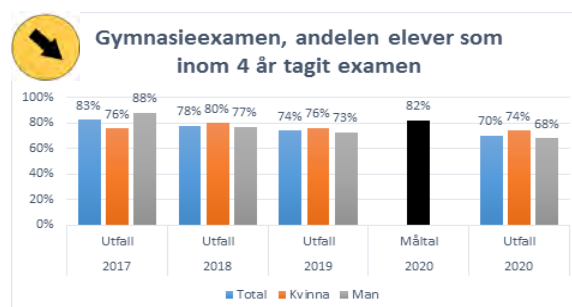
Allt fler arbeten kräver högre utbildning och risken är stor att personer med bristfällig utbildning hamnar allt längre ifrån arbetsmarknaden och anställningsbarhet. Förbättrad skolframgång och det livslånga lärande är framgångsfaktorer för minskat utanförskap. Ett sätt att arbeta för en förbättrad kompetensförsörjning är samverkan mellan skola, akademi och näringsliv.

S7 Andel elever som tagit gymnasieexamen inom fyra år

Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan med examen inom 4 år, inkl. IM var 70,1 % (riket 69,9 %).

Genomströmningen inom 4 år för elever på yrkesprogrammen var 91,4 % (riket 76,4 %) och på de högskoleförberedande programmen 89,1 % (riket 84,2 %). Genomströmning inom 4 år för elever som började på något IM-program var 21,6 % (riket 13,4%).

Genomströmningen för elever på nationella program inom fyra år är fortsatt gott både i jämförelse med riket och med övriga kommuner i regionen. Utmärkande för 2020 är att genomströmningen ökade för männen på både yrkesprogram och på högskoleförberedande program. Även kvinnor på högskoleförberedande program ökade genomströmningen medan genomströmningen för kvinnor på yrkesprogrammen minskade något.

Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%).

Den minskade genomströmningen inom 4 år kan förklaras av att över 59 % av eleverna som började gymnasieskolan 2016, påbörjade sin gymnasieutbildning på något av IM-programmen och av dessa var hela 60 % elever som gick på språkinträdning och var därmed nyanlända till Sverige. Dubbelt så många av eleverna på

nationellt program (14 %) än i riket (7 %) bytte program under studietiden. Meritvärdet från grundskolan var relativt lågt, likaså andel elever behöriga till yrkesprogram. Elever som byter utbildning, gör studieuppehåll eller börjar på ett introduktionsprogram kan behöva ett fjärde eller femte studieår för att slutföra ett nationellt program i gymnasieskolan. Därutöver finns det elever som behöver längre tid på sig att slutföra gymnasieutbildningen av andra orsaker samt elever som avbryter sina studier. Målet för elever som börjar introduktionsprogrammen kan också vara att förbereda en elev för arbetslivet eller vidare studier. Introduktionsprogrammen har också olika syften och ska leda till etablering på arbetsmarknaden eller så god grund till fortsatt utbildning som möjligt. Bland annat visar Skolverkets studie av elever som gått introduktionsprogram att 74 procent av eleverna var sysselsatta i antingen förvärvsarbete eller studier fem år efter att eleverna börjat på introduktionsprogram. För elever som gått nationella program var andelen sysselsatta 90 procent.

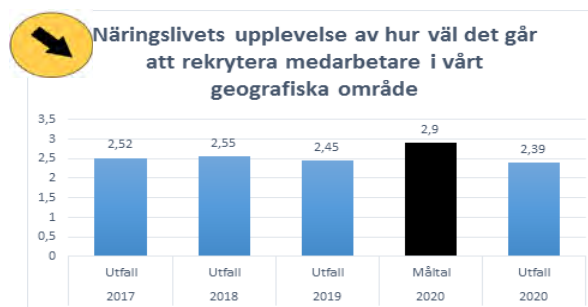
En faktor som just detta år varit svår att dra slutsatser om är hur mycket förändrade omständigheter till följd av covid-19-pandemin påverkat studieresultaten i gymnasieskolan. Vi ser att det på grund av detta finns en uppbyggd "utbildningsskuld" i gymnasieskolan. Fler elever än tidigare har förlängd studiegång. En ökat behov av särskilt stöd och andra insatser från elevhälsan kommer att behövas.

S8 Näringslivets upplevelse av hur väl det går att rekrytera medarbetare

Årets resultat av Svenskt Näringslivs Företagsklimatenkät visar på en fortsatt nedgång gällande våra lokala företagens tillgång på arbetskraft med relevant kompetens. Föregående

år var betyget 2,45 på en 6-gradig skala där 4 anses vara bra medan 6 är utmärkt. Efter det första halvåret av 2020 är betyget 2,39. Det är den lägsta noteringen sedan 2003. På Sverigenivå har den nedåtgående trenden brutits och ökat något sedan föregående år med betyget 2,78.

Faktorer som påverkar tillgången på arbetskraft kan vara tätortsstorlek, närhet till större tätort och pendlingsmönster. Nytt för i år är därför att Svenskt Näringsliv har valt att dela upp kommunerna där Östhammar tillhör gruppen lågpendlingskommuner (nära större stad – kommuner där mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad). Gruppen består av totalt 35 kommuner och Östhammar placerar sig på plats 30.

Näringslivets bedömning på en skala 1 – 6 där ett högre värde är bättre.

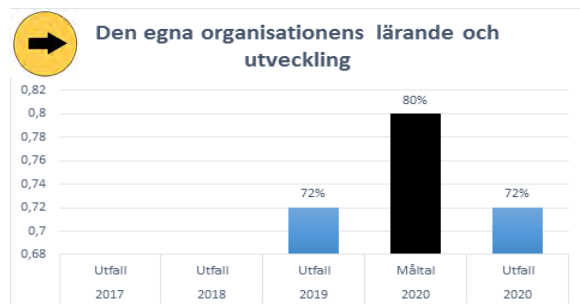
Analysen vi gör, baserat på undersökningen Stora jobbstudien (Kairos Future) samt de kontakter vi själva har med det lokala näringslivet, visar på att våra större företag främst saknar tillgång till högutbildade medarbetare. Närmsta högre utbildningssäte är i Uppsala, Stockholm och Gävle varför förbindelserna behöver stärkas för att underlätta pendling. Utöver det bör vi satsa på attraktiva boenden och att synas tillsammans med vårt privata näringsliv för att marknadsföra Östhammars kommun som en

plats att bo, leva och verka i. Det är ett långsiktigt arbete som inte ger några effekter på kort sikt. Våra mindre och medelstora företag saknar yrkesutbildad spetskompetens. Även de skulle gynnas av ovanstående insatser och möjligen även att gå samman för uppdragsutbildningar.

För att främja en positiv utveckling av företagsklimatet och specifikt tillgången på arbetskraft med relevant kompetens, träffas representanter från kommunen och det privata näringslivet regelbundet för att diskutera insatser vi med fördel gör tillsammans.

S9 Den egna organisationens lärande och utveckling

Den egna organisationens lärande mäts genom en enkät med frågeställningar om lärande och kompetensutveckling till medarbetare. Årets mätning har visat att utfallet är detsamma som föregående års utfall. Att vi inte förbättrat oss beror sannolikt på att 2020 präglats av pandemin och de insatser som normalt uppfattas som lärande och utvecklande såsom sedvanliga kurser och utbildningar har genomförts i mindre omfattning. Initialt under våren och hösten 2020 ställde arrangörerna de flesta kurserna in och först mot slutet av 2020 ställdes de om till digitala format.

Andelen anställda som upplever att de utvecklats i jobbet under det senaste året

EN LÄRANDE KOMMUN

en samlad bedömning för 2020:

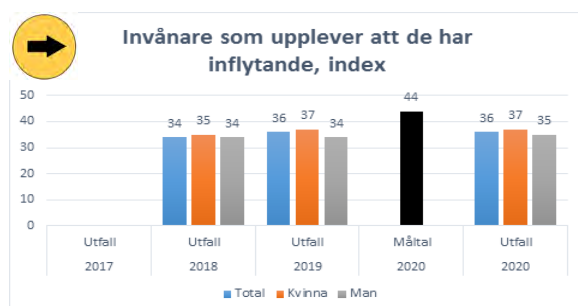
Kommunstyrelsen konstaterar att det varit ett komplext år för lärandet. Året har innehållit såväl stora omställningar som ett explosionsartat lärande om digitalisering. Resultaten i gymnasieskolan går ner något och ligger något över eller i paritet med riket. Särskilt svårt har det varit för nyanlända med bristande språk och/eller förkunskaper. Fler än tidigare behöver längre tid för att klara sina gymnasiestudier. För näringslivet fortsätter den svåra rekryteringssituationen. De större företagen behöver högutbildad arbetskraft medan de små och medelstora företagen behöver yrkesutbildad personal med spetskompetens. Kommunorganisationens eget lärande ligger på samma nivå som föregående år. Att vi inte förbättrat oss kan förklaras av att många utbildningar ställdes in under perioden mars-september, innan omställningar till digitala utbildningar kom igång. Kommunstyrelsen konstaterar att målet inte nåtts för innevarande år.

Strategiskt inriktningsområde En öppen kommun

Ett hållbart samhälle tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget. En viktig aspekt i detta är människors känsla av sammanhang och möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka. Utöver att rösta i allmänna val erbjuder kommunen flera ingångar för invånare att delta i den lokala samhällsutvecklingen. Bland annat handlar det om att bjuda in till medborgardialoger kring viktiga frågor, tillhandahålla lättillgängliga tjänster för engagemang och skapa insyn i kommunens verksamheter.

S10 Invånare som upplever att de har inflytande

För styrtalet vi följer kan vi konstatera att vi för året inte når våra ambitioner, utan ligger kvar på samma betygsnivå som föregående år.

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. 2017 gjordes ingen undersökning i Östhammars kommun

För helåret 2020 så kan konstateras att mycket blivit annorlunda för förutsättningarna att uppleva inflytande. Sverige drabbades under första kvartalet av Covid-19-pandemin som kom att innebära social distansering och ett förändrat arbetssätt med distansarbete/undervisning för

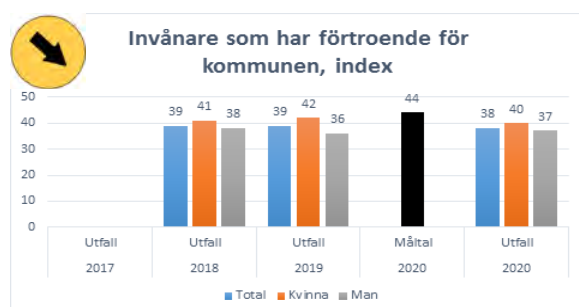
såväl kommunen som många arbetsplatser och enskilda att ha dialog internt och externt.

Förutsättningarna för sammanträden och dialogmöten påverkades på nämndnivå, men också de enskilda mötena med brukare och elever. Besöksförbud på äldreboenden och begränsningar i antal personer vid offentliga tillställningar samt olika verksamheter har skapat mycket begränsningar i de personliga mötena i samhället som helhet.

Våra informationskanaler och informationsforum var redan innan pandemin viktiga delar i den infrastruktur som ska underlätta för kontakter, tillgänglighet och inflytande. Under pandemin har kommunen arbetat för att överbrygga distanseringen genom tillgängliggörandet av en stor mängd information och kommunikation i våra kanaler men också med olika tekniska lösningar (utomhusmöten, besök via I-pads, olika mötesplattformar, web-sändningar med chattfunktioner mm) för att inte tappa möjligheten till dialog. Den ökande tekniska användningen i samhället ställer också krav på kommunen att möta upp på de behov som våra medborgare fått och sannolikt önskar bibehålla till stor del. Det som till förstoundan kan ses som tillfälliga lösningar behöver bli en del i vår verktygslåda för inflytande och dialog. Några av våra fora (allmänhetens frågestund och fysiska besök) har påverkats negativt av Covid-19-pandemin medan andra kanaler (web, Facebook och epost) varit en del av vår anpassning till social och fysisk distansering. Totalt har vi ökat våra kontakter med över 14% och i de digitala kanalerna med 20-25%.

S11 Invånare som har förtroende för kommunen

SCB mäter invånarnas förtroende för kommunen, årligen. Sedan 2016 ligger resultatet på en stabil men låg nivå, under riksgenomsnittet men i paritet med länets övriga kommuner. Förtroendet skapas av den service, den tillgänglighet och den kvalitet vi levererar. Förtroendet skapas även av de dialoger vi genomför, vårt bemötande och vår transparens. Resultatet 2020 är mer svåranalyserat än tidigare, pandemin har inneburit att såväl dialoger som service och tillgänglighet har begränsats och senare delvis ersatts av nya och oprövade kanaler. Måltalet är ambitiöst och vi kommer ej att nå målet 2020. Till 2021 har förvaltningen givits i uppdrag att särskilt utveckla metoder för att öka förtroendet för kommunens verksamheter och företrädare.

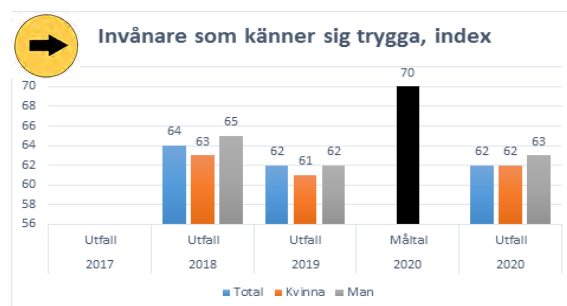
Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. 2017 gjordes ingen undersökning i Östhammars kommun

S12 Invånare som känner sig trygga

Trenden i landet är att den upplevda tryggheten går neråt. Östhammars kommun har hittills följt med den trenden neråt men ligger fortfarande på en ganska hög nivå av upplevd trygghet. Det finns en del saker som vi kan förvänta oss påverkar den allmänna känslan av trygghet, det kan påverka utfallet i medborgarenkäten. Det

sker mycket i landet i stort, dödsskjutningar och andra våldsbrott, och även geografiskt nära oss, i Uppsala, har det rapporterats om skjutningar och våld. Det kan bidra till att invånarna känner en större otrygghet.

Året 2020 har varit annorlunda, hela samhället har varit påverkat av den pandemi som fortfarande råder. På krisberedskapssidan har vi arbetat i stab under stor del av våren, där vi arbetat hårt med att hantera alla de konsekvenser pandemin har lett till. Detta rustade oss inför hösten där vi har haft god kapacitet att klara den andra vågen av sjukdomsfall. Vi har klarat hösten utan att ta upp arbetet i stabsläge, vi har haft vår ISF (inriktnings- och samordningsfunktion) igång för att hantera läget.

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. 2017 gjordes ingen undersökning i Östhammars kommun

Kommunen har tillsammans med polisen ett tecknat samverkansavtal samt ett årligt medborgarlöfte där 2020 års medborgarlöfte är ett utökat arbete kring den upplevda tryggheten avseende bostadsinbrott. Syftet är att stärka den upplevda tryggheten mot inbrott i hemmet. Detta genom att tillsammans anordna tre informationsträffar om grannsamverkan, förslagsvis i tätorterna Östhammar, Alunda och Gimo. Detta

har inte kunnat genomföras alls på grund av Covid-19-pandemin. Detta till trots har det ändå startats några grannsamverkansgrupper runt om i kommunen. Vi ser även i medborgarundersökningen att den upplevda tryggheten har ökat avseende bostadsinbrott, 2019 var siffran 5,4 och 2020 hade den ökat till 5,9.

Socialförvaltningen har inom sina verksamheter satt upp mål på sina trygghetsskapande tjänster. De följer upp handläggningstiden på bland annat utredningar där behovet av äldreomsorg samt ekonomiskt bistånd utreds. Socialförvaltningen/äldreomsorgen har under året även varit en av kommunens verksamheter som har varit hårdast drabbad av pandemin. Trots de påfrestningar som verksamheten har utsatts för har vi klarat av våra åtaganden på ett bra sätt.

Barn och utbildningsförvaltningens trygghetsskapande område är för att ta ett exempel skolmiljön. Deras arbete omfattar att stödja pedagogisk personal till att kunna erbjuda en trygg miljö med studiero för alla elever. Detta har varit en utmaning under året som gått då det funnits en del oro bland både föräldrar, barn/elever och personal rörande läget kring bland annat smittspridning.

Kommunen gjorde i delårsrapporten prognosen att man inte skulle nå upp till det satta målet om 70 för styrtalet Invånare som känner sig trygga. Den prognosen visade sig stämma; utfallet för året landade på 62. Det är samma värde som för 2019. Östhammars kommun ligger fortsatt en bit över genomsnittet i Sverige. I resultatet så påvisas att män i lite högre utsträckning känner sig tryggare än kvinnor, men det är inga stora skillnader

Att Östhammars kommun skulle följa med neråt i trenden som finns i stort i Sverige, att invånare känner sig mer otrygga, var således inte ett korrekt antagande. I undersökningen har vi inte sett att pandemin har satt sina spår hos invånare avseende känslan av upplevd trygghet.

EN ÖPPEN KOMMUN

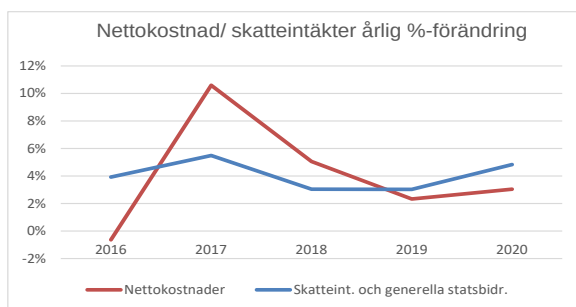
en samlad bedömning för 2020:

Kommunstyrelsen konstaterar att förtroende, inflytande och trygghet varit särskilt intressanta områden under 2020. Kommunstyrelsen konstaterar även att målen för 2020 ej kommer att uppnås. Avseende inflytande och förtroende har förvaltningen givits ett uppdrag att utveckla metoder för detta område. Resultatnivån är i paritet med senare år. Den del som utvecklats starkt under året är deltagandet/besökanden i samtliga av våra kontaktkanaler, som ökat avsevärt. Dessutom placerar sig kommunen på topp-tio-listan över kommuner som bedriver kundtjänst. Östhammar Direkt placerar sig som 1:a avseende bemötande. Kommunstyrelsen konstaterar vidare att, i likhet med landet i övrigt, så faller trygghetssiffrorna, om än från en god nivå. Det finns skäl att fortsätta det brottsförebyggande arbete som startat under 2020. Målet kommer ej att uppnås under året.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

För 2020 har Östhammars resultat och ekonomiska ställning förbättrats påtagligt. Detta är inte unikt för Östhammar utan gäller för flertalet av Sveriges kommuner. Östhammars kommun redovisar ett resultat på 32,6 mnkr för 2020 vilket är ett överskott mot budget på 11,2 mnkr. Koncernen Östhammars kommun redovisar ett resultat på 71,7 mnkr. Glädjande är att alla nämnder utom kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är i nivå med tilldelad budget. Anledningen till att kommunstyrelsen inte kunde hålla sin budget beror på nedskrivning av värdet på två skolor. Annars hade man hållit budget. Byggnaderna går inte att använda och kommer rivas. Nedskrivningen kostade 15 mnkr

Nettokostnaderna för kommunen ökade med 3 % under 2020 vilket är samma ökningstakt som 2019. Covid-19epidemin har påverkat alla kommunens verksamheter och då framförallt vård och omsorgsverksamheten samt skolan. Detta har medfört högre kostnader men eftersom staten har varit mycket generös har dessa merkostnader kompenserats fullt ut och mer därtill genom riktade och generella statsbidrag.

Ökningen av skatter och statsbidrag ska var högre än ökningen av nettokostnader. Den blå linjen ska ligga högre än den röda linjen

Det är nästintill omöjligt att beräkna hur mycket Covid-19 epidemin påverkat kommunens ekonomi. Tabellen nedan visar en uppskattning av merkostnaden för varje nämnd. Kommunen har kompenserats på flera sätt av staten dels genom kompensation för sjuklönekostnader och sänkta arbetsgivaravgifter och riktade statsbidrag som gått till nämnderna, främst socialnämnden. Socialnämnden erhöll i början på 2021 ytterligare kompensation från staten för merkostnader.

Kommunen har dessutom fått ökade generella statsbidrag för att kompensera för minskade skatteintäkter. Av vad som framgår nedan och i driftredovisningen synes de höjda statsbidragen överstiga de minskade skatteintäkterna rejält men då ska man beakta att skatteintäkterna för 2020 är en prognos och säkert vet man först i början av 2022 när skatten för 2020 slutligen fastställs.

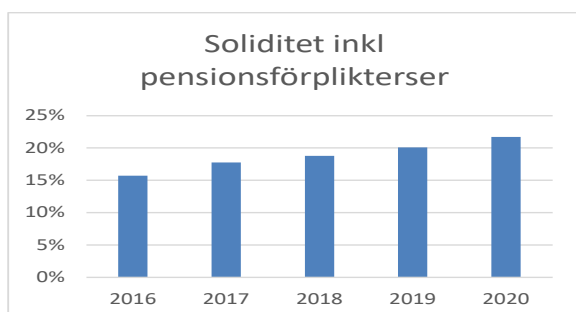
Uppskattad påverkan på kostnader / intäkter för covid 19 tom december mnkr

	KS	BMN	KUF	BUN	SOC	Totalt
Ökade kostnader/ minskade intäkter	-2,6	-2,2	-1,0	-4,1	-20,1	-30,1
Minskade kostnader/ ökade intäkter	7,8	0,1	0,2	3,5	16,6	28,2
Skatteintäkter						-15,8
Generella statsbidrag						41,7
Effekt för kommunen	5,1	-2,1	-0,9	-0,5	-3,5	24,0

Östhammars kommuns nettokostnader inklusive avskrivningar tog i anspråk 97,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag eller annorlunda uttryckt resultatet var 2,4 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. 2019 utgjorde nettokostnaderna 99,3 %.

Tack vare det goda resultatet kunde kommunen finansiera merparten av årets investeringar med egna medel. Den så kallade självfinansieringsgraden är 85 % under 2020.

Soliditet är ett mått som visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med skatteintäkter och eget kapital. Soliditeten var vid årsskiftet 48% vilket är en försämring med två procentenheter sedan 2019. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser uppgick soliditeten till 22 % vilket är en förbättring. Detta placerar Östhammar under medelvärdet, 26%, för svenska kommuner men vi är bättre än genomsnittet för lågpendlingskommuner, den kommunkategori som Östhammar tillhör.

Soliditeten inkl pensionsförpliktelser visar kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme, ju högre tal desto bättre.

Lån och skulder

Under året har Östhammar ökat sina långsiktiga lån med 50 mnkr den totala skulden låneskulden uppgår till 470 mnkr motsvarande 21 666 kr/kommuninvånare. Jämfört med riksnittet har Östhammar lägre lån per invånare. Även Östhammar vatten har ökat sin lån med 50 mnkr. Koncernens långsiktiga låneskuld uppgår till 1 245 mnkr. Kommunen har under året lånat

ut 13,5 mnkr till Trafikverket för att finansiera muddring av farleden in till Hargshamn.

Pensionsförpliktelser

En annan post med stor påverkan på kommunens ekonomi är pensionsförpliktelser. Kommunens totala pensionskostnader inklusive sociala avgifter uppgick till 90 (79) mnkr 2020. Löpande pensionsutbetalningar avseende pensioner intjänade före 1998 kostade är konstanta och förväntas inte öka framöver. Däremot kommer kostnaden för övriga pensioner att öka i takt med att den relativa andelen av de anställda som omfattas av dessa regler ökar. Det gäller särskilt anställda med en förmånsbestämd tjänstepension. Den förmånsbestämda delen är svårberäknad då enstaka individer kan resultera i kostnader på flera hundratusen för ett enstaka år.

Kommunens totala pensionsskuld vid utgången av 2020 var 494 (510) mnkr. Av dessa redovisas 66 mnkr i balansräkningen och övriga 445 mnkr som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen, dvs den syns inte i kommunens bokföring. Pensionsskulden beräknas minska till 468 mnkr år 2023. 68 mnkr redovisas som avsättning och 400 mnkr som ansvarsförbindelse.

Kommunen har inte fonderat och förvaltar inga pensionsmedel. Den förånsbestämda delen av pensionsåtagandet är försäkrad och premien betalas löpande.

Skattekraften

Begreppet skattekraft är den genomsnittliga beskattningsbara förvärvsinkomsten per kommuninvånare. Kommunens skattekraft var 214 757 kr 2020 vilket är 97 procent av riksgenomsnitt, en nivå som vi legat på under ett flertal år. Skattekraften är trögrörlig och för att nå upp till rikssnittet behöver kommunens skattekraft öka snabbare än landet i övrigt. Skillnaden i skattekraft mellan kommuner utjämnas till stor del genom det kommunala utjämningsystemet.

Kommunens skattesats var 21,69 kr och den genomsnittliga för riket är 20,70 kr. Skattesatsen har legat på samma nivå under flera år.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunallagen föreskriver att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För att uppnå detta ska fullmäktige ange en målsättning för kommunens finansiella utveckling och ställning. Vidare står i kommunallagen att kommunen ska ha en ekonomi i balans vilket innebär att kommunen inte får anta en budget där kostnaderna är högre än intäkterna. I budget för 2020 beslutade kommunfullmäktige om tre mål för god ekonomisk hushållning.

1 Östhammars resultat ska på lång sikt uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. För 2020 är beslutet att resultatet ska uppgå till 1,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För 2020 uppnås målet. Östhammar redovisar ett resultat på 2,4 %

2 Verksamhetens nettokostnad får inte öka snabbare än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Målet uppnås. Under perioden har verksamhetens nettokostnader ökat med 3,0 procent och skatteintäkter och generella statsbidrag med 4,3 procent. Att så är fallet beror på de extra generella statsbidrag som erhållits. Utan dessa skulle ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag stanna på 1,7 procent.

3 Samtliga nämnder följer budget. Om en nämnd prognostiserar ett underskott/överskott på 1% eller mer från budget ska kommunstyrelsen underrättas.

Målet uppnås inte. Kommunstyrelsen redovisar ett underskott mot budget som överstiger 1 %.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är ett lagkrav som kommunen enligt kommunallagen måste uppfylla. Balanskravet säger att en kommun måste besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om kommunen redovisar ett utfall där kostnaderna överstiger intäkterna måste underskottet täckas med ett överskott inom tre år. Kommuner ska i sin årsredovisning lämna uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Balanskravsresultat mnkr

Årets resultat från resultaträkningen	32,6
Reducering av samtliga realisationsvinster	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	32,6
Reservering av medel från resultatutjämningsreserven	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0,0
Summa	32,6

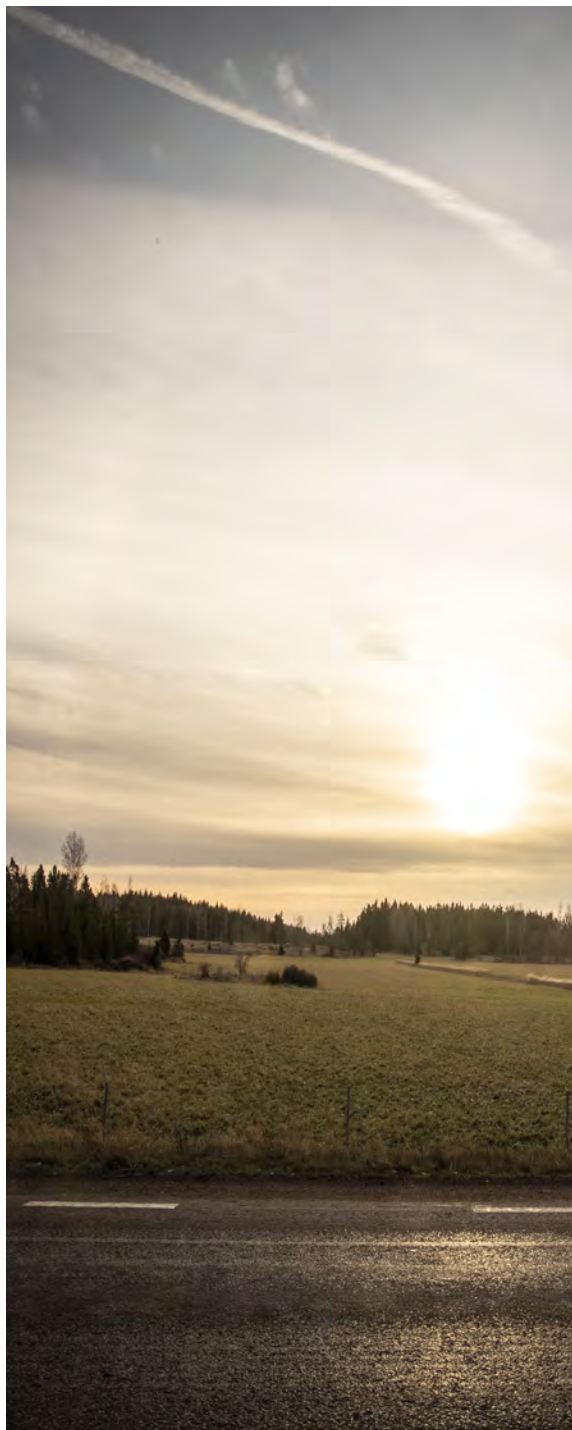
FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Folkmängden i Östhammars kommun förväntas öka till drygt 22 900 invånare 2024 enligt SCB:s senaste befolkningsprognos. En ökning med sexhundrafemtio personer jämfört med sista december 2020. Kommunens egen prognos är 22 850 invånare 2024.

Andelen invånare över 65 år och andelen invånare upp till 18 år förväntas under samma tid öka snabbare än befolkningen i stort. Dessa grupper ökar sin relativa andel av befolkningen. Andelen 19-64 år förväntas i stort sätt ligga stilla under samma period. Ett faktum som gäller för flertalet svenska kommuner.

Det innebär att Östhammar står inför tuffa ekonomiska förutsättningar de närmaste åren. I kommunens budget för åren fram till 2024 beräknas skatteintäkterna och generella statsbidrag öka med i snitt en procent per år. Detta ger vid hand att nettokostnaderna för kommunen inte får öka med mer än en procent per år. De senaste två åren har nettokostnaderna ökat med runt två procent årligen.

Kommunens budgeterade resultat fram till 2024 varierar från drygt en procent till 0,3 procent av skatter och generella statsbidrag. Det innebär att kommunen måste låna till en stor del av kommande års investeringar då resultatet är för lågt för att kunna finansiera dessa med egna medel.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Koncernen Östhammars kommun består förutom av kommunen av bolagen Östhammar vatten AB, Hargs hamn AB, som ägs av Östhammars kommun till 89% och Dannemora gruvfastighet AB. Östhammarshem är en stiftelse och ägs formellt inte av kommunen men då kommunen borgar för stiftelsen lån har kommunen ett avgörande inflytande.

Bolagen Östhammars industrifastigheter och Östhammars vård och omsorg är avvecklade under 2020.

Omsättningen för bolagen i koncernen exkl Östhammars kommun uppgick under perioden till 278 (288) mnkr. Periodens resultat uppgår till 34 (6) mnkr.

Östhammarshem redovisar en omsättning på 166 (167) mnkr jämfört med 2019. Resultatet uppgår till 24 mnkr. Under perioden har bolaget fokuserat på att minska kostnader för underhåll och reparationer. Arbetet med omlokaliseringen av huvudkontoret för att kunna skapa bostäder i nuvarande huvudkontor fortskrider. Det pågår också projekt att omvandla Solgården till användbara lokaler, Byggmästaren i Gimo till

bostäder samt Gräsö skola till bostäder. Fastigheten på Centrumvägen i Alunda är riven för att ge plats för nya bostäder

Hargs Hamn AB redovisar en omsättning till 57 (65) mnkr. Resultatet uppgår till 8 (0) mnkr. Hamnen hade 169 (227) angörande fartyg under perioden. Minskning förklaras främst av minskad hantering av bränslepellets och vägsalt pga en mild vinter. Det stora investeringsprojektet att bygga 200 meter ny kaj fortskrider enligt plan. En fördjupning av farleden i till hamnen har inletts.

Östhammar vatten AB redovisade en omsättning på 52 (55) mnkr och ett resultat på 1,9 mnkr.

Vattenförbrukningen är mycket hög under sommaren och i maj infördes begränsningar för vattenanvändningen i hela kommunen. Arbetet med vattenöverföringsledning från Örbyhus till Österbybruk och Alunda för att långsiktigt säkra vattentillgången fortsätter enligt plan.

Kommunens dotterbolag Dannemora Gruvfastighet AB har inte haft någon verksamhet under året.

Koncernen Östhammars kommun mnkr	2016	2017	2018	2019	2020
Bruttoomsättning	1 466	1 574	1 622	1 681	1 678,5
Balansomslutning	2 208	2 525	2 545	2 555	2 770,8
Resultat					
Östhammars kommun	71,0	23,5	1,1	11,2	32,6
Östhammarshem	23,4	13,4	15,5	7,4	24,5
Hargs hamn AB	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2
Dannemora gruvfastighet AB	-7,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Östhammar vatten AB	-	-2,0	0,0	-1,7	1,9
Eliminering obeskattade reserver		2,1	4,9	11,4	-10,4
Summa	86,6	36,9	21,5	28,3	71,7

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Östhammars kommun är beroende av engagerade medarbetare för att kunna leverera välfärd – nu och i framtiden. Vid årsskiftet hade vi 1744 tillsvidareanställda (fast anställda) medarbetare. Vi sysselsätter också ett stort antal personer i olika former av tidsbegränsade anställningar.

De flesta av våra medarbetare arbetar inom förskola, skola, vård och omsorg. Vi har också många medarbetare kopplat till exempelvis måltid, städ, socialtjänst, administration och ledningsfunktioner. Många av våra yrkesgrupper är traditionellt kvinnodominerade.

I det här sammanhanget använder vi oss av begreppet årsarbetare. Det är ett sätt att summera arbetstid, exempelvis två anställda som är anställda femtio procent vardera under hela året räknas som en årsarbetare. Under 2020 kostade löner, arvoden och övriga ersättningar 988 (961) mnkr (av detta var 687 (676) mnkr löner, 231 (223) mnkr arbetsgivaravgifter och 70 (62) mnkr pensioner).

Kompetensförsörjning

Kommunen har sedan 2018 en strategi för att stärka kompetensförsörjningen. Många verksamheter, främst inom Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen, känner av bristande tillgång på utbildad och erfaren personal att rekrytera. Då vi inte kan förlita oss på att rekrytera nya medarbetare behöver vi istället arbeta för att behålla den kompetens vi redan har hos oss genom sänkt personalomsättning, minskade sjuktal (se God arbetsmiljö) och höjd sysselsättningsgrad (se Lika möjligheter).

Under 2020 avslutade totalt 193 tillsvidareanställda medarbetare sin anställning i Östhammars kommun, varav 32 på grund av pension. Det ger en total personalomsättning inom kommunen på 11 % (9 % exkluderat pensionsavgångar). Motsvarande siffror för 2019 var 12 % (respektive 10 %). Kommunens totala personalomsättning har alltså minskat något. Det förklaras sannolikt av minskad rörlighet på arbetsmarknaden som en följd av en avmattad

Antal anställningar per nämnd 2020-12-31

Anställningar Totalt

	KS/ KLF	KS/ TEK	KS/ AME	BMN	KFN	BUN	SN	2020	2019	2018	2017	2016
Tillsvidareanställningar	53	156	76	35	41	677	706	1 744	1 765	1 772	1 770	1 716
- varav kvinnor	45	121	55	19	28	569	642	1 479	1 508	1 511	1 518	1 482
- varav män	8	35	21	16	13	108	64	265	257	261	252	249
- omräknat till årsarbetare	52	145	63	35	31	644	618	1 589	1 611	1 606	1 590	1 541
Visstid omräknat till årsarbetare	0	4	19	4	3	55	42	184	105	144	130	83
Vikariat omräknat till årsarbetare	1	3	10	2	2	12	26	56	55	52	75	91

konjunktur och utbrottet av Covid-19, men även insatser för att minska personalomsättningen kan vara en del av förklaringen.

Eftersom vi vill bli bättre på att behålla den värdefulla kompetens vi har hos oss tittar vi på andelen personer som lämnat oss av andra skäl än pension när vi bryter ner personalomsättningen på förvaltningsnivå.

Störst förändring mot föregående år ser vi inom Samhällsbyggnadsförvaltningen där personalomsättningen exklusive pensioner under 2020 motsvarade 8 %. Det är en markant förändring i positiv riktning jämfört med 25 % (2019) respektive 21 % (2018). Förutom effekten av konjunkturen och Covid-19 är sannolikt förvaltningens satsning på systematiskt arbetsmiljöarbete och förbättringsarbete en förklaring.

Högst personalomsättning exklusive pensioner ser vi inom Kultur- och fritidsförvaltningen med 14,6 %. Den höga omsättningen kan förklaras av att man har relativt hög andel deltids-tjänster och medarbetare som önskar arbeta heltid söker sig därför vidare. Även här har det skett en utveckling i positiv riktning jämfört med 2019 års 22 %.

Även om Barn- och utbildningsförvaltningen

och Socialförvaltningen inte är de förvaltningar som har högst personalomsättning så är det ändå de som lider mest av kompetensbristen idag. Det är också de som har störst utmaningar framför sig med hänsyn till vår demografi, som visar på en ökande andel barn och äldre relaterat till övriga befolkningen. Barn- och utbildningsförvaltningens personalomsättning exklusive pensioner uppgick till 7,6 % (9 % 2019) medan Socialförvaltningens personalomsättning exklusive pensioner uppgick till 13,5 % (9 %).

Trygg anställning

En hållbar arbetsgivare måste kunna erbjuda trygga anställningar. Tillsvidareanställning ("fast anställning") är den tryggaste anställningsformen. Ett stort antal personer har haft någon form av tidsbegränsad anställning under året. Timanställning är den mest otrygga av de tidsbegränsade anställningsformerna. Under 2020 har arbete motsvarande ungefär 190 årsarbetare utförts inom ramen för timanställningar. Nästan hälften har utförts av vårdbiträden (många som semestervikarier). Många av timmarna har också utförts av undersköterskor, barnskötare och boendeassistenter.

Övertid och fyllnadstid är beordrad arbetstid som utförs utöver ordinarie tjänstgöringsgrad. Den inarbetade tiden kan tas ut i tid eller i pengar. Under 2020 betalade kommunen ut totalt drygt 11 mnkr i ekonomisk ersättning för över- och fyllnadstid (drygt 40 000 arbetade timmar). Ersättningen för övertid- och fyllnadstid är högre än den ordinarie lönen per timme.

Lön och förmåner

Anställda i Östhammars kommun omfattas av

kollektivavtal som reglerar bland annat löner, ersättningar och förmåner.

Löneöversynens genomsnittliga löneökning var 2,23 % (2,25 % för kvinnor och 2,11 % för män) för tillsvidareanställda. Den genomsnittliga löneökningen var 668 kr (667 kr för kvinnor och 671 kr för män). Medianlönen, omräknat till heltid, var efter löneöversynen 30 366 kr (27 975 kr för kvinnor och 30 500 för män). Till Kommunals avtalsområde betalades det även ut ett engångsbelopp på 4.541.618 kr.

Personer som har en tillsvidareanställning eller längre tidsbegränsad anställning i Östhammars kommun kan välja att utnyttja ett friskvårdsbidrag på 1000 kr per år. 1257 av våra anställda valde att utnyttja bidraget under 2020. Totalt betalades 1,75 miljoner ut i friskvårdsbidrag. Ungefär hälften gick till träning, och resten till massage samt behandlingar.

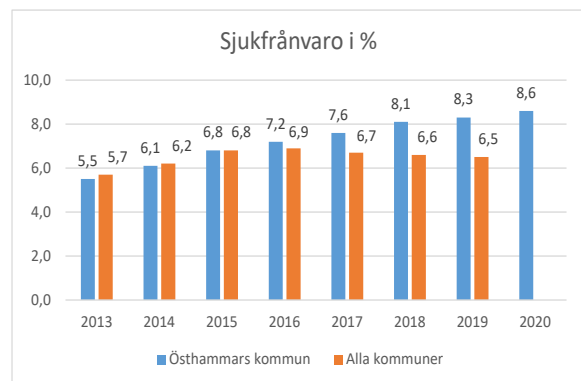
God arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar attraktiva arbetsplatser som ger bättre trivsel och lägre personalomsättning. Risken för arbetsrelaterade olyckor minskar. En god arbetsmiljö bidrar också positivt till medarbetarnas hälsa vilket leder till låg och stabil sjukfrånvaro, god kvalitet och resultat och att vi når våra mål. Dessutom håller en låg sjukfrånvaro nere kommunens kostnader.

Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare har stigit stadigt sedan åtminstone 2013. Under en period steg även övriga kommuners sjukfrånvaro, men statistik från SKR (Sveriges kommuner och regioner) visar att den negativa utvecklingen bröts 2017. Hos oss fortsatte dock sjukfrånvaron att stiga.

Under 2020 tog kommunen därför beslut om

en långsiktig plan för att sänka sjukfrånvaron. Den består av tre delar. Dels att arbeta förebyggande genom utvecklat ledarskap och fokus på så kallade friskfaktorer (faktorer som enligt forskning skapar friska arbetsplatser), dels att ge våra chefer ett bättre stöd i rehabilitering för att korta sjukskrivningstiderna och till sist att genomföra piloter på extra utsatta arbetsplatser. Detta arbete påbörjades under 2020 och kommer att fortgå under 2021. Dessutom har HR fått i uppdrag att vidta vissa åtgärder för att förbättra kommunens systematiska arbetsmiljöarbete.

För kommunen som helhet blev sjukfrånvaron 8,6% för helåret 2020 (kvinnor 9,2%, män 5,8%). Årets frånvarotimmar motsvarar ungefär 175 årsarbetare.

Sjukfrånvarostatistiken för 2020 är svårtolkad eftersom den smittsamma sjukdomen covid-19 bröt ut i början av året. För vissa verksamheter har detta inneburit att många medarbetare arbetat på distans (från hemmet), främst inom Kommunledningsförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen. Det är troligen förklaringen till en ovanligt låg sjukfrånvaro (till exempel färre förkylningar/influensa). Inom andra verksamheter har personal behövt sjukskriva sig i högre utsträckning än vanligt eftersom det inte

varit tillåtet att gå till arbetet med förkylnings/influensasymtom. Detta kan förklara en högre sjukfrånvaron inom exempelvis städ, måltid, förskola, skola och äldreomsorgen. Gemensamt för de flesta förvaltningar är att långtidsfrånvaron (efter dag 60) har minskat jämfört med 2018 och 2019, totalt med ungefär en tredjedel.

Sjukfrånvaro 2020 i relation till ordinarie arbetstid (%)

Totalt	8,6
KS: Kommunledningsförv.	3,2
KS: Tekniska förvaltningen	8,3
KS: Arbetsmarknadsenheten	9,1
Bygg- och miljönämnden	3,5
Kultur- och fritidsnämnden	9,6
Barn- och utbildningsnämnden	8,5
Socialnämnden	9,7
Ålder upp till 29 år	6,4
Ålder 30-49 år	8,5
Ålder 50 år och äldre	9,4

Drygt 150 tillbud, drygt 270 olycksfall och strax över 50 riskobservationer rapporterades i kommunens arbetsskadesystem KIA under 2020. Det är ungefär lika många händelser som det var föregående år 483 (480). Något som skiljer sig från föregående år är att antalet riskobservationer har ökat med ca 20 rapporterade händelser och antalet olyckor har minskat med samma antal. Det kan tyda på att våra chefer börjat arbeta mer proaktivt med arbetsmiljöfrågor vilket resulterar i att man agerar tidigt på uppkomna risker och färre olyckor inträffar. Med tanke på att antalet händelser tidigare ökat stadigt från år till år kan detta betyda en slags stabilisering i rapportering av händelser. De flesta olycksfall

leder till lindriga skador exempelvis rivmärken, blåmärken eller tillfälligt stresspåslag.

Utvecklande yrkesroll

Intern rörlighet är ett utmärkt sätt att behålla kompetenta medarbetare som vill utvecklas men inte byta arbetsgivare. Att skapa interna karriärvägar är därför viktigt för vår kompetensförsörjning. Att rekrytera internt istället för att alltid annonsera externt har tagit fäste under de senaste två åren och blivit mer legitimt. Under 2020 kan vi därför se att 61 medarbetare har fått ändrad roll eller bytt arbetsplats inom den egna organisationen, med flest inom Socialförvaltningens verksamhetsområde. Under 2020 anställdes 13 nya chefer och av dessa var 8 redan anställda i en annan roll hos oss.

För att alla medarbetare ska kunna utvecklas i sin yrkesroll ska de ha en individuell utvecklingsplan. Utvecklingsplanen ska ha utgångspunkt i att både medarbetaren och verksamheten ska utvecklas kontinuerligt. Planen skapas i dialog mellan medarbetare och närmast chef, lämpligen i samband med medarbetarsamtalet.

Gott ledarskap

I Östhammars kommun jobbar 92 chefer. 78% av dessa är kvinnor och 22% är män. Majoriteten av våra chefer finns inom de största förvaltningsarna Barn och utbildningsförvaltningen samt Socialförvaltningen.

Antal chefer	Antal medarbetare
48 st.	1-20 st.
24 st.	21 - 40 st.

Antal chefer	Antal medarbetare
8 st.	41 – 60 st.
3 st.	61 – 100 st.

Under 2020 har pågående pandemi med Covid-19 påverkat våra verksamheter stort. Detta har även ställt stora krav och påverkat såväl ledarskapet som medarbetarskapet. Flera av våra verksamheter har fått ställa om till att arbeta helt på distans vilket har fått stor påverkan på våra arbetssätt. Chefer och medarbetare har under året fått utveckla sina kunskaper om digitala arbetssätt, mötesverktyg etc. samt skapa nya strukturer och rutiner i sin vardag. Detta har både fått positiva och negativa följdverkningar såsom att vi har tagit stora steg framåt i den digitala riktningen men också negativa följdverkningar för den psykosociala arbetsmiljön för många.

Vi har trots detta till stor del fortsatt att utveckla chef- och ledarskapet i Östhammars kommun. Sedan hösten 2019 har ett arbete pågått med att utveckla och förändra nuvarande organisering i kommunen. Arbetet med denna organisationsförändring har intensifierats under 2020. Arbetet har präglats av stor delaktighet där våra chefer har en viktig nyckelroll att driva förändringen framåt. Under 2020 har samtliga chefer i Östhammars kommun deltagit i en förändringsledarutbildning för att stärka och utveckla dem inom förändringsledning. Det har också under året skapats ett forum för dialog för samtliga chefer i Östhammars kommun så kallade Chefsdialoger. Chefsdialogerna är en arena för dialog mellan kommunens chefer och ledningen i aktuella ämnen utifrån behov. Syftet är att

förankra, hämta in synpunkter samt att föra dialog mellan kommunledningen och kommunens chefer.

Under 2020 har i princip samtliga planerade utbildningar för chefer kunnat genomföras trots pågående pandemi. Alla chefer har kunnat ta del av följande:

- Introduktion för nya chefer
- Utbildning i lönebildning och löneöversyn
- Utbildning i kompetensbaserad rekrytering
- Arbetsmiljö för chefer
- Arbetslivsinriktad rehabilitering, grund och fördjupning
- Adato som verktyg för rehabilitering
- KIA som verktyg att följa upp arbetsskador och tillbud

Hög delaktighet

För att Östhammars kommun ska vara en attraktiv arbetsplats där verksamhetsmålen nås är det viktigt med dialog och delaktighet och att alla medarbetare har möjlighet och förutsättningar för att påverka utformningen av sitt arbete. Därför finns det ett lokalt samverkansavtal. Utgångspunkten för samverkan är att arbetsmiljön och verksamhetens resultat blir bättre när dialog och delaktighet finns. I samverkansarbetet eftersträvas en helhetssyn på verksamheten och det bygger på mötesplatser för att integrera verksamhet, medbestämmande, arbetsmiljö och hälsa.

För att skapa möjlighet för inflytande och delaktighet har vi olika mötesforum. Det finns möjlighet till dialog mellan chef och medar-

tare på årliga medarbetarsamtal och månatliga arbetsplatsträffar. Arbetsgivaren för även dialog med fackliga organisationer på lokala och centrala samverkansgrupper minst 8 gånger per år. Det är viktigt att alla har möjlighet att framföra sina åsikter. Därför sker samverkan i olika former och på olika nivåer, allt från den dagliga kontakten på arbetsplatsen till i mer formella former där de fackliga organisationerna möter arbetsgivarrepresentanter i samverkansgrupper.

Under 2020 inrättades ett personalutskott (KSPU) till kommunstyrelsen. Samtidigt utökades antalet möten med kommunens centrala samverkansgrupp så att KSPU alltid följs av central samverkan. Personalutskottet bereder personalfrågor (HR-frågor) till kommunstyrelsen.

Lika möjligheter

Genom att arbeta med likabehandlingsfrågor får vi en verksamhet som berikas av olika erfarenheter och på ett bra sätt speglar vårt samhälle. Genom att rekrytera kompetensbaserat säkerställer vi i högre grad lika möjligheter för våra arbetssökande, både internt och externt.

Under oktober 2020 beslutade Kommunstyrelsen att genomföra ett nämnds- och förvaltningsövergripande pilotprojekt "heltid som norm" i Gimo. Beslutet gäller under förutsättning att Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden och Kultur- och fritidsnämnden godkänner projektet. Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden har godkänt projektet medan Kultur- och fritidsnämnden tar upp ärendet den 18 februari 2021.

Piloten omfattar de verksamheter i Gimo som ingår i Kommunals avtalsområde. Alla tillsvi-

dareanställda i verksamheterna erbjuds att gå upp till heltid. För att kunna tillgodose önskan om heltid kan det bli aktuellt att jobba på flera arbetsplatser och/eller i flera verksamheter, oavsett sektorstillhörighet. Ambitionen är att försöka undvika delade turer. Alla nyanställningar kommer att annonseras som heltid för att signalera att det är normen i Östhammars kommun och för att erbjuda attraktiva anställningar.

Kommunens ledningsgrupp består av kommundirektör samt förvaltningschefer, ekonomichef och HR-chef. Under slutet av 2020 innebar det 9 personer, varav 6 kvinnor och 3 män.

Hållbar arbetsgivare

Ett systematiskt förbättringsarbete inom de sju nämnda strategiska områdena är en förutsättning för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Den alltmer kännbara svårigheten att bemanna kommunens verksamheter leder till att medarbetare, chefer och förtroendevalda gemensamt behöver hitta nya lösningar för att säkra kompetensförsörjningen framöver.

Driftredovisning

DRIFTRÉDOVISNING PER NÄMND MNKR	INTÄKTER BUDGET	UTFALL	KOSTNADER BUDGET	UTFALL	NETTO UTFALL	BUDGET	AVVIKELSE
Kommunstyrelse	365,3	401,4	-538,2	-587,1	-185,7	-172,9	-12,7
varav pensioner och finansför	0,0	6,0	-32,8	-35,5	-29,4	-32,8	3,4
varav kommunledningskontor	14,6	23,6	-116,4	-122,0	-98,4	-101,8	3,4
varav översiktplanering, utveckling, projekt mm	15,3	13,8	-15,2	-13,6	0,2	0,0	0,2
varav arbetsmarknadskontor	20,4	18,1	-28,5	-28,5	-10,4	-8,1	-2,3
varav Teknisk förvaltning	315,0	339,9	-345,2	-387,5	-47,6	-30,3	-17,4
Säkerhetsnämnd	0,4	0,4	-0,4	-0,4	0,0	0,0	0,0
Bygg- och miljönämnd	14,9	15,2	-22,2	-22,2	-6,9	-7,3	0,4
Kultur- och fritidsnämnd	14,2	14,1	-54,0	-53,7	-39,6	-39,8	0,2
Barn- och utbildnings- nämnd	63,8	82,6	-627,6	-645,3	-562,8	-563,8	1,0
Socialnämnd	177,8	212,9	-684,7	-719,3	-506,4	-506,9	0,5
Verksamhetens netto- kostnader	636,3	726,7	-1 927,1	-2 028,1	-1 301,4	-1 290,7	-10,7
Skatteintäkter	1 085,5	1 066,9	-	-	1 066,9	1 085,5	-18,6
Generella statsbidrag	233,6	266,2	-	-	266,2	233,6	32,5
Verksamhetens resultat	1 955,5	2 059,8	-1 927,1	-2 028,1	31,7	28,4	3,3
Finansilella intäkter	18,3	23,8	-	-	23,8	18,3	5,5
Finansilella kostnader	-	-	-25,3	-23,0	-23,0	-25,3	2,4
ÅRETS RESULTAT	1 973,8	2 083,6	-1 952,4	-2 051,0	32,6	21,4	11,2

Investeringsredovisning

INVESTERINGAR PER NÄMND MNKR	UTFALL 2018	UTFALL 2019	UTFALL 2020	BUDGET 2020	AVVIKELSE 2020
Kommunstyrelse	127,7	116,7	120,6	290,1	169,5
varav kommunledningskontor	1,4	3,9	0,5	5,2	4,7
varav teknisk förvaltning exploatering	0,7	8,7	0,6	14,2	13,6
varav teknisk förvaltning G/C -vägar	6,5	6,0	0,4	14,0	13,6
varav teknisk förvaltning verksamhets-lokaler	81,3	79,5	106,1	217,9	111,7
varav teknisk förvaltning övrigt	35,1	17,1	10,9	31,9	21,0
varav teknisk förvaltning renhållning	2,8	1,6	2,1	6,9	4,9
Bygg- och miljönämnd	0,0	0,1	0,0	1,7	1,7
Kultur- och fritidsnämnd	4,2	0,3	0,7	3,2	2,5
Barn- och utbildningsnämnd	3,3	2,2	8,9	13,5	4,6
Socialnämnd	1,2	3,4	2,0	3,5	1,5
SUMMA NETTOINVESTERINGAR	136,4	122,7	132,2	312,0	179,7

STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT MNKR	UTGIFTER 2020		TOTALA UTGIFTER	
	BUDGET	UTFALL	BUDGET	UTFALL
Nya skolan Östhammar	95,2	88,7	206,0	178,8
Inventarier nya skolan Östhammar	8,0	4,1	8,0	4,1
Utbyggnad Österbyskolan	29,1	9,9	31,0	11,8
Paviljong Vallonskolan	0,0	3,3	0,0	3,3
Inventarier Hammarskolan	4,0	2,9	0,0	2,9
Ny sporthall Östhammar	27,4	0,2	28,0	0,9

Hållbarhet

Östhammars kommun har en tydlig målsättning att arbeta för en hållbar kommun. Det tydliggörs genom att ett av kommunfullmäktiges fyra inriktningsområden är En hållbar kommun. Utöver denna tydliga och mätbara målsättning så finns policydokument för både ekologisk och social hållbarhet. I dessa policydokument anges ett antal prioriterade inriktningsområden, i linje med kommunrelevanta fokusområden i Agenda 2030. Utifrån dessa prioriterade områden rapporterar samtliga nämnder och förvaltningar hur de bidragit till hållbarhetsarbetet under det gångna året.

Ungas utbildning, uppväxt och välbefinnande

Den 10 november 2020 antog Kommunfullmäktige policy och riktlinjer för arbete utifrån barnkonventionen. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har tagit fram policy och riktlinjer med modeller, som beroende på storlek/tyngd, ska användas vid frågor och beslut som rör barn.

Barn- och utbildningsnämnden

Förskolan och skolan ska verka för att barns och elevers erfarenheter av lärandet och undervisningen också främjar deras hälsa och välbefinnande. Förskolan och skolan har också ett ansvar att identifiera, förebygga och undanröja hinder som uppstår i verksamheten för barns och ungas lärande och utveckling.

En modell "Lyckas tillsammans" implementeras i grundskolan för att få en mer likvärdighet i kommunens skolor.

Ett pilotprojekt, Tillbaka till skolan, har under året påbörjats, där skola och socialtjänst ska samverka för att tillsammans med vårdnadsha-

vare och elev kartlägga och lösa situationer där en elev hamnat i någon form av närvarosvårigheter.

Samverkan har skett med socialförvaltningen med praktisk utbildning. Barn och unga har varit i fokus inom närvårdsarbetet, både i kommunen och regionen.

Tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen har ett samarbete med Litteraturvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet genomförts. Läsuprojektet går ut på att många elever (grundskola och gymnasieskola) läser samma bok under samma period och syftar till att bland annat öka läsförståelse och läslust.

Bygg- och miljönämnden

Detaljplaner är ett område nämnden identifierat som särskilt viktigt utifrån ungas välbefinnande och uppväxt. Den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen, PBL, är ett viktigt verktyg för att långsiktigt kunna säkra barns och ungas tillgång till en god utemiljö. Närhet och möjlighet att ta sig från bostadsområde till skola och fritidsaktiviteter med gång- och cykelvägar liksom rekreationsområden för rörelse och lek är alltid frågor som tas med in i detaljplanearbetet, så gjordes även under 2020.

Kultur- och fritidsnämnden

Ungdomsgårdar finns idag i Alunda, Österbybruk och Östhammar. Ungdomsgården i Gimo är för närvarande stängd då lokal saknas samt att ungdomarnas intresse varit låg.

Arbete med att implementera barnkonventionen och ungas delaktighet har varit prioriterat.

Ungdomssamordningens arbete med attraktiva lovaktiviteter har under året varit ett svårt område där det mesta som planerats inte gått att

genomföra av smittoskäl.

Föreningslivet har fått extra stöd under året, bland annat för att deras ungdomsverksamhet ska ges en chans att överleva pandemin.

Anläggningar har öppnats upp för barn och unga, 15 år och yngre, trots rådande läge. Detta då barn- och ungdomsidrotten ses som extra viktig.

Socialnämnden

Inom närvårdsarbetet i kommunen men även på regional nivå har barn och unga varit i fokus.

Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden har i samverkan med Samordningsförbundet arbetat vidare med projektet Bryggan. Bryggan är en organisation som hjälper ungdomar mellan 16-29 år att bryta hemmasittande beteenden och att i stället återgå till skolgång eller praktik.

Förvaltningen har fortsatt att samarbeta utifrån det avtal som tagit fram om PRAO-platser inom Vård och omsorg. Pandemin har försvårat och begränsat PRAO, men den har fungerat på två skolor.

Trygghet, hälsa och välfärdstjänster

Året 2020 har varit annorlunda, hela samhället har varit påverkat av den pandemi som fortfarande råder. Krisberedskapssidan har arbetat i stab under stor del av våren för att hantera alla de konsekvenser pandemin har lett till. Detta rustade oss inför hösten där vi har haft god kapacitet att klara den andra vågen av sjukdomsfall. Vi har klarat hösten utan att ta upp arbetet i stabsläge, vi har haft vår ISF (inriktnings- och samordningsfunktion) igång för att hantera läget.

Kommunen har tillsammans med polisen ett tecknat samverkansavtal samt ett årligt medborgarlöfte. 2020 års medborgarlöfte är ett utökat arbete kring den upplevda tryggheten avseende bostadsinbrott med specifikt syfte att stärka den upplevda tryggheten mot inbrott i hemmet. Detta var planerat att genomföras genom att anordna tre informationsträffar om grannsamverkan, i tätorterna Östhammar, Alunda och Gimo. Detta har inte kunnat genomföras alls på grund av Covid-19-pandemin. Detta till trots har det startats några grannsamverkansgrupper runt om i kommunen. Vi ser även i medborgarundersökningen att den upplevda tryggheten har ökat något avseende bostadsinbrott. 2019 var siffran 5,4 och 2020 hade den ökat till 5,9.

Barn- och utbildningsnämnden

Enligt lag ska huvudmannen se till att förskolor och skolor genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska även se till att förskolor och skolor årligen tar fram en plan mot kränkande behandling.

Varje år skrivs en ny plan mot diskriminering och kränkande behandling, med aktiviteter. En del av planens underlag är trygghetsenkäter, trygghetsvandringar, utdrag i vårt system för olyckor och tillbud samt i vårt system för anmälningar av kränkande behandlingar.

Skolan och förskolan ska uppmärksamma hälso- och livsstilsfrågor och sträva efter en social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. I skolan kan elevhälsan delta i det arbetet i olika sammanhang utifrån den lokala kontexten.

Alla rektorer har genomfört Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) studiepaket NPF med syfte att öka måluppfyllelse, främja skolnärvaro

och psykisk hälsa för elever. Utbildningen leddes av skolutvecklingsenheten och var processinriktad genom kollegialt lärande.

Mycket under 2020 har handlat om Covid-19, hur vi ska kunna hantera barn och elevers vikt av att vara på förskolan och i skolan. Dels på grund av den utbildning de har rätt till men också av på grund av deras psykiska hälsa. Sedan vårterminen 2020 har förutsättningarna för undervisning förändrats i grunden, på grund av covid-19-virusets spridning och allt som följt i dess fotspår. Skolornas och förskolornas roll att möjliggöra för vårdnadshavarna att arbeta har också förtydligats under krisen.

Bygg- och miljönämnden

Under året har planenheten fortsatt lägga vikt vid att bevara områden för natur och rekreation i detaljplaner, samt funktionella gång- och cykelvägar till planområdena, som en del i att stödja folkhälsan och underlätta för mer rörelse i vardagen. Att tillgodose behovet av allmänna platser tillgängliga för alla är viktigt i samhällsplaneringen.

I arbetet med att utveckla väg 288 mellan Gimo och Börstil, där stora delar kommer vara en 2+1-väg, har Bygg- och miljöförvaltningen under året deltagit i arbetet med att skapa en trygg och säker cykelbarhet samma sträcka, via bland annat befintliga parallellvägar. Detaljplanearbete är inlett för ny bytespunkt i Gimo. Den nya placeringen grundar sig på tidigare utredningar av Gimo busstation, där otrygghet visat sig vara en begränsande faktor för platsens utveckling. I arbetet med den nya bytespunkten är därför trygghet en viktig del.

Nämnden bedriver tillsyn enligt miljöbalken. Tillsynen ska bedrivas så att trygghet

uppnås för den enskilde medborgaren eller verksamhetsutövaren. Det innebär konkret att de människor som blir utsatta för tillsyn ska behandlas lika, ska få tydliga besked, ska behandlas med respekt och rättssäkerhet. Ofta syftar tillsynen till att gynna allmänhetens intressen, vilket kan uppfattas som en motsättning gentemot en enskild medborgares eller verksamhetsutövares intressen och trygghet. Det är dock värt att påpeka att även allmänheten utgör en grupp som sammantaget består av många enskilda medborgare. En rättssäker tillsyn innebär att handlägningsrutiner ska följas. Den enskilde medborgaren eller verksamhetsutövaren som utsätts för tillsyn, ska ha möjlighet att föra fram sin talan i ärendet.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden har stort fokus på hälsofrågor. En hälsostrateg finns anställd och arbetar med att stärka folkhälsan i kommunen. Gruppen 70+ har haft hög prioritet under året då stillastående och ofrivillig ensamhet identifierats som risker i samband med pandemin.

Biblioteken har under de perioder de hållits stängda levererat bokkassar, utskrivningsjobb och tillhandahållit datorer. Enkätundersökning av ungdomars upplevelse av kommunen har genomförts under året. Resultatet och analysen kommer under första kvartalet 2021. Föreningsdialoger har förts på flera nivåer men digitalt.

Socialnämnden

Inom socialnämndens område har förebyggande arbete skett kring frågor kring missbruk, psykiskt välbefinnande, våld i nära relationer, stöd till brottsoffer och att bryta isolering.

Förvaltningen har fortsatt med uppsökande hembesök för dem som så önskar och övriga

äldre har fått material hemskickat.

För att kunna ge en så trygg hemgång som möjligt för den enskilde efter en sjukhusvistelse, har vård och omsorg satsat på aktivt teamarbete mellan biståndshandläggare, legitimerad personal och chefer. Det har skett i samarbete med Region Uppsala. Det här teamarbetet kommer på sikt att ge större möjligheter för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet, så länge som den önskar.

Arbete och inkomst

Barn- och utbildningsnämnden

Under den pågående Covid-19pandemin har det vara svårt att erbjuda prao på arbetsplatser. Elever som skulle ha haft PRAO under 2020 har erbjudits alternativ med hjälp av det stöd Skolverket har tagit fram. Trots pandemin har vuxenutbildningens och gymnasieskolans elever i nästan alla fall genomfört sin planerade APL och LIA. KAA har även haft elever på praktik i kommunen. Mycket tack vara gott samarbete med lokala företag.

Bruksgymnasiet har ett samarbete med Ung Företagsamhet (UF) vilket innebär att elever har möjlighet att driva eget företag som en del av studierna. Eleverna har genomgått Ung Företagsamhets processutbildning för gymnasiet som handlar om att starta och driva ett UF-företag under ett år vilket ger eleven en möjlighet att göra verklighet av en idé, att göra något man tror på och brinner för. På UF-mässan tävlade de mot andra UF-företag med goda resultat.

Genom goda kontakter med företag i kommunen får elever inte bara en unik möjlighet till att skapa nätverk för framtiden utan även god insikt i hur företag och arbetsliv fungerar genom

studiebesök och föreläsningar. Det förekommer att elever genomför gymnasiearbetet med en extern handledare.

Studie- och yrkesvägledning omfattar olika studie- och yrkesvägledande aktiviteter från årskurs 1 i grundskolan till och med Vuxenutbildningen. Utifrån en gemensam plan för studie- och yrkesvägledningen skapas ett varaktigt förändringsarbete i Östhammars kommun. Planen bidrar till en likvärdig vägledning som följer eleverna som en röd tråd genom alla stadier och skolformer.

Kommunens aktivitetsansvar, KAA, omfattar ungdomar som avslutat sin skolplikt men inte påbörjat gymnasiestudier, avbrutit gymnasiestudier i förtid eller avslutat sina gymnasiestudier med studiebevis (inte har tagit gymnasieexamen). Under året har KAA fått tillgång till att erbjuda ungdomar som är på en praktikplats möjlighet att få praktikersättning de dagar de genomför sin praktik. Ett bra samarbete med de lokala företagen är av stor vikt bland annat för att kunna stötta unga personer som inte är i studier eller arbete ut i arbetslivet. Detta samarbete har fungerat mycket bra. På grund av reformeringen av Arbetsförmedlingen har Arbetsförmedlingens lokala närvaro varit otillräcklig under en tid, vilket har inneburit långa handläggningstider och det är tydligt att stödet behöver säkras till de arbetssökande. SKR och Arbetsförmedlingen har träffat en överenskommelse om att stötta samverkan på lokal och regional nivå. Rekryteringsbehoven är stora och unga personer samt nyanlända behöver stöd in på arbetsmarknaden. Dialog har påbörjats med Arbetsförmedlingen kring hur kommunen och Arbetsförmedlingen tillsammans kan arbeta med utbildningsinsatser. På grund av refor-

meringen av arbetsförmedlingen har Arbetsförmedlingens lokala närvaro varit otillräcklig vilket har inneburit långa handläggningstider.

Bygg- och miljönämnden

Förvaltningen deltar i utvecklingen av väg 288 mellan Gimo och Börstil. Utbyggnaden kommer gynna kommunens ekonomiska tillväxt då fler kan välja att pendla och bo i kommunen. Arbetsmarknadsregionen blir även den större om det går fortare och enklare att transportera sig inom och in/ut ur kommunen.

Under 2020 beslutade Kommunfullmäktige att under året inte debitera tillsynsavgifter inom livsmedelslagen, hälsoskydd, tobak, läkemedel och folköl samt mindre miljöskyddsobjekt (s.k. u-verksamheter). Syftet med dessa lättnader var att underlätta för mindre verksamheter inom kommunen, detta år då Covid-19 slagit hårt mot bl.a. restaurang, hotell, caféer, kiosker och mindre företag som klassas som u-verksamhet.

Inkludering och sociala relationer

Barn- och utbildningsnämnden

Det är skolans uppdrag att se till att alla elever ska ha en inkluderande och tillgänglig lärmiljö. Därför är valet av pedagogiska strategier, läromedel och andra lärverktyg avgörande för elevens delaktighet i undervisningen.

Alla elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål får det. Studiehandledning på modersmål har både givits via fjärrundervisning men även av handledare på plats. Modersmålsenheten har utökat med modersmålslärare så närundervisning med egna lärare kan ske i bland annat engelska, tigrinja, somaliska och persiska.

Bygg- och miljönämnden

Den gällande översiktsplanen från 2016 har tydliga skrivningar kring önskad framtida bebyggelsestruktur i kommunen. Det handlar om att planera för ett varierat bostadsutbud, att tillgänglighetsfrågor ska beaktas vid planering av bebyggelse och infrastruktur och att stor vikt ska läggas vid aspekter som kan ge barn, äldre och personer med funktionsvariationer tillgång till en säker och stimulerande miljö, exempelvis lekplatser och säkra trafikmiljöer med separerade gång- och cykelstråk. I detaljplanearbetet görs detta ibland annat i form av flexibla planer som möjliggör för exploatörer att bygga en blandning av flerbostadshus, radhus och villor.

Under 2020 har tillgänglighetsfrågan varit en viktig del i arbetet med tätortsnära natur- och rekreationsområden, vilket lett till att kommunen sökt Lokala naturvårdsmedel för att under 2021-2023 utveckla tillgängligheten i Aspbo naturreservat och att vi under 2020 inlett utbyte av mindre dass på flera av de kommunala friluftsbaden till handikappanpassade motsvarigheter.

Vi har även lagt grunden för projektet Ut och njut – upptäck kommunens natur och vatten, som i huvudsak kommer genomföras under 2021. I projektet kommer kommunala natur- och friluftsbesöksmål presenteras varje månad, kopplat till aktiviteter för många olika målgrupper (barn, äldre, invånare med utländsk bakgrund, friluftsovana etc.) i syfte att öka kännedomen om mötesplatser i naturen i kommunen, både tätortsnära och lite längre bort. Här kommer ett brett samarbete med föreningslivet ingå.

Kultur- och fritidsnämnden

Målsättningen för Kultur- och fritidsnämnden är att arbeta för en stärkt folkhälsa genom att erbjuda medborgarna förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv. Förvaltningens prioriterade grupper är unga 7-20 år och 70+

Genom att samlokalisera bibliotek och ungdomsgårdar stärks i vanliga fall möjligheten att fler unga hittar till biblioteket och genom det kan få tillgång till ett utökat utbud av aktiviteter. Detta var planen för 2020 men som sedan inte blev möjligt att genomföra då våra verksamheter varit stängda i hög grad.

Ungdomsgårdarna har ett uppdrag att arbeta med att minska utanförskap och stärka inkludering.

Genom att arbeta aktivt med medborgardialog är förhoppningen att upplevelsen av delaktighet och öppenhet ska stärkas.

Socialnämnden

Vård och omsorg har under året fortsatt arbetet, utifrån godkänd återcertifiering inom Vård- och omsorgscollege. I detta arbete ingår en överenskommelse att utbilda fler språkombud. Vård och omsorg har också tillsammans med skolan planerat för att utbilda ett 30-tal språkstödjare/inkluderingshandledare, som stödjer nyanställd personal i dokumentation och kommunikation. På grund av pandemin har detta skjutits upp till våren 2021.

Delaktighet och inflytande

På kommunens externa hemsida finns ett antal tjänster för att underlätta och uppmuntra delaktighet och inflytande för kommunens invånare. Under året har fem medborgarmo-

tioner fått tillräckligt stöd för att gå vidare till nämnd och även besvarats. Ytterligare tre har fått tillräckligt stöd för att gå vidare till nämnden är inte besvarade ännu. De sistnämnda är motioner som gått vidare till nämnd sent under 2020. Bara två medborgarmotioner samlade för lite stöd för att hanteras i nämnd. Tjänsten Fråga politiken genererade fem frågeställningar under året. Här ges invånarna möjlighet att ställa en fråga som besvaras av samtliga partier representerade i kommunfullmäktige.

Sammanlagt hanterade Östhammar Direkt 61 000 telefonsamtal, Borträknat alla interna ärenden hanterades 41 000 externa kundärenden. Av dessa avslutades 61% i Östhammar Direkt.

Östhammar Direkt	2020
Telefonsamtal	61 000
Kundärenden	41 000
Varav avslutat i ÖD	61%

Kanaler in till Östhammar direkt	
Telefon	82%
E-post	15%
Besök	2%
Facebook	1%

Barn- och utbildningsnämnden

Skolans uppdrag är att göra elever delaktiga och ha inflytande över sitt eget lärande. Det leder till högre motivation som ökar lärandet och därmed bättre resultat för eleverna.

Elever i Östhammars kommun har goda möjligheter att utöva inflytande över verksamheten som helhet genom den formella demokratin. Elevrådet får utbildning som anordnas av Skolutvecklingsenheten. Möten och aktiviteter fångar upp och bearbetar frågor, som ligger eleverna och deras studier nära. Genom att ge eleverna ett ökat inflytande och ökade möjligheter att vara delaktiga och komma till tals i undervisningen sker demokratisk träning och kunskapsutveckling i olika ämnen.

Bygg- och miljönämnden/Kommunstyrelsen

I kommunens planarbete är medborgardialog en viktig grundpelare. Under 2020 har översiktsplanarbetet fokuserat på att arbeta fram uppdaterade underlag inom hantering av jordbruksmark, miljökvalitetsnormer för vatten samt förslag till mer detaljerade utvecklingsförslag för tätorterna. I det fortsatta arbetet 2021 kommer medborgardialog hållas genom den utställning som kommer genomföras av översiktsplanen. Det är då möjligt för alla invånare att ha en aktiv dialog med kommunen, enskilt eller som i form av förening, verksamhetsutövare eller organisation.

Under 2020 har planenheten och bygglovsenheten arbetat med flera detaljplaner samt ett stort antal förhandsbesked och bygglov. Alla som bedöms vara sakägare har rätt att påverka/tycka till om en detaljplan, ett förhandsbesked eller ett bygglov. Det är vår uppgift att ta den åsikten på allvar. Under 2020 har situationen med Covid-19 tyvärr omöjliggjort för planenheten att arrangera öppna samrådsmöten för aktuella detaljplaner, men allt material har som vanligt funnits tillgängliga digitalt under samrådsbeskedet och berörda sakägare har fått materialet hemskickat

för att kunna föra dialog med kommunen via e-post eller telefon. I arbetet med förhandsbesked och bygglov genomförs alltid grannhöran som en viktig del av medborgardialogen. Även i dessa fall får berörda sakägare handlingar via post och har möjlighet att ringa eller e-posta kommunen. Även om alla inte har möjlighet till digitala samrådsmöten ser vi ett behov av att utveckla fler digitala lösningar för medborgardialog, för att öppna upp för grupper som av olika skäl har svårare att delta i fysiska möten.

I de naturvårds- och vattenprojekt som drivs samarbetar kommunen med föreningar och andra lokala aktörer – där har under året dialog förts främst via telefon och e-post men även genom möten utomhus på de platser projekten berör.

Kultur- och fritidsnämnden

Målsättningen är att kommunens invånare ska känna att det finns möjlighet till delaktighet i förvaltningens verksamhet. Verksamhetens art är av det slag att invånarnas delaktighet och påverkan är nödvändig. Om det utbud nämnden erbjuder inte tilltalar medborgarna kommer heller ingen att delta.

Under året har vikten av dialog och samarbete med civilsamhället blivit allt tydligare. Kommunens ekonomiska situation gör att vi i högre grad behöver arbeta med gemensamma lösningar. För att det ska vara attraktivt att arbeta tillsammans med oss så måste vi utveckla vårt förhållningssätt till initiativ från civilsamhället. Vi behöver arbeta på att bli mer flexibla och lösningsfokuserade.

Det appsystem som är upphandlat för att stärka ungdomars direktinflytande blev försenat men

kommer att implementeras i början av 2021.

Socialnämnden

IBIC och BBIC är etablerade arbetssätt inom myndighetsbedömning och biståndsbedömning. På grund av pandemin har arbetet inte fortsatt med implementering även inom utförarverksamheterna.

I samverkan med Region Uppsala har ett långsiktigt arbete påbörjats avseende personcentrerad vård. Personcentrerad vård är ett förhållningssätt som innebär att den enskilde personen involveras och att vården anpassas efter individens behov, resurser och förutsättningar.

Både IBIC och personcentrerad vård kommer att ge ökade delaktighet för brukarna och patienterna.

Möten har hållits med anhörigföreningen, och föreningen har också ansvarat för temadagar kring demens där allmänhet och personal varit välkomna. Temadagarna har dock blivit inställda på grund av pandemin.

Jämställdhet och likabehandling

Redan 2016 antog kommunfullmäktige en strategi för jämställdhetsintegrering. Samtliga nämnder och förvaltningar är därmed ålagda att rapportera all individbaserad statistik könsuppdelad, därefter analysera dessa uppgifter och agera utifrån resultat av analyserna. Uppföljningssystemet Stratsys har anpassats för att möjliggöra könsuppdelad rapportering.

Barn- och utbildningsnämnden

Skolan har ett brett jämställdhetsuppdrag. Det handlar om att ge flickor och pojkar samma

möjligheter till lärande och att utveckla sin potential. Jämställdhet är ett av de grundläggande demokratiska värden som skolan ska förmedla till eleverna. Skolan ska enligt skollagen och läroplaner även förmedla kunskaper om jämställdhet.

Likabehandlingsarbete handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg skolvardag är en förutsättning för att eleverna ska lära och utvecklas.

För att ge flickor och pojkar samma möjligheter arbetar förvaltningen med att öka kunskapen för pedagoger inom genuspedagogiken. Alla förskolor och skolor arbetar utifrån sin egen plan mot diskriminering och kränkande behandling. I planen finns även aktiva åtgärder dokumenterade.

Ett aktivt förebyggande elevhälsoarbete sker så väl som ett aktivt likabehandlingsarbete och arbete för att motverka kränkande behandling. Verksamheternas generella värdegrundsarbete med normer och värden är en viktig hälsofrämjande insats, och likabehandlingsarbetet inkluderar även ett brett perspektiv utifrån diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen. I olika undersökningar med fokus på trygghet, studiero och värdegrund, samt utifrån olika elevsamtal (bland annat hälsosamtal) kan verksamheterna identifiera risker vilka pekar på vikten av förebyggande insatser i form av likabehandlingsarbete samt arbete för trygghet, trivsel, gemenskap och goda relationer.

Bygg- och miljönämnden

Förvaltningens personal har löpande en aktiv dialog kring hur vi konkretiserar arbetet med jämställdhet och likabehandling, både gällande

interna samarbeten och i kontakten med invånare och kunder.

I detaljplaneprocessen, bygglov och miljöskyddsärenden använder vi oss av samma bedömningsgrunder oavsett kund – samma formalia och beslutsväg genom nämndbeslut. De fasta rutinerna är ett sätt att säkra likabehandling för alla medborgare och verksamhetsutövare.

Socialnämnden

Män och kvinnor ska ha lika möjlighet att nå bästa möjliga hälsa och livsvillkor, och få sina behov tillgodosedda.

Myndighetsutövningen och biståndsbedömningen utgår från IBIC och BBIC, och handläggning, utredning, utformningen av insatser och arbetssätt stödjer nämndens jämställdhetsarbete.

Fysisk planering och tillgänglig service

Kommunen ansvarar för planläggningen av mark- och vattenområden inom sina geografiska gränser. Det är endast kommunen som har befogenhet att anta planer och bestämma om planläggning ska komma till stånd eller inte. Kommunen är skyldig att ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta.

Under 2020 har ett stort arbete genomförts med att arbeta fram underlag till en uppdaterad Översiktsplan. Utvecklingen jämfört med översiktsplan 2016 kommer framförallt att ligga i mer detaljerade förslag på utveckling av tätorterna där möjlig utveckling av bostadsområden, industrimark, rekreation, områden med särskilda värden etc. beskrivs. Andra områden som kommer få tydligare skrivningar är jordbruk-

smark, miljökvalitetsnormer för vatten och de breda hållbarhetsaspekterna som beskrivs i Agenda 2030. Behovet av utveckling av skolor och förskolor i relation till tätorternas utveckling är ytterligare något som planenheten arbetat med under året.

Under 2020 antogs uppdaterade riktlinjer för mark- och exploateringsavtal. Genom de förtydliganden som gjorts säkerställer vi att de övergripande förslag som finns i bl.a. översiktsplanen för att trygga en god planering, förs vidare till exploateringsskedet.

Under 2020 har vi arbetat med en detaljplan kopplat till bytespunkt Gimo, som ska bli en viktig nod för kollektivtrafiken i kommunen. Övrigt detaljplanearbete har haft fokus på utvecklingen av Alunda, som bra förbindelser Uppsala-Stockholmsregionen. En detaljplan har arbetats fram för Alunda centrum, som möjliggör för bostäder och vårdcentral.

Vattenkvalitet (kust, sjöar, vattendrag och grundvatten)

Kommunen har ett omfattande ansvar för vattenkvalitet inom sina egna verksamheter men också genom handläggning av ärenden, fysisk planering och tillsyn. Nästan halva kommunens yta består av vatten; sjöar, vattendrag eller kustvatten. Vi är beroende av grundvatten av god kvalitet för vårt dricksvatten. Många andra aktörer i samhället har också stort ansvar i att vårt gemensamma vatten håller god kvalitet, inte används i onödan och inte förorenas. Vatten är dessutom en viktig del i kommunens attraktivitet, som del av vår boendemiljö och att använda som grund för ett aktivt friluftsliv genom båtliv och bad.

Bygg- och miljönämnden - Vatten i fysisk planering

Genom vår miljötillsyn når vi många olika verksamheter. Kommunens tillsyn av verksamheter kopplat till vatten genomförs bland annat genom beslut enligt Miljöbalken eller Plan- och bygglagen och ska leda till att miljö kvalitetsnormerna nås.

Miljötillsynen år 2020 har fokuserat på inventering av enskilda avlopp i avrinningsområden där recipienten har dålig vattenkvalitet. Under året har ca 350 enskilda avlopp inventerats. Den löpande tillsynen över de kommunala reningsverken fortsatt, bland annat genom granskning av egenkontroll och miljörapporter. Miljöskyddstillsynen har också haft ett genomgående fokus på vattenförbrukning och utsläpp till vatten inom tillsynen av miljöfarliga verksamheter inom alla branscher.

För samtliga detaljplaner och förhandsbesked som handläggs krävs utredning av möjlighet till dricksvatten och val av avloppslösningar kopplade till recipienten och miljö kvalitetsnormerna. Även dagvattenfrågan har fått ett större fokus under 2020. Vi har aktivt deltagit i ett projekt med flera kommuner i länet gällande dagvattendammar och våtmarker – där vi stärkt kunskapen om anläggande, juridik, skötsel och våtmarksväxter lämpliga för att rena dagvatten. Östhammars kommun har också inlett en dialog med Gästrike vatten AB kring gränsdragning och hantering av dagvatten. Dialogen behöver fortsätta under 2021. För i stort sett alla detaljplaner krävs en dagvattenutredning för att säkerställa hanteringen av dagvattnet från exploateringen. Fokus ligger på att införa fungerande dagvattenlösningar i planarbetet, gärna i form av öppna dagvattenlösningar som

har flera funktioner i form av ekosystemtjänster. Vi ser dock ett behov av uppföljning av hur funktionen uppnåtts när planen är genomförd efter exploatering.

I översiktsplanarbetet läggs fokus på att tydliggöra planeringens möjligheter, riktlinjer och restriktioner i relation till miljö kvalitetsnormer för vatten och känsliga recipienter inom kommunen.

Inom bygglovsverksamheten arbetar vi med rent vatten och sanitet för alla. Bygg- och miljönämnden har infört anmälningsplikt på borrhning av vattenbrunn. Nästa år planeras att införa krav på borrhning och provpumpning inom särskilt känsliga områden. Vid oskäligt vatten får inte fastighetsägaren slutbesked, d.v.s. brunnen får inte tas i bruk.

Kommunstyrelsen - Utvecklingsprojekt, utredningar av vattenkvalitet och resurshushållning med vatten och vatten i skötsel av kommunal parkmark

Östhammars kommun arbetar på många sätt för bättre vatten. Ett stort fokus under 2020 har legat på att arbeta med att ta fram en VA-plan. Både planerheten, miljöskyddsenheten och andra förvaltningar har deltagit i arbetet. En VA-översikt är i det närmaste färdigställd under 2020 och under 2021 kommer arbetet fortsätta med att ta fram en VA-policy och en utvecklingsplan för vatten och avlopp i kommunen. VA-planen är ett mycket viktigt dokument för kommunen i sitt arbete med vattenresurser och vattenkvalitet.

Under året har kommunen också drivit och deltagit i projekt för att ta fram underlag för att minska interngödningen i Östhammarsfjärden

och Granfjärden, bland annat genom en testanläggning tillsammans med stiftelsen BalticSea2020. Kommunen har haft dialog med Föreningen för friskare vatten i Östhammars fjärdar, Länsstyrelsen och andra aktörer kring fjärdarnas vattenkvalitet. Ett ytterligare projekt vi driver är tillsammans med Östhammar Vatten AB för att säkerställa funktionen av Karö våtmark, ta fram en skötselplan och uppdatera underlag för anläggning av den naturnära våtmarken. Vi har inlett arbetet med att ta fram en handbok för regleringen av dammarna i området Österbybruk och Dannemora. Där samverkar vi med markägare och vattenrådet Fyris östra källor. Handboken kommer färdigställas under 2021.

I skötseln av kommunens parkmark är målet att använda så lite vatten som möjligt. Detta sker bl.a. genom insamling av vatten för bevattning från tak på kommunala byggnader, men också genom val av växter som är torktåliga i både planteringar och krukor.

Kultur- och fritidsnämnden - Vattenhantering i fritidsfrågor

Nämnden har inget direkt uppdrag rörande vattenkvalitet men detta är en aspekt i bedömningen av stödansökningar och liknande verksamhet. Nämnden beviljar inte stöd till arrangemang som riskerar att påverka vattenkvaliteten i kommunen negativt. Ett exempel på det är att hänsyn måste tas till grundvattennivån under vintern när många önskar spola is.

Nämnden har uppmanat till att tennisbanor i Öregrund bevattnas med havsvatten istället för grundvatten. I Gimo stöttar nämnden föreningen Gimo IF:s arbete med skidspåren på ett hållbart sätt. Vatten till snön tas från Gimodammen för att inte påverka grundvattennivån.

Naturvård och friluftsliv

Flera förvaltningar och verksamheter inom kommunen arbetar direkt eller indirekt med naturvård och friluftsliv. Det rör dels utåtriktad verksamhet till våra medborgare och besökare, men också skötsel av kommunal mark, hänsyn till natur och rekreation i fysisk planering, utvecklingsprojekt tillsammans med föreningslivet och i miljökrav vid upphandlingar.

Bygg- och miljönämnden - Naturvärden i planeringen

I skapandet av nya detaljplaner och i handläggningen av förhandsbesked är det kommunens ansvar att se till att naturen får ta plats – både för att bevara och utveckla naturvärden och för att utöka möjligheterna till rekreation och rörelse i närmiljön. Det gör planenheten i dagsläget genom t.ex. naturvärdesinventeringar och att anpassa planerna efter de naturgivna förutsättningarna.

Miljöskyddsenheten hanterar dispensansökningar från strandskyddet. Östhammars kommun har en restriktiv hållning till dispenser från strandskyddet kopplat till att vi vill hålla strand- och kustnära områden tillgängliga för allmänheten.

Kommunstyrelsen - Utveckling och förstärkning av naturvärden

Östhammars kommun har ett antal arter och naturtyper som är särskilt viktiga att fokusera på. Projekt och löpande arbete med naturvård har under året genomförts i samarbete mellan miljöakkunnig, Tekniska förvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen med syfte att kartlägga, utveckla, bevara och tillgängliggöra naturområden i kommunen med fokus både

på rekreation och naturvärden. I flera områden samverkar kommunen med Upplandsstiftelsen.

Under 2020 har särskilt fokus lagts vid att arbeta med att stärka naturvärden och öka tillgängligheten i Aspbo naturreservat utanför Österbybruk, Hummelfjärd/Sjömilan och Lortfjärden i Öregrund, Gräsö gård naturreservat samt stiftelsen Gräsöfondens arbete på Gräsö men också området runt Vällen. Vi har under 2020 sett en stor ökning av användandet av våra natur- och friluftsområden och inför sommaren arbetade kommunen fram informationsmaterial för att besökare i områdena skulle hålla avstånd samt få upplysning om vad som gäller enligt Allemansrätten - rättigheter men också skyldigheter att ta hänsyn.

Kultur- och fritidsnämnden/Kommunstyrelsen - Natur och friluftsliv

Under 2020 har friluftslivet fått en ny roll att spela. När all inomhusträning ställts in har fler invånare (och besökare) intresserat sig för kommunens vandringsleder och friluftsutbud. Kommunen har ett rikt utbud och under året har detta också kommunicerats mer än tidigare.

Utbudet av hav, skärgård, skog, sjöar och ett öppet odlingslandskap gör kommunen attraktiv. Tillgängligheten behöver ses över så att det finns tillgängliga alternativ även för den prioriterade gruppen funktionshindrade.

Samarbete med appen Naturkartan har gjort att fler, även från kringliggande kommuner, har lätt att hitta det utbud som finns i kommunen. Ett kommunikationsprojekt, Ut och njut - upptäck kommunens natur och vatten, blev på grund av läget med Covid-19 uppskjutet till 2021, men planeringsarbetet har inletts under hösten 2020.

Energi och klimat

Kommunens energi- och klimatarbete syftar till att minska vår organisations utsläpp av klimatpåverkande gaser genom att minska och effektivisera vår energianvändning samt att styra om mot förnybara energikällor. Kommunen arbetar även, främst genom energi- och klimatrådgivningen, utåtriktat mot företag, organisationen och privatpersoner i samma syfte.

Kommunstyrelsen/Kultur- och Fritidsnämnden - Lokaler och verksamheter

Mål har tidigare satts om fler solcellsinstallationer på kommunägda fastigheter. Nu har vi en installerad effekt på 64 kW (53 kW 2019) fördelat på tre byggnader; kommunhuset, hamnpirens servicebyggnad och Alma förskola. Under 2021 planeras även solcellsinstallationer tas i drift på vård- och omsorgsboendet Edsvägen 16. Under 2020 har ny upphandling av el gjorts för Östhammars kommun, Hargshamn och Östhammarshem. Kommunen har frångått inriktningen att bara köpa el från förnybara energikällor, dock köper vi el med icke fossilt ursprung.

Inom arbetet med effektiv fastighetsdrift är en av punkterna att titta på ett effektivt användande av våra fordon. Med fungerande driftinstruktioner per objekt/område så kommer det att ligga till grund till en planerad verksamhet och ett planerat nyttjande av fordon för att minska onödiga transporter. Detta kommer att köras igång under våren 2021 och utvärderas till hösten 2021.

De anläggningar Kultur- och Fritidsnämnden förfogar över har under året uppdaterats på flera sätt för att minska klimatpåverkan. Arbete med att se över fler anläggningar, t ex ishallar, pågår. Medarbetarna väljer i första hand att åka kommunalt i vanliga fall men är i år uppmana-

de att undvika kollektivtrafiken. På biblioteken finns information kring energirådgivning.

Måltidsenheten arbetar för att minska svinnet enligt Östhammarmodellen. I dagsläget gör vi två svinnmätningar per år, då vi mäter köks- respektive serverings- och tallrikssvinn. Vi har deltagit i en landsomfattande undersökning som utförts av SLV gällande svinn i offentliga restauranger och matsalar. Vid en jämförelse av resultat, mellan kommuner som medverkade i undersökningen, så har Östhammar kommun en relativt låg andel matsvinn och vi ser att trenden även är något på nedgående.

Kommunstyrelsen - Transporter

Östhammars kommun arbetar för att minska klimatbelastningen från våra transporter. Kommunfullmäktige har antagit Hållbarhetslöften inom en rad områden i syfte att minska utsläppen av växthusgaser. Där ingår att på sikt byta ut samtliga fossilbränsle drivna bilar till alternativ som drivs på el eller förnyelsebara bränslen. I kommunens två bilpooler är 8 av 11 fordon laddbara och totalt är drygt en tredjedel av kommunens 110 bilar laddbara. 15 st är rena elbilar. Övriga laddbara är s.k. laddhybrider som till stor del också går på bensin. Under 2021 kommer dessa att ersättas med rena elbilar, nu när utbud och räckvidd ökat för dessa fordon. Satsningen på elbilar i poolen har mottagits väl och med utbyggnad av laddare för övriga verksamheter kan denna satsning på sikt ge kraftigt minskade CO₂-utsläpp. Under 2020 har drygt 30 nya laddpunkter för elbilar färdigställts.

Resepolicy med riktlinjer kring hur vi reser togs fram för ett par år sedan och för att öka kännedomen om denna har även en informationsfilm gjorts. För att minska växthusgasutsläppen från våra resor krävs förutom satsningen som

görs på elfordon att vi i hela organisationen har ytterligare fokus på att ersätta tjänsteresor med bil, med kollektiva färdmedel. Pga pandemin har vi under 2020 ej kunnat förordna att resa kollektivt. Dock har resorna totalt sett minskat, både genom minskad arbetspendling och genom att resor i tjänsten minskat. Att använda digitala hjälpmedel för att hålla nere klimatpåverkan genom att vi minskar resorna, bör vi hålla fast vid även efter pandemin.

Kommunen har arbetat med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för oskyddade trafikanter i flera tätorter, bl.a. farthinder och ny gångbana för säker skolväg i Öregrund. Utbyggnad av pendlarparkering Alunda slutfördes 2020. Nyasfaltering av gång- och cykelvägar har gjorts runt om i kommunen. Nya busshållplatser är klara vid stora Coop.

Kommunstyrelsen - Utåtriktad verksamhet

Intresset för solceller har ökat kraftigt från allmänhet, företag och föreningar och även 2020 har Östhammars kommun arbetat mycket med informationsinsatser inom solenergi. Vi deltar i Insatsprojekt solet som leds av Energimyndigheten, för att uppfylla de nationella målsättningarna kring solet, men också i projektet Framtidens solet där syftet är att få till fler investeringar i solcellsanläggningar bland företag, föreningar och allmänhet. Positivt är att vi nu i kommunen har två lokala leverantörer av solcellsprodukter. Kommunen som geografisk yta ligger även 2020 på andra plats bland länets åtta kommuner, när det kommer till installerad solcellseffekt per person. Under året har vi pga pandemin fått ställa om och ordnat föreläsningar och energirådgivning över nätet, vilket har fungerat bra.

I slutet av mars hölls den världsomspännande klimatmanifestationen Earth Hour. Östhammars kommun stödde manifestationen bl.a. genom en tävling där klasser och förskoleavdelningar i kommunen deltog med olika aktiviteter. Klasserna arbetade bl.a. med WWF:s material och funderade kring hur man kan göra för att minska energianvändningen och utsläppen av klimatpåverkande gaser. Klasserna som engagerade sig deltog i utlottningen av 10 priser á 1000 kr att användas på valfritt sätt av klassen. I år deltog 21 klasser och förskoleavdelningar.

Bygg- och miljönämnden - Energi och klimat i fysisk planering

I större bygglovsärenden tar samhällsbyggnadsförvaltningen in energiberäkning, granskar beräkningen tillsammans med byggherren under tekniskt samråd, och diskuterar olika lösningar för att ytterligare kunna göra justeringar för att till exempel få lägre uppvärmningskostnader, genom till exempel ha fönster med låga U-värden och mer isolering i väggar/tak.

I översiktsplanarbetet har riskbedömningar kopplat till klimatförändringar och skyfallskarteringar använts för att arbeta fram utvecklingsområden med lämplig användning. De skyfallskarteringar som finns framtagna för kommunen ingår som ett av de grundläggande underlagen i hanterandet av förhandsbesked.

Under 2019 strukturerade samhällsbyggnadsförvaltningen tillsynsärenden i olika geografiska områden och kan då samla flera tillsynsbesök under samma resa vilket sparar pengar, tid, bränsle och slitage på bilarna och på vägarna. Under 2020 har det inte varit möjligt att fortgå med detta i riktigt samma utsträckning, kopplat till situationen med Covid-19, men där det varit möjligt har vi fortsatt att effektivisera tjänstere-

sorna. En stor utveckling har skett genom att vi ställt om till digitala möten där vi haft möjlighet, vilket i många fall inneburit färre resor och effektivare logistik kring möten.

Kemikalier och hälsa

Kemikalieområdet är ett utmanade område då det är ständigt under förändring men också beroende av både nationell och internationell lagstiftning. Det har blivit allt tydligare att vi behöver vara uppdaterade på den senaste forskningen om vilka kemikalier vi ska vara särskilt vaksamma på för att minska påverkan på vår hälsa. Kommunens roll blir här att vara aktiv med relevanta miljökrav i upphandlingar samt arbeta med vägledning och tillsyn. Även gamla föroreningar i mark och vatten kan påverka vår hälsa. Här har kommunen ett stort ansvar i att delta i arbetet med att sanera förorenade områden t.ex. genom kommunalt huvudmannaskap för statliga saneringsprojekt samt att uppmärksamma frågan i den fysiska planeringen.

Barn- och utbildningsnämnden - Kemikalier i skola och förskola

Nämnden beslutade år 2017 om en Handlingsplan för giftfria förskolor som fortfarande gäller. Förskolorna arbetar för att ställa miljökrav vid inköp av bland annat lekmaterial.

Bygg- och miljönämnden - Hälsoskyddstillsyn

Kommunens Bygg- och miljönämnd är tillsynsmyndighet för en rad olika områden inom miljö- och hälsoskydd. Tillsynsmyndighetens uppgift är att säkra god hälsa och god miljö för alla som bor och verkar i kommunen, samt för våra besökare.

I början av året gjordes en tillsynsinsats inom tobaksområdet. I tillsynen ingår kontroll av lagerhållning, skyltning etc. En stor del av årets tillsyn har i övrigt haft en koppling till situationen med Covid-19. Tillsynen har genomförts dagtid, kvällar och helger på restauranger, caféer och butiker. Ca 200 extra tillsynsbesök har genomförts jämfört med tidigare år. Våra verksamhetsutövare har i stort sett en stor följsamhet till tillsynsmyndighetens direktiv. Inga förelägganden, vite etc. har behövt utfärdas. Vid brister som upptäckts har inspektionsrapport skrivits och återbesök genomförts för att kontrollera att åtgärderna blivit utförda.

Kommunstyrelsen/Bygg och miljönämnden - Föreade områden

Arbetet med sanering av äldre föreningar från f.d. Östhammarssågen vid Marinvägen i Östhammar fortsatte, där kommunen haft huvudmannskapet för saneringen med statliga medel. Saneringen inom villaträdgårdarna slutfördes och medel söktes från Naturvårdsverket för ytterligare sanering i omkringliggande områden.

Kultur- och fritidsnämnden - Kemikalier i vardagen

Intresset för kemikalieområdet har ökat hos många som vill minska kemikalier i vardagen. Det ges möjlighet till fortbildning inom alla ämnen på biblioteken, för både privata och yrkeskunniga, däribland litteratur i olika former som rör kemikaliehantering och kemikaliesmarta tips i vardagen.

Kommunens verksamhet

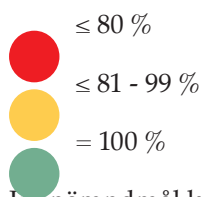

Nämndernas verksamhet

I nämndberättelserna som följer redogör nämnderna för sitt arbete utifrån respektive verksamhetsområden och Kommunfullmäktiges fyra strategiska inriktningsområden. Det senare sker via nämndernas mål och styrtal. Samtliga nämndmål utgår från något av de strategiska inriktningsområdena och måluppfyllelsen kontrolleras via styrtal, med kopplade måltal.

Årets utfall, i förhållande till måltalet, avgör om ett styrtal är uppnått (grönt), delvis uppnått (gult) eller inte uppnått (rött).

Görsingsspecifika inställningarna när styrtal sätts upp gäller standardintervallen:

En nämndmål kan endast bedömas vara upp-

nått eller inte uppnått (grönt eller rött) och beror av uppfyllelse av de styrtal som hör till målet. Såväl måluppfyllelse som styrtalens utfall följs av en analyserande text.

I linje med kommunens strategi för jämställdhetsintegrering skall all individbaserad data redovisas könsuppdelad. Eventuella avsteg från detta skall kommenteras och motiveras.

Kommunstyrelsen

Kommunledningsförvaltningen svarar i huvudsak för stödfunktioner, samordning och ledning. I detta uppdrag ingår ansvar för HR, Ekonomi, Upphandling, Kansli, Kommunikation, IT, samt ansvaret för de gemensamma nämnder kommunen ingår i, Räddningsnämnden samt Överförmyndarnämnden. Förutom det stödjande uppdraget svarar förvaltningen även för ledning och samordning avseende styrning för god ekonomisk hushållning samt att vara en hållbar arbetsgivare. Utöver detta ansvarar förvaltningen för tillväxt- och näringsfrågor, arbetsmarknadsfrågor samt daglig verksamhet för personer med funktionsvariation. Kommunledningsförvaltningen svarar även för det tjänstemannastödet som ges i samband med kommunens arbete med granskning och kunskapsuppbyggnad avseende frågan om slutförvar av använt kärnbränsle. Kommunstyrelsen ansvarar även för tjänstemannastödet för Valnämnden.

Årets viktigaste händelser

2020 har varit ett omtumlande år, där 10 månader av verksamhetsåret haft en övergripande

rubrik, Covid-19. Den kommunala verksamheten har ställts under hårda prov och många medarbetare har gjort ett stort arbete. Kommunstyrelsen lyfter fram följande händelser från året;

- Kommunens omorganisation där syftet är att skapa mer resurser till kommunens kärnverksamheter
- Pandemins konsekvenser
- Ekonomi och statsbidrag - omöjligheten att under året göra prognoser
- Den regionala samverkan som såväl länsstyrelsen som region Uppsala lett - informations och erfarenhetsutbyte under en svår tid
- Framtagande av lokalförsörjningsplaner
- Arbetet med att utveckla effektiv och nära vård

Ekonomiskt utfall

Kommunstyrelsen exklusive tekniska kontoret visar ett överskott på 1,4 mnkr jämfört med budget.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Östhammars kommun ska vara en bra plats att leva och bo.	
	Östhammars kommun ska ha ett starkt företagsklimat med goda relationer till det lokala näringslivet och leverantörer	
En hållbar kommun	Östhammars kommun skall vara en attraktiv arbetsgivare	
	Kommunstyrelsen skall vara ett föredöme och redovisa ett gott ekonomiskt resultat	

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
	Kommunstyrelsens verksamheter skall minska sin negativa miljöpåverkan	
En lärande kommun	Samtliga medarbetare skall erbjudas kompetensutveckling i sitt arbete	
En öppen kommun	I Östhammars kommun ska det vara lätt, för medborgare, besökare och företagare, att kontakta, hämta information från, samt lämna synpunkter till kommunen.	
	Medborgare, besökare och företagare skall alltid få ett gott bemötande och en god service.	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

En attraktiv och växande kommun

Nämndmål:

Östhammars kommun ska vara en bra plats att leva och bo

Till kommunstyrelsens mål finns två stycken styrtal; Företagens nöjdhet med kommunens arbete med markupplåtelse och Medborgarnas nöjdhet med kommunens arbete inom gata/park.

Företagarnas nöjdhet med kommunens arbete med markupplåtelse är en del av servicemätningen Löpande Insikt genom Sverige Kommuner och Regioner (SKR) där en enkät skickas till företag som haft ett avslutat myndighetsärende (här markupplåtelse) under året.

Medborgarnas nöjdhet med kommunens arbete inom gata/park mäts i SCB: s medborgarunder-

sökning.

Den samlade bilden av dessa två indikatorer ger ingen tydlig vägledning om Östhammarsbon tycker att kommunen är en bra plats att leva och bo på. Någon mätning av kundnöjdheten inom markupplåtelse har inte utförts och medborgarnas nöjdhet inom gata/park säger både att förbättringar åstadkommit och att det finns delar i området som försämrats. Väljer vi då att "zooma ut" bilden en aning och studerar hela medborgarundersökningens resultat, så kan vi ändå konstatera att sammanvägt NRI (Hur ser medborgarna på kommunen som en plats att bo och leva på) blivit något bättre 2020 än det var 2019. Indexet har gått från 55 till 57 (2019).

Det är fortfarande under genomsnittet för mätta svenska kommuner, men likväl en förflyttning i positiv riktning.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Företagens nöjdhet med kommunens arbete med markupplåtelse					
Kommentar					
Någon undersökning har ej genomförts under året.					
Medborgarnas nöjdhet med kommunens arbete inom gata/park	50	49			

Kommentar

Vi gör en liten minskning i nöjdhet i SCB:s undersökning när det gäller medborgarnas syn på gång och cykelbanor samt vägar och gator, från index 50 2019 till 49 i båda områdena, detta gör att vi inte uppnår målet som är satt till 50. I frågan om tillgång till grönområden och parker syns en svag uppgång i betygsindex från 7,6 till 7,9 även tillgång till gång och cykelbanor har en svag ökning men som inte får genomslag på indextalet.

Nämndmål:

Östhammars kommun ska ha ett starkt företagsklimat med goda relationer till det lokala näringslivet och leverantörer

Det skall vara lätt att driva och bilda företag i Östhammars kommun. Kommunen skall upplevas som serviceorienterad, kunnig och med ett bra bemötande. Till kommunstyrelsens mål finns ett styrtal; Svenskt Näringslivs ranking. Rankingens innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Den tyngst vägande delen i rankingen är företagets uppfattning om "Det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kommunen".

Östhammars kommun föll tillbaka i 2020 års ranking till plats 270 av 290 kommuner. Det är den sämsta rankingen kommunen har haft på många år. De frågor i enkäten som backat mest i jämförelse med 2019 års enkätresultat är

- Skolans kontakter med näringslivet
- Företagens engagemang för företagsklimatet

- Politikers attityder till företagande
- Tjänstemännens attityder till företagande
- Informationen till företag

Resultatet speglar delar av de NKI-resultat vi såg 2019 och möjligen finns det skäl att inte bara hoppas - utan även förvänta sig - en uppgång av enkätresultatet mot bakgrund den positiva NKI-utvecklingen under 2020.

En teori, som fått genomslag i kommunens företagsklimatutvecklande arbete, är att förväntningarna på kommunen skiljer sig från den leverans som företagen möter i myndighetsutövningen. Därför har resurser flyttats från det allmänt näringslivsfrämjande arbetet till rådgivning och service i mötet mellan företagare och myndighet. Det kan bl.a. handla om information till företagen.

Den del av undersökningen som spelar mest roll för rankingen är frågan "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen"

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Svenskt Näringslivs ranking	175	270			

Kommentar

Östhammars kommun rankas av Sv Näringslivs medlemsföretag som en av de tjugo sämsta kommunerna när det kommer till företagsklimat. Det är den sämsta rankingen som kommunen haft på tio år.

Det kan finnas flera tänkbara orsaker till detta. Några av de mest uppenbara är att:

Östhammars kommun inte lyckats i arbetet med

- information till företagare (snittbetyg 2,2 på en skala mellan 1 och sex (där 6 motsvarar Utmärkt)
- upphandling (snittbetyg 2,3)
- tjänstemännens attityd till företagande (snittbetyg 2,3)
- politikens attityd till företagande (snittbetyg 2,4), eller
- kommunens service och bemötande (snittbetyg 2,5)

Se mer om detta på www.osthammar.se/sv/naringsliv-och-tillvaxt/tillvaxt_och_utveckling/foretagsklimat/

Varför har vi då inte lyckats är en relevant del av en analys?

En tänkbar förklaring kan vara att de som svarat på enkäten inte - på samma sätt som de som varit i kontakt med kommunens myndighetsutövning visar i NKI-mätningen - har kunnat tagit del av den förändring i information, service eller attityd/bemötande som kan ligga bakom den positiva förändring vi kunnat se i NKI-mätningen.

Därför blir det viktigt att fortsättningsvis säkerställa hög kvalitet inom just service och information - men också att det "marknadslöfte" kommunen kommunicerar stämmer överens med kundernas erfarenheter. Först då kan en reell förflyttning i marknadskapital förväntas.

Nämndmål:

Östhammars kommun skall vara en attraktiv arbetsgivare

För att långsiktigt klara kommunens kompetensförsörjning behöver Östhammars kommun sträva efter att skapa en organisation som både upplevs som både attraktiv och jämställd. Målet att vara attraktiv arbetsgivare mäts genom ett styrtal, sjuktal i kommunstyrelsens ansvarsområde.

Sjukfrånvaron under 2020 påverkades kraftigt av pandemin, men i två motsatta riktningar.

Dels ökade sjukfrånvaron kraftigt under mars-april pga förändrade rekommendationer och hantering av karensavdraget. Dels kunde vi sedan se en viss minskning av sjukfrånvaron i en del verksamheter där distansarbete tillämpats. Sjuktalet blir inte den bästa indikatorn för vår attraktivitet detta år. Ett annat mått för attraktivitet är personalomsättning. Under 2020 minskade kommunens personalomsättning i önskad riktning. Till viss del beror minskningen av pandemins effekter med ökad osäkerhet på arbetsmarknaden och lägre benägenhet att byta jobb, men utvecklingen är ändå önskad.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Sjuktal, andelen sjukskrivna inom kommunstyrelsens verksamhetsområde	6,5%	6,7%			

Kommentar

Jämfört med första halvåret blev sjukfrånvaron för andra halvåret lägre (6,7%), även om målet för helåret inte kommer att uppnås. Att sjukfrånvaron är lägre för andra halvåret beror bland annat på att en stor del av semestererna infaller under tredje kvartalet vilket skapar en relativt låg sjukfrånvaro. Men man bör observera att kommunledningsförvaltningen hade en relativt låg sjukfrånvaro även under fjärde kvartalet, vilket kan mycket väl bero på den ökande mängden distansarbete bland stor del av kommunledningsförvaltningens personal. Kommunledningsförvaltningen och Tekniska förvaltningen bidrar med ungefär lika många arbetade timmar och den totala sjukfrånvaron för kommunstyrelsen område påverkas därför i ungefär lika stor del av båda förvaltningarna.

Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Som exempel inom kommunstyrelsens ansvarsområde kan nämnas att inom tekniska förvaltningens verksamheter har kvinnor högre sjukfrånvaro än män (8,0 jämfört med 6,3). i praktiken betyder det att verksamheterna måltid och städ har högre sjukfrånvaro än gata/fastighet.

Nämndmål:**Kommunstyrelsen skall vara ett föredöme och redovisa ett gott ekonomiskt resultat**

Kommunstyrelsen skall alltid sträva efter att ha ett resultat som avviker positivt. Syftet är att

vara ett föredöme avseende budgetföljsamhet samt att skapa ett överskott som klarar av att balansera mindre underskott för kommunen som helhet. Till kommunstyrelsens mål finns ett styrtal; Resultatöverskott.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Resultatöverskott	0,5%	-1,2%			

Kommentar

Kommunstyrelsens resultat för sin verksamhet exklusive finanserna, skatter och bidrag, gemensamma kostnader samt nedskrivningar av engångskaraktär är för helåret ett underskott på 1,9 mnkr. Det motsvarar -1,2% att jämföra med målet, ett överskott på 0,5%. Underskotten hittar vi främst i utebliven rationalisering för organisationsförändring, tekniska förvaltning samt arbetsmarknadsenheten. Överskott finns i ledning och verksamhetsstöd, IT-verksamheten samt budgeten för oförutsedda kostnader.

Nämndmål:

I Östhammars kommun ska det vara lätt, för medborgare, besökare och företagare, att kontakta, hämta information från, samt lämna synpunkter till kommunen.

Våra informationskanaler och informationsforum är viktiga delar i den infrastruktur som ska underlätta för kontakter, tillgänglighet och inflytande. Det är viktigt att våra kanaler/forum är väl kända, lätta att använda och anpassade efter olika målgrupper. Ett mått på detta är i vil-

ken utsträckning dessa används. Några av våra fora(allmänhetens frågestund och fysiska besök) har påverkats negativt av Covid-19pandemin medan andra kanaler(web, Facebook och epost) varit en del av vår anpassning till social och fysisk distansering. Totalt har vi ökat våra kontakter med över 14% och i de digitala kontakterna med 20-25%. Vi kan se ett markant ökat behov av kontakt med kommunen under pandemins första månader. Den digitala mognaden hos allmänheten bedöms ha ökat markant.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antalet besök i våra kanaler, Östhammar Direkt, extern web samt sociala medier.	428 157	489 492			
Ökningen för styrtalet är 14%. Det är en stor ökning och kan förklaras med det stora behovet av information i och med Covid-19pandemin och att de digitala kanalerna tillsammans med telefonkontakt var det som lättast stod till buds att användas. Pandemin verkar därmed ha påskyndat invånarnas digitala mognad och användning. Det ser vi särskilt då ökningen av siffrorna för besök på osthammar.se och FB är på 20% för hela året och 27% för de två första tertialerna. För de första två tertialerna är ökningen som allra störst rent generellt och kan förklaras med att informationsbehovet under Covid-19pandemins första fas.					
Antalet initiativ inom ramen för de inflytandeverktyg vi har (medborgarmotion, fråga din politiker samt allmänhetens frågestund)	30	21	13	8	
Covid-19 har haft en negativ inverkan på resultatet, främst genom att allmänhetens frågestund på fullmäktige inte har genomförts som vanligt i och med att sammanträdena till delar varit på distans. Fråga politiken borde kunna användas i större utsträckning, en möjlig förklaring är att den kanalen är okänd och att andra kanaler används. För perioden 1 september - 31 december: Medborgarmotioner: totalt 3 varav 2 inlämnade av män och 1 av kvinna. (En av medborgarmotionerna är signerad av två män och två kvinnor, men kontaktpersonen är man så det registreras som inlämnat av man.) Utfallet är ungefär som väntat. Fråga politiken: totalt 2 varav 1 är från en kvinna och 1 är från en man. Utfallet är lågt om än väntat. Förmodligen ställs många frågor i andra forum. Allmänhetens frågestund: totalt 2 varav 1 inlämnad av man och 1 av kvinna. (En av frågorna lämnades in av en man och två kvinnor men kontaktpersonen var man så det registreras på honom.) Ett högre utfall hade väntats under hösten men på grund av covid-19 har sammanträdena i stort sett hållits digitalt. Att allmänheten har uppmanats att följa sammanträdena via webbsändningen kan ha gjort att man inte lämnat in frågor (eftersom man inte kan vara där och ställa den/förtydliga sin fråga.					

Nämndmål:**Kommunstyrelsens verksamheter skall minska sin negativa miljöpåverkan**

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	600kg	453kg			

Uppgifter för matavfall och brännbart restavfall baseras på faktiskt mängd. Uppgifter för grovavfall och förpackningar baseras på uppgifter från år 2019 då de inte finns tillgängliga för 2020 ännu. Måltalet kommer att ses över till år 2021 då nationella insamlingsmål baseras på minimering och förebyggande av avfall.

Arbetet för att uppnå målet avviker relativt kraftigt mot plan, bidragande orsak är att Renhållningsverksamheten under en längre tid har varit utan ledning. Kraftiga prioriteringar fick göras för att upprätthålla vårt renhållnings- och återvinningsuppdrag mot medborgarna samt att förutsättningarna att mäta och följa upp målen på ett korrekt sätt inte dokumenterats. Fokus har varit att säkerställa styrande dokument så som avfallsplan och en ny upphandling för insamling av hushållsavfall.

Resor i tjänsten med egen bil - antal kilometer	320 000 km	169 000 km			
---	------------	------------	--	--	---

Utfallet för 2020 för resor i tjänsten med egen bil är 169000 km. Det är betydligt lägre än måltalet som är 320000 km. Orsaker till detta är i huvudsak att kommunen antog en ny resepolicy 2018 med fokus på bl.a. striktare regler för att använda egen bil i tjänsten, dessutom har Covid-19/Covid19 medfört att resandet i samband med kurser, konferenser och övriga möten uteblivit nästan från mars och fram till årets slut.

Nämndmål:**Medborgare, besökare och företagare skall alltid få ett gott bemötande och en god service.**

Vi vill genom gott bemötande och god service skapa en inbjudande stämning för medborgare och företagare. Det ska kännas naturligt att vända sig till kommunen med såväl frågor, synpunkter och förbättringsförslag. Östham-

mars kommun har under de senaste fem åren funnits på tiobäсталistan för Sveriges kundtjänster. Så även 2020. Det finns fortfarande flera delar där vi kan utveckla verksamheten, främst våra svarstider. Vi har där valt att prioritera att lösa ärenden redan i kundtjänsten snarare än att skicka ärendet vidare. Vi är fortfarande bäst när det gäller engagemang och bemötande.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Placering i servicemätning inom ramen för Kommunernas kvalitet i korthet	10	8			

- Vi har nått vårt mål, att vara bland de 10 bästa
- Vi har halkat ner från 4:e till 8:e plats. De specifika resultaten är ungefär desamma som 2019. Det som sticker ut är Mätparametern Hälsningsfras vilket där vi är markant sämre i år. Något som förvånar då vi har förinspelade välkomsttal. Här kan det ha berott på vikarier som missat.
- Vi ska säkerställa att alla kundtjänstvägledare har rätt förinspelade välkomsthälsningar
- Vi är bäst på engagemang och bemötande. Vår utmaning är svarstiderna

Nämndmål:

Samtliga medarbetare skall erbjudas kompetensutveckling i sitt arbete

Behov krav och förutsättningar ändras kontinuerligt för kommunens organisation. För att möta detta krävs att organisationen och dess medarbetare utvecklas i takt med tidens krav.

Den egna organisationens lärande som mäts genom enkät till medarbetare med fråga om medarbetare upplever att de utvecklats det senaste året. Andelen som anger positiva svar har

sjunkit till 68 %. Målet är därmed inte uppnått.

Anledningen kan troligtvis härledas till att i princip alla utbildningar, både interna och externa, blev inställda pga Covid-19. Det tog lång tid både internt och externt att komma igång med digitala utbildningar, samtidigt som situationen har skapat ett större tryck på medarbetare som varit friska och varit på jobbet att utföra arbetet, även för de kollegor som varit frånvarande.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Den egna organisationens lärande och utveckling	80%	72%			

Den egna organisationens lärande ligger på samma nivå som föregående år och når inte upp till måltalet för året. Anledningen till att utfallet inte förbättrats kan troligtvis härledas till att i princip alla utbildningar, både interna och externa, blev inställda pga Covid-19. Det tog lång tid både internt och externt att komma igång med digitala utbildningar, samtidigt som situationen har skapat ett större tryck på medarbetare som varit friska och varit på jobbet att utföra arbetet, även för de kollegor som varit frånvarande.

Kommunstyrelsen kommunledningsförvaltning

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUD- GET	AVVI- KELSE	VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2020	UTFALL 2020	AV- VIKELSE
Intäkter	78,9	56,0	50,7	5,2	Politik	-8,2	-8,0	0,3
Kostnader	-178,6	-164,7	-160,9	-3,8	Stab	-3,3	-3,9	-0,6
varav personalkostn	-79,2	-103,4	-102,6	-0,8	MoK, ÖD, Upph, SHpl	-17,8	-17,4	0,4
varav lokalkostn	-5,0	-3,0	-3,7	0,7	Lednings- o verksamhets- stöd	-26,2	-25,3	0,9
Nettokostnader	-99,7	-108,7	-110,1	1,4	Oförutsedda o projekt	-3,7	-4,2	-0,5
Årsbudget	-108,7	-110,1	-110,1	0,0	ITN, RTJN o ÖFN	-42,7	-39,5	3,2
Årets resultat	9,0	1,4	0,0	1,4	AME	-8,1	-10,4	-2,3
					Årets resultat	-110,1	-108,7	1,4

Kommunstyrelsen finansförvaltning

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUD- GET	AVVI- KELSE	VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2020	UTFALL 2020	AV- VIKELSE
Intäkter	1 336,9	1 402,0	1 382,7	19,3	Övr	0,0	0,8	0,8
Kostnader	-74,7	-76,4	-82,4	6,0	Driftbidr	0,0	6,0	6,0
varav personalkostn	-28,2	-34,6	-32,8	-1,8	Upplupna.sem etc	0,0	-1,5	-1,5
varav lokalkostn	0,0	0,0	-0,2	0,2	Pensioner	-32,8	-32,9	-0,1
Nettokostnader	1 262,2	1 325,6	1 300,3	25,3	Kapitalkostnader	16,7	21,0	4,3
Årsbudget	1 262,2	1 300,3	1 300,3	0,0	Summa	-16,1	-6,6	9,5
Årets resultat	0,0	25,3	0,0	25,3	Skatter och räntor	1 319,2	1 333,1	13,9
					Finansnetto	-2,7	-0,9	1,8
					Årets resultat	1 300,3	1 325,6	25,3

Kommunstyrelsen

Teknisk förvaltning

Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet, med teknisk verksamhet avses strategiskt ansvar samt drift och underhåll av kommunens mark och fastigheter; vi säkerställer rätt städade verksamhetslokaler. Vi ansvarar även för att gator, parker, skog och allmän platsmark förvaltas och underhålls. Måltidsenheten ryms i uppdraget och dess syfte är att erbjuda barn och ungdomar i förskola och skola samt äldre i särskilt och ordinärt boende bra, säkra och näringsriktiga måltider. Den taxefinansierade avfallshanteringen och renhållningen finns också inom teknisk verksamhet.

Årets viktigaste händelser

Året har präglats starkt av pandemin, fokus har lagts på att bibehålla samma nivå på utförande av de kommunala tjänsterna trots osäker planering av resurser kopplat till att sjukfrånvaron varit betydligt högre och mer oförutsägbart. Årets svåra läge har bidragit till positiva

effekter, situationen har tvingat verksamheter att ställa om och tänka nytt, nya kommunikationsvägar har hittats mellan verksamheter som inte haft den kanalen tidigare. Flera nya samarbetsformer har bildats som det inte har funnits behov av tidigare, prövningar har plockat fram många bra saker hos våra medarbetargrupper. Detta har också gett oss bevis på att vi har kraft och resiliens i vår organisation, både människor och organisation är adaptiva. Vi har aldrig under pandemin haft rätt läge och inte klarat av att leverera inom vårt kommunala ansvar.

Ekonomiskt utfall

Måltidsverksamheten når inte hela vägen för att nå sina effektiviseringskrav och redovisar ett underskott. För övrigt kan det stora underskottet förklaras med stora nedskrivningar på förskolan Myran i Alunda samt Hammarskolan i Gimo. Nedskrivningarna har belastat resultatet med ca -13,6 mnkr.

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUDGET 2020	AVVI- KELSE	VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV- VIKELSE
Intäkter	287,2	294,6	274,2	20,4	Fysisk, teknisk plan	-19,8	-21,2	-1,4
Kostnader	-347,5	-362,3	-324,3	-38,0	Gator och vägar	-0,5	-0,3	0,2
varav personalkostn	-68,7	-68,7	-69,1	0,4	Parker	-20,0	-18,5	1,5
varav lokalkostn	-57,5	-56,2	-56,0	-0,2	Bostadsanpassningsbidrag	-5,3	-5,9	-0,6
Nettokostnader	-60,3	-67,7	-50,1	-17,6	Näringsliv o bostäder	-4,1	-4,1	-0,1
Budget	-53,9	-50,1	-50,1	0,0	Lokaler, verksamhets	-0,5	-17,6	-17,1
Årets resultat	-6,4	-17,6	0,0	-17,6	Årets resultat	-50,1	-67,7	-17,6
					Nettoinvesteringar	277,9	118,0	159,9

Kommunstyrelsen

Teknisk förvalt. renhållning

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUGET 2020	AVVI- KELSE
Intäkter	41,5	45,4	40,8	4,6
Kostnader	-41,5	-44,3	-40,8	-3,5
varav personalkostn	-5,7	-6,4	-6,1	-0,3
varav lokalkostn	-0,1	-0,2	-0,2	0,0
Nettokostnader	0,0	1,1	0,0	1,1
Budget	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	1,1	0,0	1,1
Nettoinvesteringar		6,9	2,1	4,9

Lokala säkerhetsnämnden

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUGET 2020	AVVI- KELSE
Intäkter	0,4	0,4	0,4	0,0
Kostnader	-0,5	-0,4	-0,4	0,0
varav personalkostn	-0,3	-0,1	-0,2	0,0
varav lokalkostn	0,0	0,0	0,0	0,1
Nettokostnader	-0,1	0,0	0,0	0,0
Årsbudget	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-0,1	0,0	0,0	0,0

Barn- och utbildningsnämnden

I Barn- och utbildningsnämndens uppgifter ingår att leda och samordna verksamheten inom förskola och pedagogisk omsorg, fritidshem, fritidsklubb, grundskola, grundsärskola, kulturskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Nämnden ansvarar även för det kommunala aktivitetsansvaret samt korttidstillsyn för barn över 12 år.

Barn- och utbildningsnämnden ska verka för en helhetssyn på omsorg, utbildning och fritid för barn och ungdomar samt för den kommunala vuxenutbildningen. Nämnden ansvarar även för bidragsgivning, tillsyn och uppföljning av barnomsorg i alternativa driftsformer.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig.	
En hållbar kommun	Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa.	
En lärande kommun	Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.	
	Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.	

Nämndmål:

Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa.

Barn och elevernas trygghet och hälsa påverkar lärandet. Att alla är trygga och trivs i skolan är en förutsättning för att inlärning ska ske.

Barnen och eleverna behöver vara trygga i alla situationer och miljöer inom skolan. Tryggheten ska innefatta även måltider, korridorer, utemiljöer, lägerskolor, utflykter, studiebesök, sociala medier och praktik med mera och därmed utgör allt detta också lärandemiljön.

En otrygg miljö kan handla om allt från hur lokaler och utomhusmiljö är utformade till hur personal, barn elever behandlar varandra med respekt.

För att barn och elevers lärande och hälsa ska

främjas kan skolan ge; stöd och uppskattning från pedagoger och lärare, information om vad man förväntas åstadkomma i god tid innan resultat ska redovisas, tydliga mål för vad som krävs för att få ett visst betyg, respekt och acceptans från jämnåriga, en skolmiljö som är fri från mobbing.

Målet är inte uppnått 2020.

Det är pojkar som i högre grad än flickor anser att de har inflytande och delaktighet i skolarbetet. Enligt Skolinspektionens tidigare elevenkäter visar det att kunna påverka undervisningen är det som ger lägst index, därefter kommer att kunna påverka skoluppgifter och högst index får att kunna påverka skolmiljön. Motivationsfaktorerna ser olika ut för pojkar och flickor. Flickor anser att delaktighet är särskilt viktigt för skolarbetet. Detta påverkar även upplevelsen

av att kunna nå kunskapskraven. Det finns en samvariation av faktorer som påverkar flickor mer än pojkar.

Flickor anser att delaktighet i skolarbetet är särskilt viktigt jämfört med pojkar, samt att den inre drivkraften har relativt stor betydelse för flickor jämfört med pojkar. En annan förklaring är att flickorna kanske egentligen skulle vilja påverka mer än de får tillfälle till samt att motivationsfaktorerna påverkar skolarbetet mer för flickor än pojkar, enligt en undersökning i ett examensarbete från Specialpedagogiska myndigheten.

Faktorer som kan påverka känslan av att kunna

nå kunskapskraven kan vara att få svårare uppgifter, att få extraundervisning om det skulle behövas, tydlighet i vad eleven behöver kunna för att nå kunskapskraven, ha studiero på lektionerna och få för lite utmanande arbetsuppgifter i skolan.

Av de styrtal som ingår i målet har styrtalet trygghet inte undersökts under 2020 för åk 9. Det kan finnas en möjlighet att måltalet för trygghet kunde ha uppnåtts då det skilde endast en procentandel vid föregående mätning och att arbetet med trygghet på skolorna intensifierats. Det kan även vara så att pandemin som varat under största delen av 2020 kan ha påverkat elevers känsla av trygghet negativt.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Elevers upplevelse av att kunna påverka skolarbetet i årskurs 9 ska öka.	70%	68,4%	60,7%	75,6%	
Kommentar När det gäller elevinflytande är det enligt skollagen ett uppdrag som varje skola har. I skollagen står det att varje skola måste se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Måltalet uppnås inte på helår trots en ökning på 22,4 procentandelar. Pojkar upplever att de kan påverka undervisningen i mycket högre grad än flickor. Skillnaden är 14,9 procentandelar. Förhållandet mellan pojkar och flickor kan man även se i Skolinspektionens enkät 2019 dock var skillnaden lägre. Så den ökande andel elever som upplever sig kunna påverka skolarbetet står pojkar för och ligger även något över måltalet.					
Elevers trygghet i årskurs 9 ska öka.	80%				
Kommentar Ingen mätning genomförd 2020. Ny mätning planerad vt 2021 då frågan kommer att vara med i vår kommungemensamma enkät.					
Elevers upplevelse av att kunna nå kunskapskraven i årskurs 9 ska öka.	80%	89,7%	86,9%	92,2%	

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Att en elev i skolan ska veta vad som krävs av den är en av framgångsfaktorerna för delaktighet, motivation och lärande. Det handlar om att läraren måste förklara för eleven vad de ska göra i skolarbetet så de förstår. Måltalet nås på helår. Pojkar upplever i högre grad än flickor att de kan nå kunskapskraven i åk 9, skillnaden är 5,3 procentandelar					
Nämndmål: Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero. Klassrumsmiljön har god kvalitet om det finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i och där elever ges möjlighet att ta ansvar för att göra de uppgifter läraren har planerat och inte blir störda när de utför dessa. Det är också viktigt att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö.		skola som har högst måluppfyllelse i kommunen har det lägsta indexet för studiero i skolenkäten 2019. Generellt finns en högre korrelation mellan att elever får vara med och ta fram ordningsregler och upplevelsen av studiero än trygghet. Ytterligare kopplingar till studiero, kan ses i Skolinspektionens senaste elevenkät, är delaktighet och motivation. Det finns en tydlig koppling mellan en god studiemiljö och låg förekomst av kränkningar. Att elever känner sig trygga och trivs i skolan är inte heller bara ett mål i sig utan en förutsättning för att eleverna ska lära sig. Studiero främjas av tydliga lektionsstrukturer och av ett tydligt ledarskap i klassrummet. Att undervisningen har ett tydligt fokus och är varierad är faktorer som tillsammans med en trygg och stödjande lärandemiljö ger goda möjligheter för eleverna att följa undervisningen.			
Målet är uppnått på helår. Pojkar upplever en högre grad av studiero än flickor, det skiljer 6,1 procentandelar. Trots att målet är uppnått så fortsätter arbetet med att skapa studiero för alla elever, så att vi får en högre måluppfyllelse.					
Genomgående är att studiero har ett mycket lägre indexvärde än trygghet. Studieron ser olika ut på kommunens skolor. Intressant är att den					
Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Elevers studiero i årskurs 9 ska öka.	75%	78,2%	75%	81,1%	
Kommentar Vad som uppfattas som studiero är subjektivt och varierar beroende på person och situation. En definition av studiero, enligt Skolinspektionen, är att förhållandena ska vara sådana att eleverna kan ägna sig åt de planerade lärandeaktiviteterna. Det innebär att störande inslag under lektionen minimeras och att fokus och lärandeaktiviteter riktas mot det som är syftet med undervisningen. Störande inslag kan vara sen ankomst, elever Pojkar upplever en högre grad av studiero än flickor, det skiljer 6,1 procentandelar. Det kan finnas ett samband mellan att pojkar generellt sett känner sig tryggare i skolan och upplevelse av studiero. Trygghet och studiero är viktigt för att ge både elever och skolans personal en god arbets- och lärandemiljö.					

Nämndmål:

Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.

Med inkluderande lärmiljö menar vi att skolan möter alla barn och elevers behov och ser olikheter som en norm. Olika lärmiljöer erbjuds till barn och elever utefter deras behov.

Vi ser att viktiga faktorer att arbeta med är ledarskap på alla nivåer, tillit, goda relationer, stimulerande av barn och elevers motivation.

Att kunna öka andelen elever som är behöriga till ett yrkesprogram och därmed minska andelen elever som påbörjar ett introduktionsprogram är av vikt då det kan vara allvarligt för dem, deras möjligheter att bygga ett liv med egenmakt, med försörjning, med möjlighet att nå sina drömmar, men också samhällsekonomiskt i stort.

På grund av SCB:s förändringar i sin sekretespolicy 2019 finns inte elevers resultat tillgängliga när det gäller koppling mot vårdnadshavares utbildningsnivå. Troligtvis följer Östhammars kommun rikets mönster även 2019/2020, vilket visar att nästan hälften av alla elever från hem där vårdnadshavare har gymnasial eller lägre utbildning inte har gymnasiebehörighet. Medan elever som har vårdnadshavare med eftergymnasial eller högre utbildning har en behörighet på 92%.

Gymnasiebehörighet är en av de indikatorer som Folkhälsomyndigheten valt för att mäta folkhälsan och dess bestämningsfaktorer. Det finns ett tydligt samband mellan utbildningsnivå och hälsa. Ett exempel är sambandet mellan utbildningsnivå och medellivslängd, där de största skillnaderna finns mellan dem som har förgymnasial utbildning och dem som har

eftergymnasial utbildning. Betygen i grundskolans årskurs 9 är av avgörande betydelse för skolelevers benägenhet att studera vidare. Detta oavsett barnens socioekonomiska uppväxtbakgrund. Låga eller ofullständiga betyg från årskurs 9 ökar dessutom risken för framtida psykosociala problem, samtidigt som den psykiska hälsan kan påverka skolprestationer. (Folkhälsomyndigheten, webbsida 2021-01-2, Gymnasiebehörighet, uppdaterad 2021-01-15

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/tolkad-rapportering/folkhalsans-utveckling/resultat/livsvillkor/gymnasiebehorighet/>)

Genomströmningen för elever på nationella program inom fyra år är fortsatt gott både i jämförelse med riket och med övriga kommuner i regionen, trots den något minskade andelen elever i kommunen som har behörighet till ett yrkesprogram. Utmärkande för 2020 är att genomströmningen ökade för männen på både yrkesprogram och på högskoleförberedande program. Även kvinnor på högskoleförberedande program ökade genomströmningen medan genomströmningen för kvinnor på yrkesprogrammen minskade något. Den minskade genomströmningen inom 4 år kan förklaras av att över 59 % av eleverna som började gymnasieskolan 2016, påbörjade sin gymnasieutbildning på något av IM-programmen och av dessa var hela 60 % elever som gick på språkinträdning och var därmed nyanlända till Sverige. Dubbelt så många av eleverna på nationellt program (14 %) än i riket (7 %) bytte program under studietiden. Meritvärdet från grundskolan var relativt lågt, likaså andelen elever behöriga till yrkesprogram, för de elever som påbörjade studier i gymnasieskolan för fyra år sedan.

En faktor som just detta år varit svår att dra slutsatser om är hur mycket förändrade omständigheter till följd av covid-19-pandemin påverkat studieresultaten i gymnasieskolan. Vi ser att det på grund av detta finns en uppbyggd "utbildningsskuld" i gymnasieskolan. Fler elever än

tidigare har förlängd studiegång. En ökat behov av särskilt stöd och andra insatser från elevhjälsan kommer att behövas

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Elevers motivation i årskurs 9 ska öka.	75%				
Kommentar Ingen mätning genomförd 2020. Ny mätning planerad vt 2021 då frågan kommer att vara med i vår kommun-gemensamma enkät					
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram	77%	85,1%	87,2%	82,7%	
Kommentar För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och godkända betyg i minst fem andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt åtta ämnen. Måлтаlet är nått för helår. Den största ökningen står flickor för, ökningen var drygt 12 procentandelar, vilket följer rikets mönster. Flickor ligger i nivå med riket medan pojkar ligger något under.					

Nämndmål:

Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig

Målet kommer inte att uppnås på helår. Antal elever i åk 9 som sökt skola i annan kommun är 13 stycken hösten 2020, måлтаlet var 11. De faktorer som troligtvis är avgörande för att välja annan skola är det geografiska läget, en mindre enhet, specialskola, kamraters val och skola med speciell inriktning. Det kan även vara så att valet av skola gjordes tidigt i skolgången och då hade barn- och utbildningsnämnden inte fattat beslutet om att inte ge busskort till val av annan skola. Det innebär att vi troligtvis kommer att se en minskning av elever som valt annan skola i

annan kommun framlades.

Personalomsättningen har varit låg under året, både vid utfallet på delår och helår. Delårsutfallet brukar alltid vara lågt, det är när det nya läsåret börjar, som de flesta rekryteringarna sker. Det har sett ut på det här sättet de senaste åren. En anledning kan vara Covid-19 som gjort att personal valt att inte byta arbete i samma utsträckning som tidigare. I utfallet finns inte den interna rörligheten, som är relativt stor, medräknad det vill säga personer som bytt enhet eller jobb inom samma enhet. Det kan vara ytterligare en anledning till det lägre utfallet att personal väljer att byta enhet inom kommunen och inte söker sig till annan kommun.

KOMUNENS VERKSAMHET – BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN | 73

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal elever som söker sig till andra grundskolor i åk 9, i andra kommuner ska minska.	11	13	10	3	

Kommentar

Antalet elever som sökt sig till annan kommun i åk 9 var 13 stycken, det vill säga två över måltalet. På vårterminen - 20 var det 9 stycken som gick i annan kommun i åk 9.

Av de elever som valt annan kommun, var de allra flesta från Alunda och någon enstaka från Österbybruk. Det är fem elever som valt Rasbo skolområde, Uppsala kommun. Övriga har valt Tierp och Uppsala. Av alla elever som valt annan kommun är det främst annan kommunal skola vilket är skillnad mot tidigare år då flertalet har valt friskolor. De friskolor som är representerade är de som har särskilda inriktningar.

Av de som valt Rasbo skolområde är det fler av eleverna som bor på gränsen mellan Östhammars kommun och Uppsala kommun. Det är en del elever som väljer den " lilla skolan" i synnerhet från åk 4, där de annars skulle ha gått på Olandsskolan som är en större skola. Ett par, tre stycken bor också nära varandra så ett det kan vara ett kollektivt beslut att låta barn i samma ålder/klass börja på samma skola. Det är även värt att komma ihåg att dessa elever med största sannolikhet gjorde sina val för länge sedan, kanske till och med i valet av förskola. Vid den tidpunkten hade barn- och utbildningsnämnden andra regler kring busskort. Noterbart är att endast en elev går på specialskola, där förvaltningen även deltagit i beslutet av skolbyte, det vill säga rätt förutsättningar för elevens skolgång fanns inte i vår kommun.

Personalomsättningen ska vara låg.	7%	5,6%	
------------------------------------	----	------	---

Kommentar

Måltalet är uppnått på helår. Pensionsavgångar är inte medräknade i utfallet, om dessa skulle räknas med så skulle utfallet vara 7,1%. Utfallet är 3,4 procentandelar lägre än föregående helårsmätning. Det finns en liten osäkerhet i framtagandet av utfallet, då det gjordes en organisationsförändring som i sin struktur kan ge avvikelser.

Årets viktigaste händelser

Covid-19

Resultaten från uppföljningar om frånvaro indikerar att frånvaron bland personalen i skolväsendet har varit högre än normalt. Skillnader finns dock mellan såväl skolformer som enheter. Detta gäller även barn och elever, inte i lika hög grad gymnasiets elever.

I mars fick elever och lärare i gymnasieskolan och i vuxenutbildningen snabbt ställa om till undervisning på distans och fjärr, med digitala lektioner och hemuppgifter. Denna övergång har generellt sett fungerat bra, men att det finns grupper av elever som har haft svårare att tillgodogöra sig undervisningen på distans.

Situationen har tvingat fram en snabb utveckling vad gäller användandet av digitala verktyg och mötesformer, vilket upplevs som positivt och visat på möjligheter som kan tas tillvara också fortsättningsvis.

Nya Frösåkersskolan

18 december 2020 överlämnades nycklarna till den nya 4-9 skolan. En skola som skapar förutsättningar med en flexibilitet för ett hållbart lärande. Skolan är byggd som en snäcka med hemvister och specialiserade lärmiljöer runt ett gemensamt nav - trapphuset.

Lokalbehov

På grund av en ogynnsam skolmiljö har förskoleklass från Olandsskolan haft sin undervisning i Ekeby skola under höstterminen-20. Av samma anledning har Hammarskolans elever flyttats till Vretaskolan.

Lönesatsning

En stor lönesatsning på förskollärare gjordes under året, utifrån den årliga lönekartläggningen. Den görs för att identifiera och motverka löneskillnader som bygger på osakliga grunder.

Ekonomiskt utfall

Årets utfall för barn- och utbildningsnämndens driftbudget är ett överskott om 1,0 mnkr, dvs en budget i stort sett helt i balans (+0,2%). Årets verksamhet har präglats av Covid 19-pandemin som varit en stor utmaning att hantera såväl verksamhetsmässigt som ekonomiskt. I ekonomiskt perspektiv har verksamheterna haft betydande svårigheter att planera såväl intäkter som kostnader.

Nämndverksamheten redovisar ett överskott under året vilket beror på färre möten och inställd fortbildning på grund av Covid-19 pandemin. Kulturskoleverksamheten visar ett mindre underskott vilket beror på satsningar på bl a nya lärplattform under året.

Verksamheten barnomsorg omfattar öppen förskola, förskola, pedagogisk omsorg, öppen fritidsverksamhet samt fritidshem. Verksamheterna visat totalt ett underskott om 5,8 mnkr (-3,9 %). Underskottet kommer i huvudsak av ökat barnantal inom egen förskola, ökat barnantal i extern pedagogisk omsorg samt svårigheter att hålla budget i balans inom egen fritidsverksamhet.

Grundskoleverksamheten inklusive förskoleklass och grundsärskolan visar ett underskott om 0,7 mnkr (-0,3%) Underskottet kommer av ökade behov inom grundsärskolan; fler elever och ökat behov av särskilt stöd. Grundsärskolan kommer att få en utökad budgetram inför

2021 och troligtvis kommer ytterligare satsning behöva göras kommande år.

Gymnasieskoleverksamheten inklusive gymnasiesärskolan visar ett överskott om 0,6 mnkr (+0,6 %). Överskottet kommer från gymnasiesärskolan. Östhammars kommun driver ingen egen gymnasiesärskola utan köper detta av annan kommun eller friskolor. Kostnaden är svår att budgetera då den beror helt på vad eleverna väljer för utbildning och var skolan ligger i förhållande till hemmet.

Vuxenutbildningen visar ett underskott om 2,6 mnkr (-17,2%) vilket beror på ökade behov inom områdena köp av kurser på gymnasienivå, svenska för invandrare, yrkeshögskola samt uppdragsutbildning. Möjligheter till vuxenutbildning är viktig för den enskilde individen men verksamheten är också en viktig arbetsmarknadsinsats och viktig i integrationsperspektiv då nyanlända ofta behöver både stöd med språk och utbildning för att kunna ta sig in i det svenska samhället. Underskottet inom vuxenutbildningen har varit känt under året och inför 2021 kommer budgetramen för verksamheten att utökas efter beslut av kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Posten övrigt inom barn- och utbildningsnämnden består av nämndövergripande administration (bl a kostnad för BOU-kontoret) och korttidstillsyn (kostnad för tillsyn av barn och ungdomar över 12 år inom sarskolans personkrets). Sammantaget visar denna post ett överskott om 9,4 mnkr (+ 34,9%) vilket huvudsakligen beror på att reserv samt tillfälligt budgettillskott budgeterats såsom nämnd-

övergripande verksamhet medan de faktiska kostnaderna sedan bokförts med koden för verksamheten som de tillhör.

Barn- och utbildningsnämnden har arbetat med en investeringsbudget om 13,5 mnkr 2020 varav 4 mnkr beviljades såsom en extra post under året för inköp till Hammarskolans verksamhet i Gimo då den flyttade akut till Vretaskolan. De pågående projekten under året har, förutom Hammarskole-projektet, annars varit inköp till nya Frösåkersskolan i Östhammar, 8 mnkr i årsbudget varav nyttjat 4,1 mnkr, samt utemiljö vid förskolan Furustugan i Alunda, 1 mnkr i årsbudget varav nyttjat 1,9 mnkr Barn- och utbildningsnämnden begär flytt av investeringsbudget till år 2021 om 3, 9 mnkr för att kunna slutföra inköpen till nya Frösåkersskolan samt 0,7 mnkr för att kunna slutföra inköpen till Gimo skolororganisation.

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUGET 2020	AVVI- KELSE
Intäkter	84,2	82,6	63,8	18,7
Kostnader	-632,4	-645,7	-628,0	-17,7
varav personalkostn	-365,1	-370,5	-359,9	-10,5
varav lokalkostn	-91,8	-92,5	-92,1	-0,4
Nettokostnader	-548,2	-563,2	-564,1	1,0
Årsbudget	-548,1	-564,1	-564,1	0,0
Årets resultat	-0,1	1,0	0,0	1,0

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2020	UTFALL 2020	AV- VIKELSE
Nämnd	-1,5	-1,2	0,3
Kulturskola	-6,5	-6,7	-0,1
Förskoleverksamhet	-152,2	-158,0	-5,8
Grundskola	-244,2	-242,2	2,0
Grundsärskola	-9,6	-12,3	-2,7
Gymnasieskola	-101,9	-102,9	-0,9
Gymnasiesärskola	-6,0	-4,5	1,5
Vuxenutbildning	-15,4	-18,0	-2,6
Övrigt	-27,0	-17,5	9,4
Årets resultat	-564,1	-563,2	1,0
Nettoinvesteringar	13,5	8,9	4,6

Socialnämnden

Socialförvaltningens uppdrag

Socialförvaltningens uppdrag är att tillhandahålla en god vård och omsorg i Östhammars kommun samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv.

Socialförvaltningens huvuduppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring, tillhandahålla en god vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra och känna sig trygg i hur service och omvårdnad tillgodoses. Enligt gällande lagstiftning ska den enskildes rätt till stöd och bistånd prövas.

Socialförvaltningens beslut ska vara rättssäkra och tydliga.

Socialförvaltningens verksamhet omfattar:

- individ- och familjeomsorg
- äldreomsorg
- hälso- och sjukvård
- stöd till personer med funktionsvariationer
- uppsökande, förebyggande och öppna insatser
- färdtjänst
- hjälpmedel och bostadsanpassning

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare	
En hållbar kommun	Socialnämnden ska vara en effektiv verksamhet	

Nämndmål:

Socialnämnden ska vara en effektiv verksamhet.

Socialnämnden har 2020 totalt sett ökat nettokostnaderna med 1,8 % jämfört med 2019. Ökningen kan sättas i relation till allmän pris- och löneutveckling inom sektorn på drygt 2 % samt på det en befolkningsutveckling bland målgruppen 80 + som också den ligger strax över 2 %. Tittar man på de få (brukarundersökningen inom äldreomsorgen uteblev pga. Covid-19) kvalitetsmått som finns för nämnden 2020 så har de utvecklats i rätt riktning.

Om man sätter samman en nettokostnadsutveckling som ökar mindre än förväntat utifrån pris, lön och demografi och att kvaliteten går i rätt riktning ger det en verksamhet som under 2020 har effektiviserats. Tittar man på de ekono-

miska styrtalen visar de att trots en verksamhet som effektiviserats så behöver det göras mer för att nå upp till målet om en effektiv verksamhet.

Det är flera verksamheter inom socialnämnden som gjort ett bra resultat under 2020 men om man ska lyfta fram två områden så är det;

Ordinärt boende i egen regi

Som under 2020 nått upp till målet om en debiteringsgrad på 65 %. Där debiteringsgraden visar hur mycket av den arbetade tiden som är hos brukaren.

Externa köp inom individ- och familjeomsorgen

Som under 2020 nått upp till målet om att minska kostnaden för externa köp i förhållande till totalen.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Målupp- fyllelse
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) ska minska	-8%	-6,7%			
Kommentar Observera! Från och med årsredovisning 2020 rapporteras föregående års siffror in som innevarande års utfall. Detta då innevarande års utfall inte finns tillgängligt när rapportering genomförs. Målet är inte helt uppnått trots att föregående siffra var 20,3 en förbättring med över 25%					
Köp av individ och familjeomsorg totalt, andel (%) ska minska	25%	19%			
Kommentar Målet är uppnått. Observera! Från och med årsredovisning 2020 rapporteras föregående års siffror in som innevarande års utfall. Detta då innevarande års utfall inte finns tillgängligt när rapportering genomförs. Det har skett en genomgång av alla externa placeringar vilket har gett en gynnsam effekt. Under hösten har det skapats en ny enhet som tillsammans med myndighet och råd och stöd ska arbeta för att insatser kan genomföras i egen regi så långt det är möjligt. I nuläget har IFO ett prognostiserat budgetöverskott på ca 3 miljoner kronor.					
Brukarbedömning IFO totalt - hel- hetssyn, andel (%) ska öka	85%	95%	97%	95%	
Kommentar Målet är uppnått. Brukarundersökningen genomfördes under månaderna september och oktober. Glädjande är att nästan 70 personer deltagit i undersökningen vilket är mer än en fördubbling jämfört med tidigare år. Resultatet har förbättrats med 12 % jämfört med föregående år. Detta trots de konsekvenser som rådande pandemi medfört, såsom längre handläggningstider och mindre personliga kontakter. Rikets resultat var 86 %. Resultatet har förbättrats och överstiger riket som helhet på samtliga sju parametrar som ingår i undersökningen. Sämst resultat (80 %) har parametern hur man kan påverka sin hjälp trots att resultatet förbättrats med 19 % sedan föregående år. En skillnad jämfört med tidigare år är att kvinnorna är mer nöjda än männen. Det har under hösten också gjorts en brukarundersökning för de som har insatsen boendestöd med mycket bra resultat.					
Brukarbedömning hemtjänst äldre- omsorg - helhetssyn, andel (%) ska bibehållas	92%	86%	84%	88%	
Målet har inte uppnåtts Resultatet från brukarbedömningen nöjda, helhetssyn för hemtjänsten har minskat något från resultatet år 2019, från 92 % nöjda, till 86 % nöjda. Svårigheter med personalkontinuitet kan ha påverkat resultatet. För 2019 var det 15 personer som brukaren mötte under 14 dagar, och under 2020 hade detta ökat till 19 personer, troligen har pandemin också påverkat. Resultat för inflytande och tillräckligt med tid är ännu ej framtaget.					

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Målupp- fyllelse
<i>Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) ska öka</i>	85%	74%	79%	63%	
<i>Resultatet från brukarnas bedömning, särskilt boende, helhetssyn visar att målet inte nåtts. Måltalet sattes med planering av en ökning från 2019 års resultat, men utfallet för 2020 visar på en minskning. De boende har en högre vårdtyngd vid inflyttningen, vilken kan påverka resultatet. Även de pågående pandemin kan ha påverkat, med flera personer som smittats</i>					
<i>Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+ ska minska</i>	229 000kr	236 494			
Kostnaderna har inte minskat men kostnadsökningen är nu lägre än tidigare. Hemtjänsten har arbetat systematiskt med att effektivisera verksamheten genom ledarskap, planering och förbättrad administration. Bättre planering och mer sammanhållna insatser har givit lägre timkostnad per hemtjänsttimme. Särskilt boende som har en historik av relativt stora budgetunderskott har också visat på klara förbättringar senaste åren och närmar sig budget i balans.					
<i>Andel invånare 80+ som inte har någon biståndsbedömd insats av socialförvaltningen ska öka</i>	75%	71,2%			
Antalet äldre och antalet brukare 80 + har ökat, men andelen över 80 + med ej pågående insatser är i stort sett kvar på samma nivå som 2019. Mätning av män och kvinnor är ej gjord. Antalet över 80 år är 31/12 2020 1587 personer, jmf med 2019 1550 personer. Antalet brukare över 80 år med insatser är nu 457 personer (larm är ej medräknat), jmf med 2019 445 personer. Andel över 80 år med ej pågående insatser 31/12 2020 är 71,2 procent, jämfört med 2019 71,3 %. Arbetet fortsätter med olika aktiviteter, samt information om andra möjligheter för den enskilde , än att söka hemtjänst.					
<i>Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) ska minska</i>	8%	1,6%			
Utfallet 2019 för nettokostnadsavvikelse LSS är markant bättre än 2018. Förbättringen kommer främst ifrån en breddning av boendeinsatserna inom LSS och att socialnämnden 2018 öppnade ett nytt serviceboende LSS i egen regi där dygnskostnaden är klart lägre jmf med gruppboende LSS, och att full årseffekt kom 2019.					

Nämndmål:

Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Då nämndmålen är nya så är resultatet svårt att jämföra med 2019.

Nämndmålet uppnås inte på helår då två av tre styrtal inte uppnåts. Under 2020 har socialnämnden hanterat Covid-19 vilket påverkat alla underliggande enheter. Trots pandemin har socialnämndens utfall hamnat nära måltalet inom två styrtal och passerat måltalet på ett styrtal. De resultat som framkom under 2019 i OSA-enkäten har varit svåra att arbeta med och förbättra under den pågående pandemin.

Individ- och familjeomsorg

IFO har arbetat med att bli en tydlig organisation med god kvalitet. Att arbeta inom socialtjänsten är psykiskt påfrestande och då behöver arbetet där det är möjligt vara så förutsägbart som möjligt. Det är viktigt att informationen till medarbetarna är tydlig och att det finns tydliga rutiner och riktlinjer. IFO arbetar med arbetsbelastningen för att på så sätt få personalen att stanna kvar i förvaltningen. Det är också viktigt att ha möjlighet till reflektionstid. IFO har och kommer att fortsätta se över lönenivåerna.

Socialförvaltningen har genomfört en enkät gällande arbetsmiljön i oktober 2020. Generellt får IFO bra resultat 2020. Det finns områden i respektive verksamhet som enhetscheferna behöver arbeta systematiskt med och förbättra.

Det är av stor vikt att alla medarbetare arbetar aktivt tillsammans med respektive chef med arbetsmiljön och att de är delaktiga i handlingsplanen. På så sätt kan IFO förbättra både medarbetarskapet samt ledarskapet

En handlingsplan upprättades för varje enhet i början av 2020 och den har bearbetats under APT hela året.

Covid-19 har bidragit med svårigheter då IFO jobbat växelvis på distans. Under våren 2020 jobbade vissa medarbetare på distans, under hösten har så många som möjligt arbetat på distans.

Vård och omsorg

Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har förbättrats inom samtliga områden enligt OSA-enkäten.

Sjuktalet och personalomsättningen är mycket svår att utvärdera på grund av den pågående pandemin. Det har varit höga sjuktal och flera medarbetare som har blivit rekryterade för att verksamheten ska ha de resurser som behövs.

Trots ambitioner att klara personalförsörjningen och framför allt minska behovet av inhyrd personal kvarstår ett läge med rekryteringsbehov, framför allt gällande biståndshandläggare och sjuksköterskor. Inom hemtjänsten har rekryteringsläget förbättrats något under hösten. För hälso- och sjukvårdspersonal anges hög arbetsbelastning och bristande ledarskap vara faktorer som påverkar möjligheten att anställa och behålla personal. Detta gäller dock inte alla områden inom vård och omsorg.

Arbetet fortsätter med fokus på personalförsörjning och fortbildning, främst för undersköterskor. Ytterligare validering av undersköterskor har också gjorts i samarbete med gymnasieskolorna.

För närvarande har cirka 300 vårdpersonal genomgått BPSD-utbildning i demensvård och

utbildning för Silviasystrar har fortsatt enligt nämndens plan.

En sjuksköterska har utsetts som huvudhandledare för att ge stöd till handledare för sjuksköterskeprogrammet. Samarbetet med skolor, universitet, vårdgivare och andra huvudmän har varit mycket gott.

Sjukskrivningstalen är höga i förvaltningen men har sjunkit sen 2019. Det kan finnas samband mellan hur ledarskapet fungerar och hur personalen mår. Konkreta åtgärder som start av rehabiliteringsprojekt har vidtagits inom vissa områden och har redan gett visad effekt på sjukfrånvaron.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska förbättras	76	73			
Kommentar Måltalet uppnås inte på helår. Hela socialförvaltningen har haft en ansträngd arbetssituation under Covid-19 och arbetsmiljön har därför blivit påverkad.					
Sjuktalen ska minska	10,1%	9,5%	10,2%	5,1%	
Kommentar Måltalet bedöms uppnås på helår. Trots att socialförvaltningen under hela 2020 hanterat Covid-19 så har utfallet sjunkit sen 2019 och vi har passerat vårt måltal					
Personalomsättningen ska minska	13,2%	15,3%			
Måltalet uppnås inte på helår. Fram till november var det 99 stycken som slutade på förvaltningen. Av dessa så har 19 medarbetare gått i pension och en medarbetare är avliden. Det är 2,1% högre än 2019 och bedömningen är att Covid-19 har gjort så att fler har slutat under året					

Årets viktigaste händelser

- Årets viktigaste händelse är pandemin Covid-19, som har präglat socialförvaltningens arbete helt och hållet under 2020. Det gäller allt från skyddsutrustning, smitta hos brukare och personal samt vikarieanskaffning.
- En ny socialchef har anställts.
- Socialförvaltningen initierade under januari 2020 ett arbete med införande av digital signering för ordförandebeslut. Införandet av digital signering har inneburit att arbetsprocessen för att snabbt och säkert kunna skicka och ta emot meddelanden har effektiviserats. Införandet har därutöver minskat administration, ledtider i arbetsprocessen och andelen resor för ledamöter.

- Även inom vård och omsorg har digital signering införts för behandlingar och ordinationer från legitimerad personal till vård- och omsorgspersonal.
- Arbetsmiljöförbättringar på våra särskilda boenden, genom att spol- och diskdesinfektorer har installerats, vilket ger bättre hygien och mindre smittspridning.
- Planering av LSS-boenden, för att möta brukarbehovet.
- Ett projekt har pågått för att få mer kunskap om Ofrivillig ensamhet.
- En ny enhet har startats upp: Ett självständigt liv och boende
- Påbörjade ett stort arbete med att få en budget i balans på hela förvaltningen
- Socialförvaltningen har sett över processer inom biståndshandläggning
- Närvårdsarbetet har pågått under 2020 men har varit kraftigt påverkat av pandemin, då närvårdsarbetet lägger stor fokus på att förbättra det verksamhetsnära arbetet. De uppdrag som gått till arbetsgrupper och projekt och inte kunnat genomföras under 2020 kommer flyttas över till verksamhetsåret 2021

Ekonomiskt utfall

Socialnämndens budgetram för 2020 uppgår till 507,2 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års budget på 487,3 mnkr och utfall på 496,6 mnkr. Socialnämnden redovisar nettokostnader på 506,3 mnkr och ett överskott på 0,8 mnkr.

Förvaltningsövergripande verksamhet

De förvaltningsövergripande verksamheterna

redovisar ett överskott på 16,9 mnkr. Överskottet kommer till stor del från en tillfällig tilläggsbudget på 12,5 mnkr samt mer utbetalt statsbidrag jämfört med budgeterat.

Vård och omsorg

Verksamheten redovisar ett underskott på 19,1 mnkr där de större avvikelserna mot budget fördelas enligt nedan:

Myndighet

- Hemtjänst, beställare -12,2 mnkr
- Daglig verksamhet LSS -2,6 mnkr
- Externa boendeplaceringar LSS, +2,7 mnkr

Antalet beviljade och utförda timmar inom hemtjänsten har ökat med drygt 19 % jämfört med 2019. Totalt utfördes 164 843 timmar vilket kan jämföras med 138 024 timmar 2019.

Daglig verksamhet LSS visar ett underskott på 2,6 mnkr. Detta förklaras till stor del av att kostnader på 1,8 mnkr för turbundna resor har tagits på verksamheten och att detta tidigare legat på färdtjänst.

Kostnaderna för externa boendeplaceringar LSS ligger kvar på samma nivå som 2019 men här budgeterades för en ökning av antalet placeringar som uteblev och verksamheten visar ett överskott på 2,7 mnkr

Produktion

- Hemtjänst, egen regi -11,1 mnkr
- Personlig assistans, egen regi -1,4 mnkr

Inom särskilt boende äldre redovisas ett förbättrat resultat jämfört med 2019. Två enheter

redovisar överskott, två enheter underskott och en enhet är i balans. De totala kostnaderna för de särskilda boendena uppgick 2020 till 112,8 mnkr vilket kan jämföras med budgeten på 111,9 mnkr.

Hemtjänsten i egen regi finansieras genom ett fast timpris för utförd tid hos brukaren. Verksamheten har under året ökat debiteringsgraden (hur mycket av sin arbetstid som är hos brukaren) och på så vis förbättrat resultatet. Den genomsnittliga debiteringsgraden för 2020 var 59,9% vilket kan jämföras med 57,2 % för 2019 och nämndens mål på 65%. Verksamheten har fortsatt ett stort underskott (-11,1) och man behöver fortsätta arbeta med förbättrad planering och mer sammanhållna insatser.

Personlig assistans i egen regi är på samma sätt som hemtjänsten intäktsfinansierad. Verksamheten har under åren tappat ett antal större ärenden och därmed och en stor del av finansieringen och har inte klarat av att anpassa bemanningen i samma omfattning.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten redovisar ett överskott på 4,0 mnkr där de större avvikelserna fördelas enligt nedan:

- Övergripande IFO, +2,3 mnkr
- Myndighetsutövning BoU, +2,5 mnkr
- Försörjningsstöd, +1,0 mnkr
- Socialpsykiatri, +1,4 mnkr
- Familjehem, -1,3 mnkr

- Kontaktstöd BoU, -2,3 mnkr
- Ensamkommande, -1,5 mnkr

Inom individ och familjeomsorgen (IFO) har man fortsatt arbetet från 2019 med genomgång av externa placeringar i syfte att hitta bättre och mer kostnadseffektiva insatser. Avtal för familjehemsplaceringar har omförhandlats för att sätta press på leverantörerna att sänka kostnaderna vid placeringar.

Under året har man också startat igång en ny verksamhet "Ett självständigt liv och boende" med syfte att ta hem externa placeringar och stödja individen på hemmaplan. Effekten förväntas komma under 2021.

Under flera år har IFO och barn och unga varit beroende av hyrbemanning av socionomer för att klara handläggningen. I början av 2020 var antalet nere på två konsulter och under året har man klarat av att avsluta ytterligare en konsult. Det minskade beroendet av konsulter tillsammans med ett statsbidrag för ökad bemanning har lett till att handläggningen inom BoU visar ett överskott om 2,5 mnkr.

Effekterna av Covid-19

Den ekonomiska effekten för förvaltningen under året kopplat till Covid-19 är ökad kostnad för sjuklön (kompenseras av staten), initialt en ökning av övertid och timvikarier och kraftigt ökade kostnader för skyddsmaterial (totalt 11,2 mnkr). Totala merkostnader (utöver sjuklöner) uppgick till 15,5 mnkr för helåret, och staten genom det särskilda statsbidraget har kompenserat för cirka 12 mnkr.

KOMMUNENS VERKSAMHET – SOCIALNÄMNDEN | 85

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUGET 2020	AVVI- KELSE
Intäkter	191,0	214,7	177,8	36,9
Kostnader	-687,6	-721,3	-684,9	-36,4
varav personalkostn	-377,1	-407,5	-387,1	-20,4
varav lokalkostn	-60,1	-60,2	-61,1	0,9
Nettokostnader	-496,6	-506,7	-507,2	0,5
Årsbudget	-487,3	-507,2	-507,2	0,0
Årets resultat	-9,2	0,5	0,0	0,5

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2020	UTFALL 2020	AV- VIKELSE
Nämnd	-1,2	-1,0	0,2
Gem. Socialkont + flykting	-46,6	-26,4	20,2
Vård o omsorg enl SOL o LSS	-402,6	-422,4	-19,8
Individ o famoms	-56,8	-56,9	-0,1
Årets resultat	-507,2	-506,7	0,5
Nettoinvesteringar	3,5	2,0	1,5

Bygg- och miljönämnden

För Bygg- och miljönämnden i Östhammars kommun är den långsiktigt hållbara tillväxten i fokus. Detta genomförs genom att handlägga ärenden inom plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen, miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Verksamheten är till för invånare, företag, föreningar och fastighetsägare i kommunen samt besökare. Idag och i framtiden.

Nämndens arbete utgår från lagstiftningen som ram och förutsättning, med målsättningen att det alltid ska märkas för vem vi är till. Vi kallar detta för det dubbla perspektivet och vi uppfattar att vårt uppdrag är avgörande för både kommunens attraktivitet och tillväxt. För nuvarande och kommande generationer.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Bygg- och Miljönämnden ska skapa förutsättningar för hållbar samhällsutveckling i Östhammars kommun - ekonomiskt, socialt och miljömässig	
En hållbar kommun	Bygg- och Miljönämnden ska skapa förutsättningar för hållbar samhällsutveckling i Östhammars kommun - ekonomiskt, socialt och miljömässigt	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

Nämndmål:

Bygg- och Miljönämnden ska skapa förutsättningar för hållbar samhällsutveckling i Östhammars kommun - ekonomiskt, socialt och miljömässigt

Nämnden vill med detta samtidigt markera att hållbarhetsperspektivet ska bidra till attraktivitet och tillväxt. Och tvärtom.

Tidigare har det kunnat höras ett motsatsförhållande mellan de båda perspektiven. Genom att markera att de båda perspektiven ska bidra till varandras positiva utveckling, sätts samtidigt tonen för hur förvaltningen ska arbeta och för hur kommunen vill uppfattas.

Bygg- och miljönämndens målformulering utgår från en hållbar samhällsutveckling och vi har därför valt att styra målet parallellt mot två av kommunens strategiska inriktningsområden. Dels "En attraktiv och växande kommun" men även "En hållbar kommun".

Måluppfyllelsen för verksamheten måste ses i ljuset av Covid19-pandemin. Nämndens verksamhet anpassades under slutet av första kvartalet till det nya läget och de tillkommande uppdragen, enligt smittskyddslagen.

Ökad effektivitet och en bättre verksamhetskontroll föranleder en översyn av målbilden för de kommande två åren. Vi kan t.ex. nu hålla en högre takt med vår tillsyn av enskilda avlopp. Vi har också numera en kvantitativt hygglig planberedskap. I dessa delar är måluppfyllnaden god – och vi behöver anpassa oss *till* en hö-

gre målsättning med tillägg även för kvalitativa målformuleringar (NKI på enskilda avlopp t.ex. respektive påbörjade bostäder eller liknande).

Bygglovsprocessen har blivit än mer effektiv under 2020, samtidigt som antalet ärenden ökat. Detta har möjliggjorts med bibehållen personalresurs och ett fortsatt högt NKI. De delar som närmast behöver utvecklas för ökad effektivitet

och kundnöjdhet handlar digitalisering och e-förvaltning.

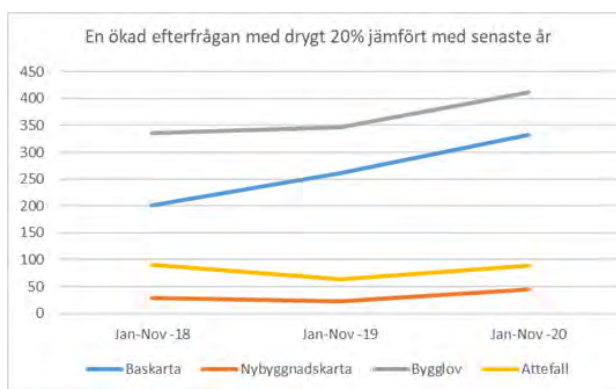
NKI är inte färdigsammanställt för verksamhetsåret 2020. Men det förefaller såhär långt som vi gjort tydlig steg i rätt riktning – låt vara från en låg nivå föregående år. Men det är långt ifrån en utveckling som vi är nöjda med – förutsättningarna att ta ytterligare kliv finns.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal inventerade avlopp per år.	350	359			
Kommentar Inventeringen har fungerat bra även under corona. Med ny personal då vi haft personal hemma med barn så har vi ändå klarat vårens och höstens inventering med gott resultat.					
Livsmedelstillsyn	100%	50%			
Kommentar Det saknas 115 livsmedelsinspektioner, däremot har det utförts över 200 corona-inspektioner.					
Miljötillsyn	100%	75%			
Kommentar Brist på personal och mycket specialärenden. Corona har hindrat den planerade hälsoskyddstillsynen.					
Planberedskap bostäder (antal bostäder)	300	900			
Kommentar Vi räknar med att antalet byggklara tomter i alla orter i kommunen uppgår till drygt 900 stycken.					
Planberedskap kommersiella ändamål (antal orter)	2	5			
Kommentar Det finns planberedskap för kommersiella ändamål på alla fem orter. Däremot har vi ingen möjlighet att släppa dessa med anledning av VA-situationen.					
NKI för bygglovsärenden	75	74			
Kommentar Det senaste resultatet visar att företagskunderna är avsevärt mer nöjda med sin kontakt med kommunen jämfört med 2018 och 2019. Det är ännu för tidigt att med säkerhet säga vad som skapat denna förbättrade upplevelse – men vår förhoppning är att det hänger ihop med vårt arbete kring tillgänglighet, effektivitet och information.					

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
NKI för miljö- och hälsoskyddsärenden	70	68			
Kommentar En stor förflyttning till det bättre har gjorts inom myndighetsområdet miljötillsyn. Det senaste resultatet visar att företagskunderna är avsevärt mer nöjda med sin kontakt med kommunen jämfört med 2018 och 2019. Det är ännu för tidigt att med säkerhet säga vad som skapat denna förbättrade upplevelse – men vår förhoppning är att det hänger ihop med vårt arbete kring tillgänglighet, effektivitet och information.					
NKI för serveringstillståndsärenden					
Kommentar Vi saknar värden (hittills) för myndighetsområdet Serveringstillstånd. Detta hänger ihop med att vi – under 2020 flyttat resurser från alkoholtillsynen till den nytillkomna trängseltillsynen enligt smittskyddslagen, som kom under våren.					
NKI för ärenden enligt livsmedelstillsyn	75	72			
Kommentar Senaste årens utfall har varit 77 (2019) och 71 (2018).					
En effektiv detaljplaneprocess (antal månader)	24	23			
Kommentar Sett ur ett historiskt perspektiv ska nämnas detaljplaner generellt har tagit ganska långt tid från planuppdrag till antagande. Dels beror detta på personalomsättning och ny oerfaren personal. Som mål vill vi på planenheten uppnå att detaljplaner inte ska behöva ta längre tid än 24 månader från planuppdrag till antagen detaljplan. I dagsläget är detta inget mål som kan uppnås inom alla planuppdrag eftersom att många detaljplaner är sådana att de ligger startade sedan långt tid tillbaka. Vi ser dock i detaljplaner som vi idag påbörjar att det vi ofta hamnar inom spannet på 24 månader – vilket är en klar förbättring mot tidigare år.					
En effektiv bygglovsprocess (antal veckor)	15	6			
Kommentar Medel är 6 veckor för alla bygglov. Det är 17 stycken som hamnat över 15 veckor, av anledningar som vi inte riktigt kan påverka, som till exempel väntar på tillstånd från Länsstyrelsen.					

Årets viktigaste händelser

Antalet förhandsbesked och bygganmälningar/bygglovsansökningar har ökat i pandemins fotspår. Det har skapat ett tryck på verksamheten som vi inte kunde räkna med vid ingången av året.

Samtidigt har vårt arbetssätt förändrats på så vis att fler medarbetare arbetar på distans. I det korta perspektivet har en ökad grad av distansarbete inneburit en ökad effektivitet i vår handläggning.

Det måste också kommenteras att det som varit ett problemområde under många år för myndigheten – inte på samma sätt varit det under 2020. Personalomsättningen.

Vi har gått från en personalomsättning på årligen drygt 20 % till en nivå under 5 %. Detta har sannolikt också bidragit till den högre effektiviteten.

Personalens arbetsmiljö är ett område som prioriterats i det interna kvalitetsarbetet sedan omorganisationen 2019. Sedan dess har också personalens uppfattning av arbetsmiljön inom ett antal strategiskt viktiga områden regelbundet mätts. Resultaten av dessa mätningar visa att arbetsmiljön överlag upplevts som god – samtidigt som de senaste två mätningarna 2020 ger en signal om att upplevelsen är på väg i en oönskad riktning. Flera vittnar om svårigheter att återhämta sig och en allt tyngre arbetsbelastning. Orsakerna till utvecklingen kan vara flera (pandemin, den förestående omorganisationen, en faktiskt ökad belastning på individnivå). Ett antal insatser har nu satts in på enhetsnivå för att vända på utvecklingen igen.

Ekonomiskt utfall

Bygg- och Miljönämnden redovisar ett överskott på 0,4 mnkr.

Volymökningen inom bygglov har gett högre intäkter än planerat. Då denna ökning har hantlerats inom befintlig personalorganisation har de högre intäkterna därför genererat ett överskott.

Covid-19 pandemin har gjort att utbildningar med tillhörande kringkostnader har legat på en låg nivå och bidragit till det ekonomiska överskottet. Sett ur ett längre perspektiv medför detta dock en risk för att en utbildningsskuld byggs upp, med potentiella negativa ekonomiska effekter de kommande åren.

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUGET 2020	AVVI- KELSE
Intäkter	13,17	15,2	14,9	0,4
Kostnader	-23,29	-22,2	-22,2	0,0
varav personalkostn	-18,57	-17,9	-18,1	0,2
varav lokalkostn	-0,61	-0,7	-0,6	-0,1
Nettokostnader	-10,13	-7,0	-7,4	0,4
Budget	-6,79	-7,4	-7,4	0,0
Årets resultat	-3,3	0,4	0,0	0,4

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2020	UTFALL 2020	AV- VIKELSE
Nämnd	-1,1	-1,1	0,0
Kartverksamhet	-0,7	-0,9	-0,2
Bygglovsverksamhet	-0,6	0,2	0,7
Planeringsverksamhet	-1,0	-1,3	-0,4
Miljö- o hälsoskydd	-4,1	-3,8	0,3
Årets resultat	-7,4	-7,0	0,4
Nettoinvesteringar	1,7	0,0	1,7

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ska verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare. I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige anger ansvarar kultur- och fritidsnämnden för följande:

- Ungas mötesplatser
- Stöd till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom nämndens område
- Verksamhet i idrotts-, fritids-, kulturanläggningar
- Verka för att tillgodose behovet av anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet
- Aktivt friluftsliv
- Stipendier och utmärkelser inom nämndens område
- Biblioteksverksamhet
- Evenemang och samordning av dessa
- Kultur i vård och omsorg
- Offentlig konst
- Kulturarvsfrågor som inte åligger annan nämnd
- Hälsöfrämjande och förebyggande arbete inom folkhälsa
- Regional och statlig samverkan inom kultur- och fritidsområdet
- Finskt förvaltningsområde

Nämndens prioriterade målgrupper är barn och unga i åldrarna 7-20 år, funktionshindrade samt gruppen medborgare i åldern 70 och äldre.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Att erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsliv	
En hållbar kommun	Att erbjuda en hälsofrämjande, inkluderande och tillgänglig kultur- och fritidsverksamhet	
En lärande kommun	Att erbjuda och främja arenor för bildning och lärande samt upplevelser som vidgar vyer, inspirerar och ger nya perspektiv	
	Skapa en lärande inre organisation genom samarbeten och omvärldsspaning	
En öppen kommun	Att erbjuda en kultur- och fritidsverksamhet som präglas av delaktighet och uppmuntrar till engagemang	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

Nämndmål:

Att erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsliv
Beskrivning. Mäts enligt NMI Fritid

Målet att nå index 56 NMI Fritid är uppnått och innebär en höjning med två punkter från 54.

De som har bott kortare tid, 2 år eller kortare har en mer positiv bild till fritidsutbudet. Här landar index på 61. De som varit bosatta längre har en mindre positiv bild av samma utbud. Under pandemin har anläggningar hållits stängda vilket hade kunnat påverka betydligt mer. Nöjdheten med öppettiderna är låg och frågan "Öppettider vid kommunens idrotts- och

motionsanläggningar" får lägre betyg, främst av kvinnorna en försämring.

Ungdomarna ger en mer pessimistisk bild av fritidsmöjligheterna, samtidigt som de är mer positiva till det kommersiella utbudet.

Att nämndens mål ändå nås måste ses som en styrka. Dialog med föreningar samt en positiv inställning till föreningsinitiativ är framgångsfaktorer som även framgent kommer att vara nämndens fokus.

Risk finns framåt att siffrorna påverkas negativt av eventuell åtstramning av anläggningsutbudet. För att dämpa detta kräves kontinuerlig dialog och kommunikation med civilsamhället

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
(NMI Kultur)	58%	54%	55%	53%	

Kommentar

NMI Kultur har sjunkit med fyra punkter. Detta följer kurvan på riksnivå där minskningen varit sex punkter. 2018 låg siffran för Östhammars Kommun på 56 och riket på 62. I år ligger vi på 54 och riket 60.

Då i princip all ordinarie kulturverksamhet har fått skjutas på framtiden har utbudet omformats och det utbud som givits har varit främst digitalt och utomhus.

Utställnings och konstverksamhet har sjunkit hos kvinnorna, men biblioteksverksamheten är oförändrad. Detta är en väntad utveckling då just konserter, teater och konstutställningar pga pandemin fått ställas in eller skjutas på framtiden.

Männen ligger på samma nivå i NMI som förr året. Det som sticker ut är att biblioteksindex har ökat markant hos männen. Likaså konsert- och teaterverksamheten som också ökat, från 4,6 - 4,9. Männen har alltså under det gångna året upptäckt teater, konserter och bibliotek vilket kan tyckas överraskande då pågående pandemi gjort att det mesta av utbudet fått skjutas på framtiden. Kanske kan nämndens arbete med att ställa om till alternativa erbjudanden ha appellerat mer till män än till kvinnor. Ålderskategorin 18-29 år är minst nöjda med fritidsutbudet i kommunen. Den ålderskategorin vänder utbudet sig sällan till. Gruppen är intressant ur kompetensförsörjnings-perspektiv och en grupp vi vill ska flytta till kommunen.

Målet att öka NMI Kultur har inte uppnåtts vilket var väntat. En fortsatt omställning för att nå fler potentiella kulturkonsumenter fordras.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
(NRI-index Fritid) NRI Regionindex	56%	56%	57%	54%	
Kommentar Målet att nå index 56 är uppnått och innebär en höjning med två punkter från 54. De som har bott kortare tid, 2 år eller kortare har en mer positiv bild till fritidsutbudet. Här landar index på 61. De som varit bosatta längre har en mindre positiv bild av samma utbud. Under pandemin har anläggningar hållits stängda vilket hade kunnat påverka betydligt mer. Nöjdheten med öppettiderna är låg och frågan "Öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar" får lägre betyg, främst av kvinnorna en försämring. Ungdomarna ger en mer pessimistisk bild av fritidsmöjligheterna, samtidigt som de är mer positiva till det kommersiella utbudet. Att nämndens mål ändå nås måste ses som en styrka. Dialog med föreningar samt en positiv inställning till föreningsinitiativ är framgångsfaktorer som även framgent kommer att vara nämndens fokus. Risk finns framåt att siffrorna påverkas negativt av eventuell åtstramning av anläggningsutbudet. För att dämpa detta kräves kontinuerlig dialog och kommunikation med civilsamhället.					
Antal besökare på kommunens ungdomsgårdar Kommentar För ungdomsgårdarna har pandemin inneburit att verksamheten fått hållas ute maj-augusti och december. Under september-november har verksamhet bedrivits inomhus med begränsat antal besökare. Gimo ungdomsgård har ingen verksamhet pga brist på lokal samt sviktande besöksantal. Dessa omständigheter har gjort att antalet besökare minskat i antal under 2020.					
Antal besökare på samtliga bibliotek	5 487				
Kommentar Under maj månad var öppettiderna begränsade på vissa bibliotek på grund av sjukskrivningar vilket troligen bidrog till färre besök. Juni månad sjönk besöksantalet i Alunda och Österbybruk, de bibliotek som är kombinerade folk- och skolbibliotek. Troligtvis påverkas statistiken av skolelevernas sommarlov. Biblioteken i Gimo, Öregrund och Östhammar har en viss uppgång denna månad istället, sannolikt pga sommargäster. Juli - nu ökar besöken lite i Alunda, mycket i Öregrund, lite i Gimo, men minskar både i Österbybruk och Östhammar. I augusti ser vi en ökning om ca 1000 besök från föregående månad. Skolstarten påverkar siffrorna i Alunda och Österbybruk positivt. Även Östhammar och Gimo ökat något medan Öregrund minskar, sannolikt pga att sommargästerna lämnar orten. September - 13 928 besökare varav en ökning till 9 729 på Storbrunn. 70% av besökarna har alltså besökt Storbrunn. I oktober sjunker siffror igen. Strängare restriktioner så flera föreläsningar och kulturveckans program/lovveckan ställdes in. Bion visade film och några enstaka småbarnsaktiviteter med få besökare ägde rum.					

Nämndmål: Att erbjuda en hälsofrämjande, inkluderande och tillgänglig kultur- och fritidsverksamhet

År 2020 var målsättningen kring denna fråga hög. Tyvärr har pandemin omöjliggjort lejonparten av det planerade programinnehållet. Mycket av det som planerats har skjutits på framtiden eller ställts in. En del av de framtagna erbjudandena kunde omvandlas till digitala evenemang eller genomföras utomhus.

Planerade dialogturnéer fick ställas om till digitala dito. Vi hade även planerat för fysiska möten på sim- och sporthallar där kunderna skulle få möjlighet att svara på undersökning via ipad, men på grund av pandemin kunde vi endast använda oss av den digitala versionen.

Kultur i vården och kultur i skolan har fått ställa in majoriteten av verksamheten 2020.

Mobila ungdomsgården har i år inte dragit så många besökare som tidigare. Målsättningen är att möta ungdomar där de är och erbjuda dem aktivitet. Dessvärre blev förra sommarens succé inte en upprepning i år

Under våren har det startat en samverkansgrupp för ett tryggt samhälle och en trygg miljö i skolan och ett förvaltningsövergripande projekt kring barnkonventionen har genomförts.

Genom att hitta nya kanaler att nå kommunens invånare har möjligen nya grupper nåts. Fler nyttjar idag våra uteerbjudanden vilket är en glädjande utveckling.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Medellivslängd	83				

Kommentar

Nämndmål: Att erbjuda en kultur- och fritidsverksamhet som präglas av delaktighet och uppmuntrar till engagemang.

Delaktigheten har påverkats av att dialogturnéer, mötesforum och föreningsbesök har ställts in av smittskäl. Dialoger har förts över till digitala medier vilket är bra för många men som också sannolikt har gjort att andra grupper i hög grad saknar delaktighet.

App-systemet för unga skulle ha implementerats under hösten men pga förhandling med google drog detta ut på tiden och kommer istället att sjösättas under första kvartalet 2021. Direktkontakt med ungdomarna kommer att skapa mer delaktighet och ett enklare sätt att påverka. För att stötta gruppen ungdomar

har ungdomsgårdarnas personal mött ungdomarna utomhus och även funnits per telefon. Under året har även ungdomarnas förslag från samhällsveckan hanterats i nämnd och sänts digitalt.

LUPP-undersökning har genomförts med 81% deltagande. Analys kommer under första kvartalet 2021.

Under året har en arbetsgrupp kring barnkonventionens upphöjande till lag tagit fram ett förslag på policy samt riktlinjer för Östhammars kommuns arbete och beslut som påverkar barn.

Broschyren Uppleva & Göra gavs ut höst och vår för att nå fler med det utbud kommunen har

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Andel unga som svarat på LUPPen	90%	81%	52%	47%	

2017 var svarsfrekvensen 80% och svarsfrekvensen för 2020 kom upp i 81%. Målsättningen var 90% och planen var att besöka alla berörda klasser och ge direktinformation. Pandemiläget gjorde informationsinsatser svåra att genomföra och MUCF (Myndigheten för Ungdoms- och civilsamhällesfrågor) som tillhandahåller enkäten är nöjda med resultatet.

Bruksgymnasiet var den skola med lägst svarsandel och en extra insats och samarbete kommer genomföras inför LUPP 2023. Orsaken att just gymnasiets frekvens blev så låg kan bero på att eleverna under perioden hade hemarbete.

Nämndmål: Att erbjuda och främja arenor för bildning och lärande samt upplevelser som vidgar vyer, inspirerar och ger nya perspektiv

Uppdraget att främja arenor fick under året 2020 mycket förändrade förutsättningar. Alla våra fysiska lokaler har påverkats av stängningar, helt eller delvis, alla föreläsningar och evenemang som planerats inom området hälsa har fått ställas in eller skjutas upp. Några arrangemang har kunnat omvandlas till digitala dito, men många föreläsare är inte bekväma med detta.

Pandemins tillslag har dock skapat en hel del

nytänk som sannolikt kommer att vara positiva inslag även i en mer normal tid. Kommunen har goda förutsättningar att erbjuda upplevelser som vidgar vyer, inspirerar och ger nya perspektiv. Under året har betydligt fler upptäckt vad som finns att uppleva på hemmaplan. Vandringsleder, badplatser, utegym osv har haft fler besökare än vanligt och detta är en bra trend som sannolikt är här för att stanna. Nämnden kommer därför fortsättningsvis att utveckla kommunikationen ytterligare för att få fler att upptäcka de erbjudanden och de upplevelser som finns och som på alla sätt stärker folkhälsan.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal evenemang där hälsa, samhällsfrågor eller vetenskap är tema	5	3	30	15	

Kommentar

Detta nämndmål måste ses som pausat för 2020 då pandemin gjort det omöjligt att genomföra samlingar av människor. De aktiviteter som planerats finns presenterade i tabellen nedan. Målsättningen med fem aktiviteter blev tre. Av deltagarna var 30 kvinnor och 15 män.

Antal utlån av barn- och ungdomslitteratur	1 714
--	-------

Kommentar

Detta är endast utlån av barn- och ungdomsböcker på de två kombinerade folk- och skolbiblioteken samt de tre folkbiblioteken. Minskningen tydlig under sommarmånaderna, från skolavslutningen i början av juni till skolstarten i början av Augusti.

Nämndmål: Skapa en lärande inre organisation genom samarbeten och omvärldsspaning

Den inre organisationen har under 2020 påverkats mycket av pandemiläget. Detta har inte enbart varit negativt. Den digitala utvecklingen och kompetensen i organisationen har tagit stora steg framåt vilket har varit en förutsättning för att kunna bedriva verksamhet inom nämndens område. Då alla medarbetare som kunnat har arbetat hemifrån har nya mötesformer och strukturer skapats. Dessa har i sin tur lett till nya och kreativa sätt att möta allmänheten. Omvärldsspaningen har blivit en mer naturlig del i alla medarbetares vardag då nya idéer ständigt är intressanta för att kunna utveckla verksamheten i en verklighet som inte påminner om tidigare års.

Samarbeten mellan områden har fungerat men har påverkats av hemarbetet. I en situation där medarbetare möts fysiskt blir det enklare att upprätta nya samarbeten och starta nya kontaktvägar. Hemarbetet hämmar detta i viss mån.

Årets viktigaste händelser

All verksamhet inom nämndens område som syftar till att skapa en meningsfull fritid för kommunens invånare, har drabbats hårt av pandemin. Förutsättningarna har ändrats ofta och det har gjort att planering och genomförande påverkats. Lovaktiviteter, kulturvecka, dialoger har fått ställas in vilket skapat frustration både i organisationen och externt. Medarbetarnas tid har i högre grad fått gå till informationsflöde och hantering av kundkontakter.

Kompetensutvecklingen inom det digitala om-

rådet har utvecklats starkt och organisationens omvärldsbevakning har blivit mer aktiv. Hemarbete för alla som kunnat har varit en regel vilket också blivit motorn i kompetensutvecklingen inom digital samverkan.

All planering från årets början har kastats om. Majoriteten av det som planerats under året har inte kunnat genomföras. En del av det som ställts in kan möjligen genomföras senare.

Föreningarnas situation har varit ansträngd pga pandemin och nämnden fick extra budgetmedel till föreningsstöd under våren. Dessa betalades ut vid två tillfällen för att stötta de verksamheter som har det svårt.

En grupp sammansatt av presidierna från KS och KoF samt berörda tjänstemän har under året arbetat med en genomlysning av anläggningsutbudet i kommunen. Målsättningen är att skapa en hållbarhet i fastighetsbeståndet över tid.

Ekonomiskt utfall

Under årets prognosarbete fanns en oro kring KFNs möjlighet att hålla budget. På grund av pandemin har intäkter för uthyrningar, träningskortsförsäljning etc helt uteblivit. Nämndens budget täcker i vanliga fall lokalhyror och personalkostnader - övrigt bekostas av intäkter.

Uteblivna intäkter har medfört neddragning av annan verksamhet och genom detta har budgeten hållits. En del uppvärmningskostnader av hallar har belastat resultatet dubbelt både genom internfakturerings samt att de ska vara inräknade i internhyran. Detta har ihop med minskade intäkter bidragit till att verksamhet fritidsanläggningar visar underskott.

RESULTATRÄKNING MNKR	2019	2020	BUGET 2020	AVVI- KELSE
Intäkter	14,9	14,1	14,2	-0,1
Kostnader	-50,9	-53,9	-54,1	0,3
varav personalkostn	-17,5	-17,8	-18,4	0,6
varav lokalkostn	-14,6	-19,8	-19,9	0,1
Nettokostnader	-36,0	-39,8	-40,0	0,2
Budget	-39,8	-40,0	-40,0	0,0
Årets resultat	3,8	0,2	0,0	0,2

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2020	UTFALL 2020	AV- VIKELSE
Nämnd	-0,5	-0,5	0,0
Turismanläggningar	-0,1	-0,2	0,0
Folkhälsa	-0,3	-0,3	0,0
Allmän kultur- o fri- tidsverks	-12,3	-12,0	0,3
Bibliotek	-12,7	-12,1	0,6
Idrotts-och fritidsanlägg- ningar	-11,5	-12,4	-1,0
Ungas mötesplatser	-2,5	-2,2	0,2
Årets resultat	-40,0	-39,8	0,2
Nettoinvesteringar	3,2	0,7	2,5

Resultaträkning

MNKR		KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	BUDGET 2020	AVVIKELSE 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Verksamhetens intäkter	Not 1	315,6	337,2	318,5	18,7	552,5	556,5
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 514,9	-1 558,5	-1 545,8	-12,6	-1 686,4	-1 688,9
Avskrivningar	Not 3	-63,8	-80,2	-63,4	-16,8	-103,6	-122,6
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 263,0	-1 301,4	-1 290,7	-10,7	-1 237,5	-1 255,1
Skatteintäkter	Not 4	1 068,6	1 066,9	1 085,5	-18,6	1 068,6	1 066,9
Generella statsbidrag o utjämning	Not 5	203,0	266,2	233,6	32,5	203,0	266,2
VERKSAMHETENS RESULTAT		8,6	31,7	28,4	3,3	34,1	78,1
Finansiella intäkter	Not 6	4,1	2,8	1,5	1,3	2,6	2,9
Finansiella kostnader	Not 7	-1,5	-1,9	-8,5	6,6	-8,4	-9,3
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		11,2	32,6	21,4	11,2	28,3	71,7
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT		11,2	32,6	21,4	11,2	28,3	71,7

Balansräkning

MNKR		KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	not 9	15,4	8,6	15,4	8,6
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 10	1 113,3	1 170,5	2 176,9	2 315,3
Maskiner o inventarier	not 11	67,5	70,3	85,7	88,2
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar		1 180,8	1 240,8	2 262,6	2 403,5
Finansiella anläggningstillgångar	not 12	73,6	81,4	14,5	23,35
Summa anläggningstillgångar		1 269,8	1 330,8	2 292,5	2 435,4
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd/exploatering	not 13	0,8	1,0	0,8	1,0
Fordringar	not 14	165,9	96,5	199,2	123,5
Kassa och bank	not 15	62,3	188,4	62,3	210,9
Summa omsättningstillgångar		229,0	285,9	262,3	335,4
Summa tillgångar		1 498,9	1 616,7	2 554,8	2 770,8

102| **BALANSRÄKNING**

MNKR		KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	not 16				
Övrigt eget kapital		713,5	724,7	900,5	928,8
korr pga fel UB 2019 Östhammarshem					2,3
Resultatutjämningsreserv		22,3	22,3	22,3	22,3
Årets resultat		11,2	32,6	28,3	71,7
Summa eget kapital		747,0	779,6	951,1	1 025,1
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	not 17	29,1	26,4	29,1	26,4
Uppskjuten skatt		-	-	35,4	39,1
Övriga avsättningar		15,5	15,9	16,6	16,0
Summa avsättningar		44,7	42,3	81,1	81,5
SKULDER					
Långfristiga skulder	not 18	434,9	482,8	1 035,9	1 245,1
Kortfristiga skulder	not 19	272,2	312,0	486,6	419,1
Summa skulder		707,2	794,8	1 522,5	1 664,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 498,9	1 616,7	2 554,7	2 770,8
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	Not 21	467,1	456,8		
Övriga ansvarförbindelser					
Ställda panter					
Borgen och andra åtaganden mot kommunens företag	Not 20	713,4	808,8		
Kommunal borgen för egna hem och övrigt		5,0	5,0		
Leasing	Not 22		59,3		
Externa hyresavtal	Not 22		371,2		

Kassaflödesanalys

MNKR		KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
DEN LÖPANDEVERKSAMHETEN					
Årets resultat		11,2	32,6	28,3	71,7
Ökning (+) /minskning (-) av avsättningar	Not 17	1,2	-2,3	5,2	-2,7
Justering för av- och nedskrivningar	Not 3	63,8	80,2	103,6	104,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		76,2	110,4	137,1	173,4
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	Not 14	-26,0	69,4	-39,9	75,7
Ökning (-)/minskning (+) förråd mm	Not 13	0,1	-0,2	0,1	-0,2
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	Not 19	1,0	39,7	-3,9	-67,6
SUMMA DEN LÖPANDEVERKSAMHETEN		51,3	219,4	93,4	181,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	Not 9	-2,9	0,0	-2,9	1,3
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	Not 10,11	-119,9	-132,2	-167,0	-258,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 12	0,0	0,0	1,4	33,7
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	Not 10,11	0,0	-13,5	0,0	-13,5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 12	0,0	4,6	0,0	-4,6
SUMMA INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-122,8	-141,2	-168,5	-241,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning (+)/minskning (-) av långfristiga skulder	Not 18	-1,3	47,9	-20,1	209,1
SUMMA FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-1,3	47,9	-20,1	209,1
ÅRETS KASSAFLÖDE		-72,8	126,0	-95,7	148,7
Likvida medel vid årets början	Not 15	135,1	62,3	157,5*	62,3
Likvida medel vid periodens slut		62,3	188,4	62,3	211,0

*Av dessa är likvida medel som tillhör Östammar vatten AB placerade hos koncernkonto för Gävle kommun.

Noter

Redovisningsprinciper

Östhammars kommuns årsredovisning är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning (lag 2018:597) samt de rekommendationer som är utfärdade av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Avvikelser från rekommendationerna och förtydliganden av deras tillämpning redogörs för nedan.

Redovisning och värderingsprinciper

Kommunen väljer att redovisa statsbidrag som ska återbetalas som en minskning av intäkter istället för en kostnad. Detta avviker från 4 kap §4 om förbud att nettoredovisa intäkter.

Fordringar och skulder som varierar mellan olika år redovisas i vissa fall som negativa fordringar/ positiva skulder för att förenkla jämförelser mellan år. Exempel koncernbolags banktillgödohavanden.

Kommunkoncernen består av följande företag

Östhammarshem. Är en stiftelse men kommunen har ett avgörande inflytande såsom borgensman.

Östhammar vatten 100 % ägarandel

Hargshamn 89 % ägarandel

Östhammars vård och omsorg AB och Östhammars industrifastigheter är avvecklade under 2020. Östhammars kommun har mindre ägarandelar i ytterligare ett antal bolag.

Anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minskat med planenliga avskrivningar. Avskrivningstider för tillgångar

redogörs för i not. Östhammar avviker från rekommendation i RKR 4 om komponentredovisning då enbart anskaffningar gjorda från 2015 är uppdelade i komponenter. För äldre anläggningar anskaffade för 2015 saknas i stor utsträckning kännedom om vilka delar i en anläggning som representeras i bokfört värde. Då är bedömningen att uppdelning i komponenter inte är möjlig eftersom kunskap saknas om vilken komponent som utgör bokfört värde och uppdelning i komponenter då endast skulle baseras på gissningar. Då har avskrivningstiden som anläggning tidigare tilldelats fått vara kvar och komponenten fått beteckning "övrig".

Ränteutgifter för lån upptagna för att finansiera anskaffandet av anläggningstillgångar bokförs löpande i resultaträkningen.

Kortidsinventarier och inventarier av mindre värde. Östhammar följer vad som rekommenderas i RKR R4 avseende inventarier av mindre värde.

Leasing

All kommunens leasing är klassificerad som operationell vilket innebär att kostnader för leasing redovisas i resultaträkningen. Sammanställning över leasing återfinns i not. Uppskattning av kommunen som leasegivare, främst ett antal långsiktiga hyreskontrakt, och dess påverkan på kommunens resultat och ställning är inte gjord

Avsättningar och pensioner

Pensionsåtaganden för anställda redovisas enligt blandmodellen är beräknade enligt RIPS (SKR:s riktlinjer för pensionsberäkning). Kostnader, avsättningar och ansvarsförbindelser beräknas och uppskattas av kommunens pen-

sionsadministratör. Samtliga pensionskostnader bokförs löpande

Kommunens åtagande avseende förmånsbestämd tjänstepensionen (inkomster över 7,5 basbelopp) är försäkrad vilket innebär att det endast finns upptaget i resultaträkningen. Kostnaden för åtagandet utgörs av under året fakturerat belopp då det bedöms vara mer korrekt än den prognos som lämnas av pensionsadministratören för berörd personalkategori. Osäkert om detta förfarande normeras i RKR 10. Under året har ingen överskottsutdelning använts för att lösa pensionsåtaganden.

Driftredovisningen

I driftredovisningen ingår interna poster. Alla anläggningstillgångar belastas med en internränta på 1,25 % och faktiskt avskrivningskostnad. Kostnad för lokaler debiteras samtliga verksamheter i form av internhyra. Samtliga lönekostnader belastas med löneomkostnadspålägg. Löneomkostnadspålägget uppgår till den procentsats som rekommenderas av SKR.

Intäkter och kostnader

Extra generella statsbidrag som erhållits under året har bokförts enligt RKR 2. Villkorade statsbidrag redovisats enligt de villkor som följer av bidraget. Vissa riktade och villkorade statsbidrag, främst från Migrationsverket och Skolverket, som erhållits under året har till vissa delar skuldförts då de kostnader som dessa är avsedda täcka uppstår nästa år.

Skatteintäkter

Skatteintäkter som bokförts utöver årets framgång av not.

Jämförelsestörande poster

Under 2020 betraktas kostnader och intäkter som uppkommit på grund av Covid-19-epidemin som jämförelsestörande. De påverkar både kostnader, intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag. För att underlätta identifieringen av jämförelsestörande poster har dessa bokförts med särskild kod i bokföringen. Detta förfarande bedöms inte vara heltäckande varför jämförelsestörande poster inte särredovisas i resultaträkningen utan i en egen tabell görs ett försök att skatta dom.

Årsredovisning

Årsredovisningens utformning följer inte RKR:s normering. Vissa kapitel som ska ingå i Förvaltningsberättelsen är placerade utanför densamma, men de finns med i årsredovisningen. Detta för att underlätta läsningen.

Delen Kommunens verksamhet bedöms vara av större intresse för de förtroendevalda än Resultaträkning, Kassaflödesanalys, Balansräkning och Noter. Dessa är därför placerade efter Kommunens verksamhet i årsredovisningen.

106| NOTER

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens intäkter enligt driftredovisningen	711,4	726,7	603,8	615,2
avgår Interna poster kommunen/ koncernen	-395,8	-389,5	-51,3	-58,7
Summa verksamhetens intäkter	315,6	337,2	552,5	556,5
varav bidrag från staten	120,2	145,5		
varav försäljning av verksamhet	24,6	22,1		
varav taxor och avgifter	87,6	92,4		
varav bostads- lokalhyror och arrenden	32,1	32,3		
varav reavinst vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0		
varav försäljning av exploateringsfastigheter	0,8	0,9		
varav övriga intäkter	50,4	44,0		
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Verksamhetens kostnader enligt driftredovisningen	-1 910,7	-1 947,9	-1 737,7	-1 747,7
avgår interna poster kommunen/ koncernen	395,8	389,5	51,3	58,7
Summa verksamhetens kostnader	-1 514,9	-1 558,5	-1 686,4	-1 688,9
varav personalkostnader inkl sociala avg.	-898,0	-922,0		
varav pensionskostnader	-62,3	-70,1		
varav lämnade bidrag	-28,9	-31,8		
varav köp av huvudverksamhet	-204,0	-200,0		
varav lokal- och markhyror	-57,8	-56,6		
varav reaförlust vid avyttring av anläggningstillgångar				
varav bolagsskatt	0,0	0,0		
varav övriga kostnader	-263,7	-278,0		
Not 3 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar	-63,8	-65,2	-103,6	-107,7
Nedskrivningar av anl.tillgångar	0,0	-14,9	0,0	-14,9
Summa avskrivningar	-63,8	-80,2	-103,6	-122,6
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	1 080,7	1 089,5	1 080,7	1 089,5
Skatteavräkning tidigare år		-1,3		-1,3

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Slutavräkning föregående år, justering	-2,6	-5,4	-2,6	-5,4
Slutavräkning innevarande år, prognos	-9,5	-15,9	-9,5	-15,9
Summa skatteintäkter	1 068,6	1 066,9	1 068,6	1 066,9
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Utgjänningsbidrag för inkomstutjämning	164,6	174,9	164,6	174,9
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag	15,5	22,7	15,5	22,7
Kommunal fastighetsavgift	59,3	62,7	59,3	62,7
Generella bidrag	4,8	45,1	4,8	45,1
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnadsutjämningsavgift	-14,7	-22,6	-14,7	-22,6
Avgift för LSS utjämning	-26,4	-16,6	-26,4	-16,6
Summa generella bidrag och utjämning	203,0	266,2	203,0	266,2
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning aktier och andelar	0,0	1,0	0,0	1,0
Ränteintäkter	2,5	0,2	2,6	0,3
Kommunal borgensavgift	1,6	1,5	0,0	1,5
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa finansiella intäkter	4,1	2,8	2,6	2,9
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-1,1	-1,8	-7,1	-9,1
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,2	-1,3	-0,2
Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella kostnader	-1,5	-1,9	-8,4	-9,3
Not 8 Kostnad för revision				
Grunduppdrag KPMG	0,2	0,2		
Övriga uppdrag KPMG	0,5	0,4		
Förtroendevalda revisorer	0,3	0,2		
Summa revision	0,9	0,8		

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	16,4	15,4	16,4	15,4
Årets investeringar	2,9	0,5	2,9	0,5
Värde av avyttringar och utrangeringar	0,0	-1,8	0,0	-1,8
Årets avskrivningar	-4,8	-5,5	-4,8	-5,5
Överföring från eller till annat slag av tillgång	1,0	0,0	1,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	15,4	8,6	15,4	8,6
Avskrivningstid	3-5 år	3-5 år	3-5 år	3-5 år
Linjär avskrivningstid för alla immateriella tillgångar				
Not 10 Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	1 798,4	1 904,0	3 323,7	3 466,7
Inköp	105,7	118,4	162,1	252,3
Försäljningar			0,0	-1,5
Utrangeringar		-31,0	-6,8	-33,5
Omföringar	-0,1		-9,9	-6,9
Utgående anskaffningsvärde	1 904,0	1 991,4	3 469,1	3 677,0
Ingående ack.Avskrivningar	-742,6	-790,7	-1 209,6	-1 292,3
Försäljningar			2,8	1,4
Utrangeringar		18,2	0,0	18,2
Omföringar	-0,2		0,5	0,0
Årets avskrivningar	-47,9	-48,4	-85,9	-89,0
Utgående ack.Avskrivningar	-790,7	-820,9	-1 292,2	-1 361,7
Utgående redovisat värde	1 113,3	1 170,5	2 177,0	2 315,3
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-100 år	10-100 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				
Not 11 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	201,2	214,6	246,7	259,3
Inköp	14,2	14,1	14,7	15,9
Försäljningar			-0,1	-0,7
Utrangeringar			0,0	0,0
Omföringar	-0,9		-2,0	0,0

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Utgående anskaffningsvärde	214,6	228,6	259,3	274,5
Ingående ack.Avskrivningar	-136,1	-147,0	-161,9	-173,7
Försäljningar			0,1	0,6
Utrangeringar			0,0	0,0
Omföringar	0,1		0,8	0,0
Årets avskrivningar	-11,0	-11,3	-12,6	-13,2
Utgående ack.Avskrivningar	-147,0	-158,388	-173,6	-186,2
Utgående redovisat värde	67,5	70,3	85,7	88,2
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-100 år	10-100 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar koncernföretag				
Östhammars Industrifastigheter AB	0,6	0		
Östhammars Vård och Omsorg AB	1,0	0		
Hargs Hamn AB	44,6	44,6		
Östhammars Vatten AB	10,0	10,0		
Summa aktier och andelar koncernföretag	56,2	54,6		
Grundfondskapital				
Grundfondskapital Östhammarshem	4,3	4,3		
Summa	4,3	4,3		
Aktier och andelar				
Gästrike Vatten AB	0,5	0,5	0,5	0,5
SKL företag	0,0	0,0	0	0
Kommuninvest	8,5	8,2	8,5	8,2
Visit Östhammar AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga	0,1	0,1	1,4	1,4
Summa aktier och andelar	9,2	8,8	10,5	9,7
Övriga				
Förlagsbevis Kommuninvest	3,8	0,0	3,8	0,0
Bostadsrätter	0,1	0,1	0,1	0,1

110| NOTER

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Summa övriga	3,9	0,1	3,9	0,1
Långfristiga fordringar				
Lån till Trafikverket	-	13,5	0,0	13,5
Summa långfristiga fordringar	0,0	13,5	0,0	13,5
Summa finansiella anläggningstillgångar	73,6	81,4	0,0	23,3
Not 13 Förråd				
Exploatering bostadstomter	0,8	1,0	0,8	1,0
Övriga förråd och lager	-	-	-	-
Summa förråd	0,8	1,0	0,8	1,0
Not 14 Fordringar				
Kundfordringar	24,5	20,7	40,6	36,3
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	36,3	36,9	38,9	38,0
Upplupna kommunalskatteintäkter	0,5	0,0	0,5	0,5
Upplupen fastighetsavgift	58,9	63,1	58,9	63,1
Övriga kortfristiga fordringar	45,7	46,7	60,8	48,0
Skuld dotterbolag deras andel av koncernkonto	0,0	-70,9		-61,9
Summa fordringar	165,9	96,5	199,2	123,5
Not 15 Kassa och bank				
Plusgiro	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank kommun	76,2	116,8	76,9	116,8
Bank förvaltade stiftelser	0,8	0,8		0,8
Bank dotterbolag	-14,6	70,9	-14,6	93,3
Summa kassa och bank	62,3	188,4	62,3	210,9
Not 16 Eget kapital				
Ingående balans eget kapital enligt fastställd balansräkning	713,5	724,7	900,5	928,8
Resultatutjämningsreserv	22,3	22,3	22,3	22,3
Korr pga fel UB 2019 Östhammarshem				2,3
Eliminering obeskattade reserver BR			11,4	6,6
Årets resultat	11,2	32,6	16,9	65,1
Summa eget kapital	747,0	779,6	951,1	1 025,1

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Not 17 Avsättningar				
Avsättning till pensioner, Skandias beräkning				
Ingående avsättning	28,3	29,1	28,3	29,1
Pensionsutbetalningar	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Nyintjänad pension	1,1	-1,4	1,1	-1,4
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,7	0,6	0,7	0,6
Förändring löneskatt	0,2	-0,5	0,2	-0,5
Övrigt	0,1	-0,2	0,1	-0,2
Summa utgående avsättning till pensioner	29,1	26,4	29,1	26,4
Övriga avsättningar				
Återställande av deponi				
Ingående värde vid årets början	15,2	15,5	15,3	16,0
Nya avsättningar	0,4	0,4	0,4	-0,6
Utgående avsättning deponi	15,5	15,9	16,0	15,4
Avsättning skadestånd VA-huvudman			0,6	0,6
Avsättningen avser återställande av deponi samt efterbehandlingskontroll. Första delen av deponin beräknas täckas 2017 till en beräknad utgift om 5,1 mnkr, den andra delen beräknas täckas 2041 till en beräknad utgift om 5,1 mnkr				
Avsättning obeskattade reserver och uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	-	-	32,1	35,4
Nya avsättningar	-	-	3,3	3,7
Utgående avsättning	0,0	0,0	35,4	39,1
Summa avsättningar	44,7	42,3	81,1	81,5
Not 18 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	420,0	470,0	996,7	1 206,5
Anslutningsavgifter och investeringsbidrag	12,0	11,5	37,9	37,2
Övriga långfristiga skulder	2,9	1,3	1,2	1,3
Summa långfristiga skulder	434,9	482,8	1 035,9	1 245,0
Not 19 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	91,0	95,5	111,3	118,3
Upplupna löner	46,6	47,8		47,8
Upplupna pensioner	28,5	31,4		31,4
Upplupna sociala avgifter	42,4	45,9		45,9

112| **NOTER**

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19,7	26,7	169,1	44,2
Förutbetalda skatteintäkter	9,5	30,7	9,5	30,7
Övriga kortfristiga skulder	31,5	29,7	196,8	96,6
Skuld till Renhållningsverksamheten	3,1	4,2	3,1	4,2
Summa kortfristiga skulder	272,2	312,0	486,7	419,1
Not 20 Borgensåtaganden				
Stiftelsen Östhammarshem	539,2	539,2	539,2	539,2
Östhammar vatten AB	133,8	181,7	133,8	181,7
Hargs Hamn AB	40,4	87,9	40,4	87,9
Summa kommunägda företag	713,4	808,8	713,4	808,8
Egna hem och småhus	0,2	0,2	0,2	0,2
Föreningar	4,8	4,8	4,8	4,8
Summa borgensåtaganden	718,4	813,8	718,4	813,8

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Östhammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 801 864 kronor och totala tillgångar till 525 483 415 941 kronor. Östhammars kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 431 074 206 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 497 308 884 kronor.

Not 21 Pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse	456,8	445,7	456,8	456,8
Pensionsutbetalningar	-20,0	-20,9	-20,0	-20,0
Nyintjänad pension	0,0	0,1	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	11,2	10,3	11,2	11,2
Förändring av löneskatten	-2,2	-3,3	-2,2	-2,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-1,7	-	-
Byte av tryggande	-3,0	0,0	-3,0	-3,0
Övrigt	3,0	-1,3	3,0	3,0
Summa utgående ansvarsförbindelse	445,7	428,8	445,7	445,7
Del av ansvarsförbindelse som tryggats genom försäkring	38,5	47,1	38,5	47,1
Värde på överskottsfond hos Skandia	2,6	3,8		
Antal visstidsförordnanden förtoendevalda	3	3		

MNKR	KOMMUN 2019	KOMMUN 2020	KONCERN 2019	KONCERN 2020
Not 22 Förpliktelser operationell leasing				
Årets avgifter				
Leasing		4,7		
Serviceavtal		0,0		
Externa hyresavtal kostnader		54,6		
Summa årets avgifter		59,3		
Framtida avgifter				
Leasing		3,8		
- varav förfaller inom ett år		2,6		
- varav förfaller senare än ett år men inom fem år		1,2		
- varav förfaller senare än fem år		0,0		
Serviceavtal		0,0		
- varav förfaller inom ett år		0,0		
- varav förfaller senare än ett år men inom fem år		0,0		
- varav förfaller senare än fem år		0,0		
Externa hyresavtal		367,4		
- varav förfaller inom ett år		54,7		
- varav förfaller senare än ett år men inom fem år		111,2		
- varav förfaller senare än fem år		201,5		
Summa framtida avgifter		371,2		

Östhammars kommun
Stångörsgatan 10, Box 66 • 74221 Östhammar
Tel: 0173-860 00 • E-post: osthammardirekt@osthammar.se
Hemsida: www.osthammar.se • Orgnr: 212000-0290